

Deloitte.

ELITE **SERIEN**

TOPP **SERIEN**

Toppfotballbarometeret 2024

Et innblikk i økonomien til toppfotball i Norge

Om rapporten

Toppfotballbarometeret 2024 tar temperaturen på den økonomiske situasjonen i toppfotball i Norge anno 2023, og ser nærmere på de viktigste endringene fra fjorårets Eliteseriebarometer. Nytt av året er også at Toppserien for kvinner er inkludert, representert ved tall fra 2023-sesongen.

Rapporten er utarbeidet som et samarbeid mellom Norsk Toppfotball, Toppfotball Kvinner og Deloitte, med sentrale bidrag fra klubbene. Alle klubbene har fått muligheten til å komme med sine innspill, lese gjennom og godkjenne sine respektive klubbsider.

Formålet med rapporten er å skape økt forståelse og engasjement rundt norsk toppfotball gjennom å tilby et økonomisk innblikk i driften. Rapporten og informasjonsinnsamlingen skal også bidra til å gi innsikt på tvers av klubbene for å forbedre klubbdrift og søke nye kommersielle muligheter.

Analysene i rapporten er i hovedsak basert på klubbenes lisensrapportering for årene 2020-2023. Disse inkluderer konsoliderte tall for klubb, tilknyttede selskap, samt eventuelle datterselskap hvor klubbene er majoritetseiere.

Vi tar forbehold om at klubbenes føring ikke alltid er konsistent på tvers av inntekts- og kostnadspostene. Der vi er klar over større avvik i rapportering er det kommentert i rapporten.

Dette er første året Toppserien inkluderes i rapporten, og et første forsøk på å skape en omforent «benchmark» også på kvinnesiden. Det er fortsatt en vei å gå for å tydelig definere kriterier for dataen som rapporteres og brukes i rapporten. Selv om det er gjort tiltak for å gjøre tallene mest mulig sammenliknbare, er dette en viktig inngang å være klar over som leser av rapporten.

Vi håper rapporten vekker interesse, og bidrar til nyttig innsikt om økonomien i toppfotball i Norge!

Jens Haugland

Administrerende direktør, NTF
+47 905 78 703
jens@toppfotball.no

Rune Riberg

Økonomisjef, NTF
+47 918 12 084
riberg@toppfotball.no

Hege Jørgensen

Daglig leder, TFK
+47 988 72 835
hege@toppfotballkvinner.no

Jon-Osvald Harila

Partner, Deloitte
+47 906 15 921
jharila@deloitte.no

Emilie Finnevolden Gooderham

Prosjektleder, Deloitte
+47 992 59 061
emfinnevolden@deloitte.no

Hovedfunn

- ▶ **1 Hovedfunn** s. 03
  - 2 Finansielle dypdykk s. 22
    - Eliteserien s. 22
    - Toppserien s. 36
  - 3 Klubbene s. 44
    - Eliteserien s. 44
    - Toppserien s. 61
  - 4 Vedlegg s. 71
-

Sammendrag av hovedfunn

---

1 Status på økonomien i norsk toppfotball

Sterke sportslige resultater i Europa bidrar godt økonomisk både for eliteserie- og toppserieklubber. Ny TV-avtale har vært med på å løfte 2023 til å bli et rekordår både på inntekts- og kostnadssiden. Blant risikoene å følge med på er evnen til å betjene et varig økt kostnadsnivå med høye prestasjonsbaserte variable inntektsstrømmer fra spillersalg og Europas pill.

---

2 Første år med ny TV-avtale

Ny TV-avtale med TV2 var budsjettetert med å ha stor effekt for norsk toppfotball, som også har vist seg å være tilfellet. Avtalen er vesentlig større enn tidligere, noe eliteserie- og toppserieklubbene nyter godt av. Den nye TV-avtalen har gitt bedre økonomisk handlingsrom for samtlige klubber, men har størst betydning for de minste klubbene. Den bidrar også til mer langsiktighet i økonomisk satsing.

---

3 Sammenhengen mellom penger og prestasjon

I 2023 var sammenhengen mellom benyttet midler og plassering på tabellen mindre tydelig enn året før. De to klubbene med høyest personalkostnader havnet langt unna tittelkampen, mens ingen av de fire med lavest personalkostnader rykket ned. Over tid er det likevel ikke til å komme forbi at tilgangen til kapital har en sammenheng med sportslige resultater og tabellplassering.

---

4 Neste steg for økonomisk vekst hos toppserieklubber

Kvinnefotballen er fortsatt i en vekstfase, og neste steg for å styrke økonomien hos toppserieklubbene knytter seg til videre utvikling og styrking av kommersielle avtaler, aktiv spillerlogistikk, satsing på Europaspill og fortsettelse av trend om samarbeid med etablerte toppklubber på herresiden for å oppnå synergier og et sterkere totalprodukt i sponsormarkedet.

---

5 Budsjett og utsikter for 2024

Økonomisk ser utsiktene for norsk toppfotball lovende ut i året som kommer, med stabile eller økende budsjetter hos de fleste klubber. «Produktet» norsk toppfotball vil bli ytterligere styrket med hele fem europaplasser å kjempe om på herresiden i 2024, og en pågående styrking av kommersiell utvikling på damesiden

Hovedfunn | Status på økonomien i norsk toppfotball (1/4)

Mens økonomien i Eliteserien aldri har vært bedre, er Toppserien fortsatt preget av å være i en vekstfase, selv om begge ligaer nyter godt av inntekstvekst fra ny TV-avtale og sterke prestasjoner i Europa

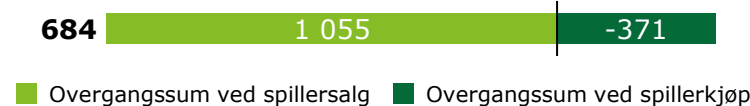

Eliteserien har i 2023 sett en markant inntektsvekst på 26%, primært som følge av ny TV-avtale og Europasuksess. Samtidig har markedsverdien til solgte spillere aldri vært høyere. En konsekvens av veksten er et høyere kostnadsnivå, primært til lønninger, som til sammen overgår inntektsnivået for klubbdrift. Gevinst fra spillerlogistikk gjør at Eliteserien samlet går 590 mNOK i pluss. Et økonomisk sunnhetstegn er at ingen lag har rød FOS klassifisering, for første gang på 4 år.

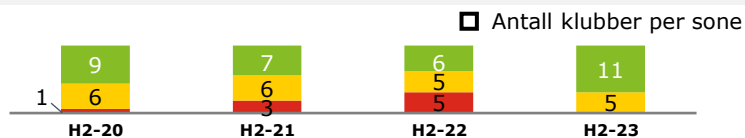
Resultat av drift (mNOK)

Netto overgangssum (mNOK)

FOS klassifisering¹ (2020-2023)

UEFA-ranking

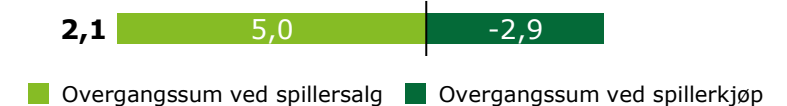

Toppserien fortsetter sin imponerende vekst, reflektert i 31% gjennomsnittlig økning i kostnadsbudsjetter per klubb fra 2022. Suksess og eksponering i Europa har også generert stor interesse for spillere i Toppserien i årets overgangsmarked. Ligaen preges fortsatt av å være i en vekstfase, som viser seg også økonomisk. Halvparten av lagene er i grønn eller gul sone, men det er fortsatt fire i rød sone, som indikerer behov for å videre profesjonalisere økonomisk drift i Toppserien.

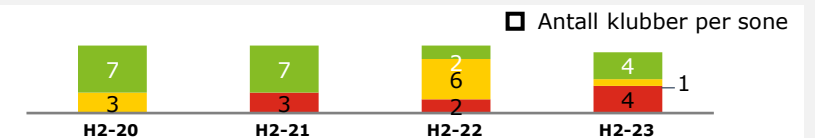
Resultat av drift (mNOK)

Netto overgangssum (mNOK)

FOS klassifisering¹ (2020-2023)

UEFA-ranking

1) FOS klassifisering er en indikator på økonomisk tilstand i hver klubb i øverste divisjon i norsk fotball. For ytterligere forklaring av FOS klassifisering i Eliteserien og Toppserien, se henholdsvis s. 35 og s. 42.
Kilder: Regnskapspakke klubbisens for eliteserierklubbene (2020-2023)

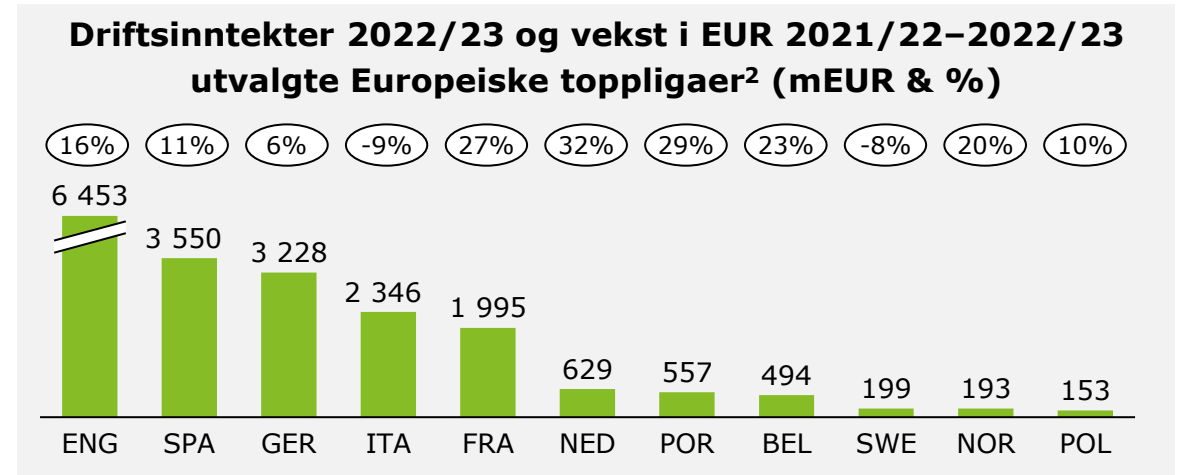
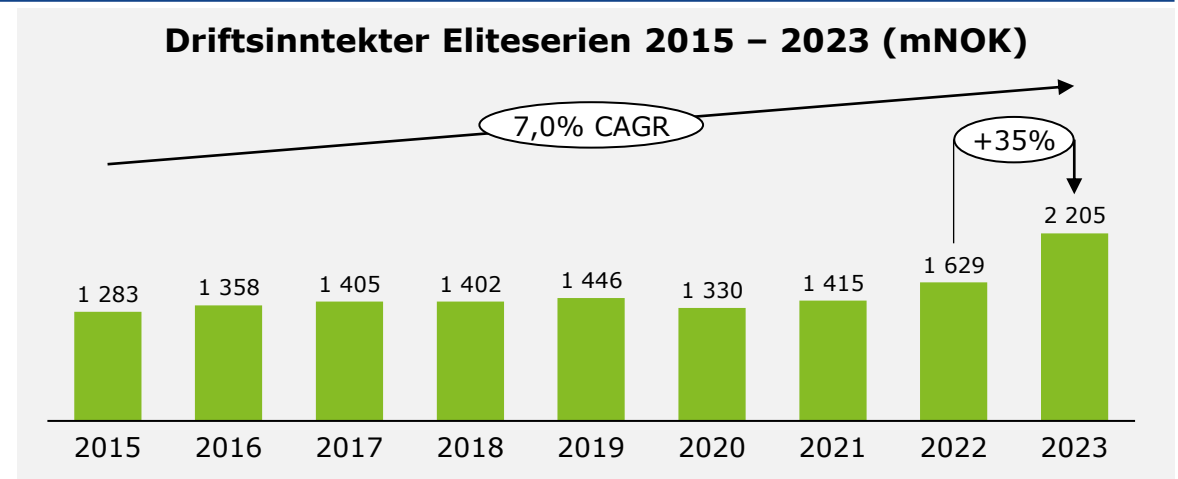
Hovedfunn | Status på økonomien i norsk toppfotball (2/4)

Sterke sportslige resultater de siste sesongene og ny medieavtale har bidratt til markant vekst for Eliteserien som kommersielt produkt. I tillegg har spillerlogistikk og enkelte rekordsalg bidratt til markant vekst i ligaens økonomi samlet

Fra 2015 til 2023 har Eliteserien som liga hatt en gjennomsnittlig årlig vekst på 7,0% CAGR¹. De siste to årene står for store deler av økningen, og veksten fra 2022 til 2023 målt i NOK var på hele 35%. Mesteparten av denne økningen skyldes økte medie- og ligasponsorinntekter der TV-avtalen og midler fra UEFA spiller en viktig rolle. Gode norske europa-resultater de siste sesongene har ført til at Eliteserien har klatret til 14. plass på UEFAs rangering av Europas ligaer. Dette gjør at Norge får en ekstra kvalifiseringsplass i Champions League fra 2025/2026, som igjen bidrar til å gjøre Eliteserien enda mer attraktiv som produkt.

I 2023 sesongen hadde Eliteserien en markedsstørrelse målt i EURO² på 193 millioner. Eliteserien nærmer seg dermed Allsvenskan, og avstanden opp er nå bare 6 mEUR. Veksten de siste sesongene har vært sterk i de fleste Europeiske toppligaene. Målt i EURO har Eliteserien hatt en vekst på 20% det siste året. Dette er betydelig lavere enn 35% vekst målt i NOK og skyldes endringer i valutakurser. 20% er større vekst enn de fire største ligaene i Europa, samt mer enn ligaer med sammenlignbare størrelser, som Sverige og Polen. Andre interessante toppligaer som Frankrike, Nederland, Portugal og Belgia hadde en enda høyere vekst enn Norge det siste året.

1) CAGR tilsvarer gjennomsnittlig årlig vekst over en periode, 2) Tall for Norge og Sverige gjelder 2023 sesong, øvrige ligaer gjelder sesong 2022/2023 sesong. Konvertert til EURO basert på historiske gjennomsnittlige valutakurser for 2022 og 2023.

Kilder: Regnskapspakke Klubblisens for eliteseriekubbene (2015-2023), NTF, UEFA European Club Footballing Landscape

Hovedfunn | Status på økonomien i norsk toppfotball (3/4)

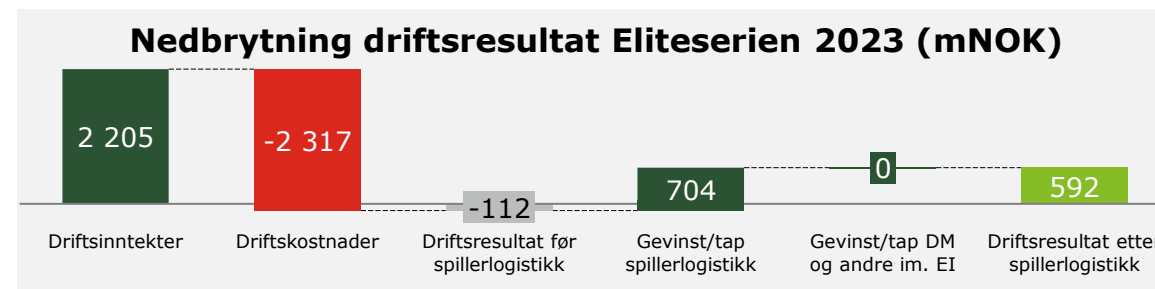
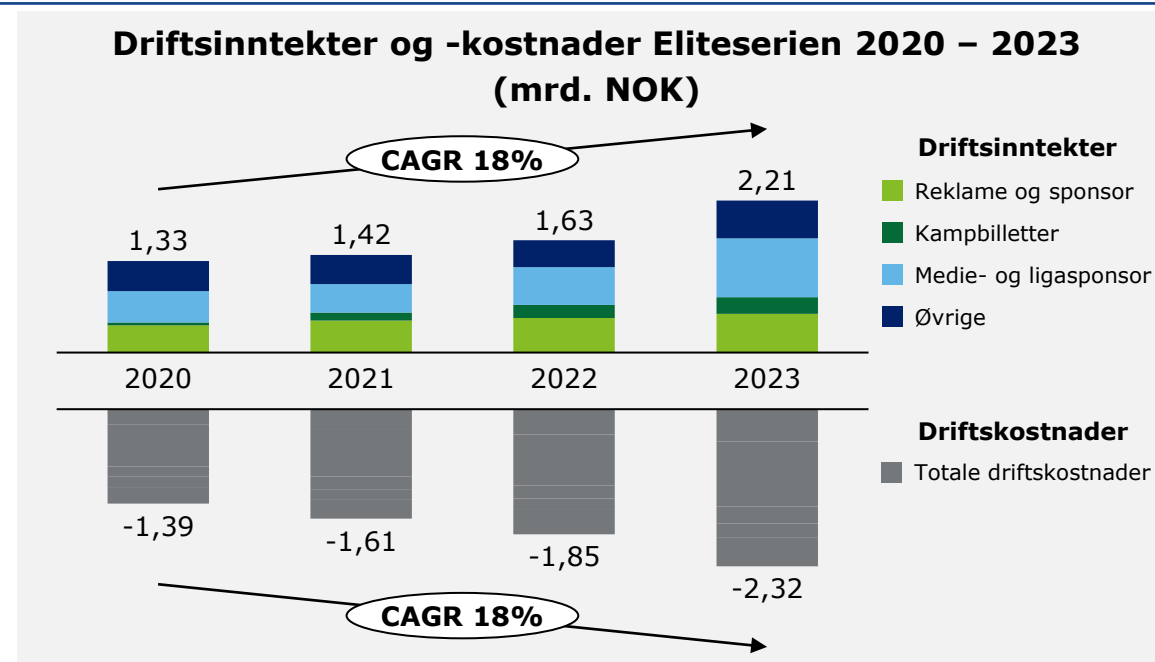
Som følge av inntektsveksten, øker også kostnadsnivået i ligaen. På sikt kan dette skape en risiko knyttet til et forhøyet kostnadsnivå med avhengighet til potensielt usikre inntektskilder, som TV-avtalen, UEFA-midler og gevinst fra spillerlogistikk

Den sterke veksten i driftsinntekter i Eliteserien de siste årene gjør at klubbenes kostnader også har vokst i tilsvarende tempo. Mesteparten av kostnadene er faste kostnader, som ikke varierer med prestasjon, og som er vanskelig å skalere ned.

Et risikoaspekt ved et høyt etablert kostnadsnivå i Eliteserien er at kildene til ordinære driftsinntekter er sårbare. Den største inntektsposten er medie- og ligasponsor-inntekter, der TV-avtalen og UEFA-midler er viktige komponenter. En eventuell fremtidig reduksjon i inntekter vil ikke nødvendigvis gjøre at kostnadene i ligaen faller, ettersom kostnadene typisk er mer varige oppjusteringer eller langsiktige investeringer. Dette gjør økonomien i Eliteserien sårbar for neste fornyelse av TV-avtalen, som kommer i 2028, og variasjoner i sportslige resultater for norske klubber i Europa i årene som kommer.

Et annet risikomoment som vokser frem i lys av økte kostnader er Eliteseriens avhengighet til spillerlogistikk. De fleste klubbene har over flere år løftet et negativt resultat fra ordinær drift til et positivt resultat etter spillerlogistikk. Dette gjør at mange av klubbene på kort sikt klarer å gå med overskudd, men det gjør de også avhengige av å fortsette å levere i overgangsmarkedet, og at overgangsmarkedet i Europa vedvarer.

Selv om spillerlogistikk er vel etablert i Eliteseriens klubbøkonomi, er både tilbud og spesielt etterspørselen etter norske spillere i fremtiden usikker. På tilbudssiden jobbes det systematisk med spillerutvikling og akademier på både nasjonalt nivå og klubbnivå, men det er ingen selvfølge at mange talenter vil fortsette å slå gjennom. Etterspørsel og betalingsvillighet kan også variere da overgangsmarkedet påvirkes av eksterne krefter og ringvirkninger fra økonomiske tilstander i de større Europeiske ligaene. Den sterke avhengigheten eliteserierklubber har til spilleroverganger innebærer en stor økonomisk risiko for norsk toppfotball. Denne risikoen bør hensyntas ved bevisst og nøktern budsjettering, og langsiktig forvaltning av overskuddsmidler, nå som flere klubber opplever «gode tider».

Hovedfunn | Status på økonomien norsk toppfotball (4/4)

Toppserien har hatt en positiv inntektsutvikling over tid, og fikk et ytterligere løft i 2023 gjennom ny TV-avtale, som spiller ut i økte budsjetter blant toppserieklubbene. Veksten i toppligaer og -klubber i Europa er fortsatt et hestehode foran

Klubbene i Toppserien genererte til sammen 152 mNOK i direkte driftsinntekter¹ i 2023. Øvrige inntekter er den største posten og favner blant annet medlem- og aktivitetssinntekter, kampdagsinntekter, andre salgssinntekter, samt andre inntekter og gaver. Utover dette kommer en betydelig andel av inntektene fra posten for medie- og ligasponsorinntekter. Denne inkluderer midler fra TV-avtalen som tilfaller klubbene gjennom fordelingsmodellen for tilskudd fra TFK og NFF.

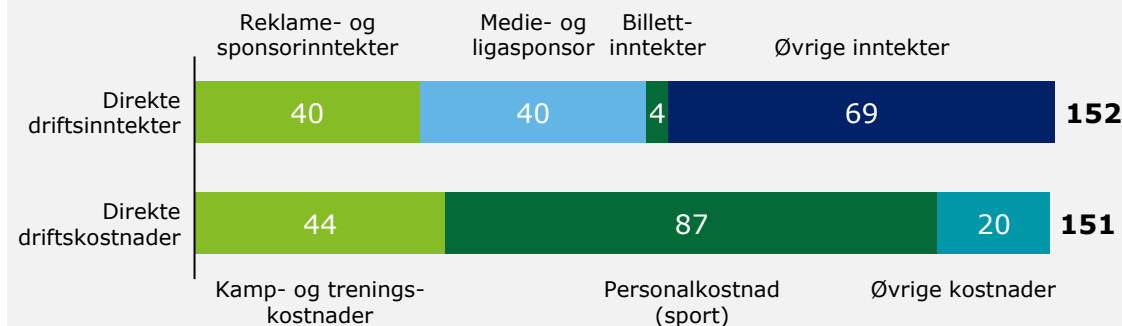
Over tid har tilskudd til klubbene i Toppserien og 1. divisjon økt betraktelig. Tall fra TFK viser at samlede tilskudd fra TFK og NFF til to øverste divisjonene var på 75 mNOK i 2023. Dette er en øking på over 50 mNOK siden 2017. Det har vært en gradvis økning over flere år, men nærmere halvparten av den samlede veksten i perioden kom i 2023 ved innføring av den nye TV-avtalen. For toppserieklubbene utgjorde samlede tilskudd fra TFK og NFF 59 mNOK i 2023, opp 65% fra året før.

I tillegg til økte midler gjennom tilskuddene drives også økte budsjetter av en positiv utvikling i klubbenes egne sponsorinntekter. Gjennomsnittlige sponsorinntekter på tvers av toppserieklubbene har økt med 178% siden 2017, fra i underkant av 1,6 mNOK i snitt per klubb til over 4 mNOK i snitt per klubb.

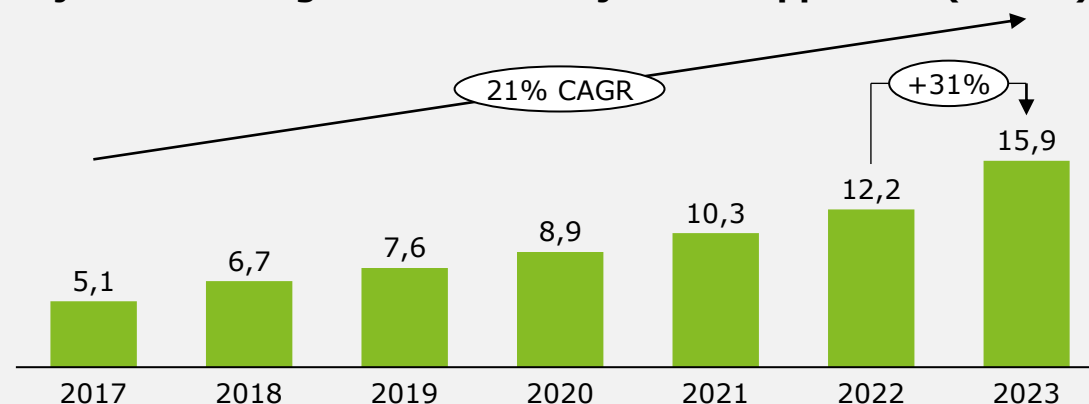
Økt tilførsel av midler over tid har gitt utslag i økte kostnadsbudsjetter for klubbene. Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett for en toppserieklubb har mer enn tredoblet seg fra 2017 til 2023. I 2017 var gjennomsnittet på 5,1 mNOK, mens i 2023 hadde det økt til i snitt 16,0 mNOK. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig vekstrate på 21% for gjennomsnittsbudsjettet på kostnader i ligaen. Mellom 2022 og 2023 var veksten på 31%.

Til tross for at gjennomsnittsbudsjettet Toppserien økte med om lag 30% i 2023 er det allikevel observert enda høyere vekst enkelte andre steder i Europa. De 15 største kvinnefotballklubbene i Europa hadde en samlet vekst på 61%, mens i Englands øverste divisjon økte omsetningen med 50% i 2022/23-sesongen.

Direkte driftsinntekter og –kostnader 2023 (mNOK)¹

Gjennomsnittlige kostnadsbudsjetter i Toppserien (mNOK)²

1) For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i datagrunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se introduksjon til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring. 2) Fremstillingen er basert på klubbenes oppgitte budsjetter år til år, ikke faktiske regnskapstall.

Kilder: Regnskapspakke Klubbisens for toppserieklubbene (2023), TFK statistikk for budsjetter og tilskudd (2017-2023), Deloitte Football Money League 2024, Deloitte Annual Review of Football Finance 2024

Hovedfunn | Første år med ny TV-avtale (1/4)

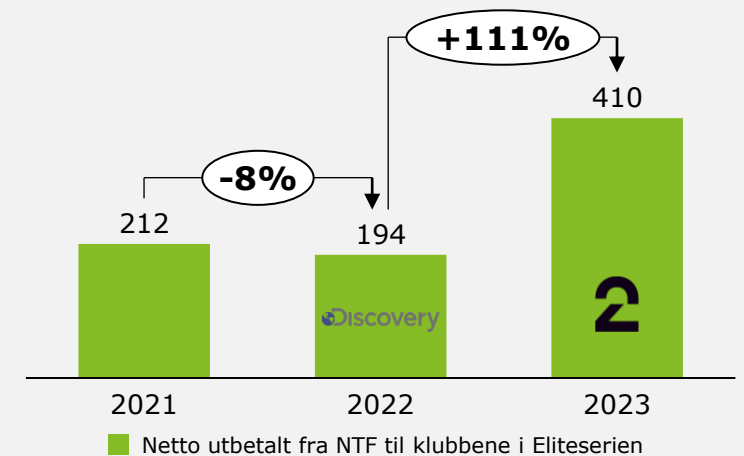
Fra 2023 overtok TV2 som rettighetspartner for norsk toppfotball, inkludert Eliteserien. Det resulterte i en kraftig verdiøkning for rettighetene og gjenspeiles i en dobling av eliteserierklubbene årlige samlede medieinntekter fra 2022 til 2023

Norsk fotball inngikk i 2020 en ny TV-avtale med TV2 som rettighetspartner for norsk toppfotball for perioden 2023-2028, inkludert Eliteserien, Obos-ligaen, Toppserien og NM. Avtalen hadde en samlet verdi på totalt 4,5 mrd. NOK, og ambisjonen var å bygge merkevarene og øke interessen rundt norsk fotball. Den kommersielle verdien av den nye avtalen representerer en kraftig verdiøkning for rettighetene, og gjenspeiles i utbetalingen på 410 mNOK til eliteserierklubbene i 2023 – en dobling av de årlige utbetalingene fra den utgåtte avtalen med Discovery.

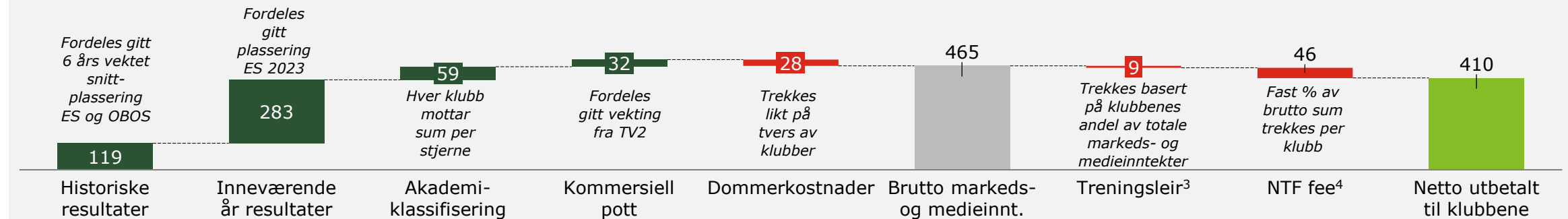
Allokeringen av de 410 mNOK utbetalt til klubbene kommer av en ny fordelingsmodell basert på fire ulike «potter». Omtrent 60% kommer av «resultatpotten», deler av dette fordeles flatt (60%) og deler er basert på tabellplassering inneværende år (40%). Videre introduseres en egen pott for «historiske resultater» som fordeles gitt en seks års gjennomsnittsplassering i Norges to øverste divisjoner, for å belønne historiske prestasjoner. En liten vektning mellom de seks årene ligger til grunn for at nylige prestasjoner teller mer enn eldre. «Utviklingsmidler» erstattes av en «akademiklassifisering»-pott der klubbene mottar en andel etter antall stjerner de har i klassifiseringen. Den siste potten er et øremerket beløp til å belønne klubber som er mest kommersielt attraktive, vurdert fra rettighetshaver sin side.

Beløpene justeres for kostnader knyttet til dommere, treningsleir og felleskostnader til NTF før utbetaling til klubbene.

Markeds- og medieinntekt 2020-2023 (mNOK)

Fordelingsmodell markeds- og medieinntekt Eliteserien 2023 (mNOK)^{1,2}

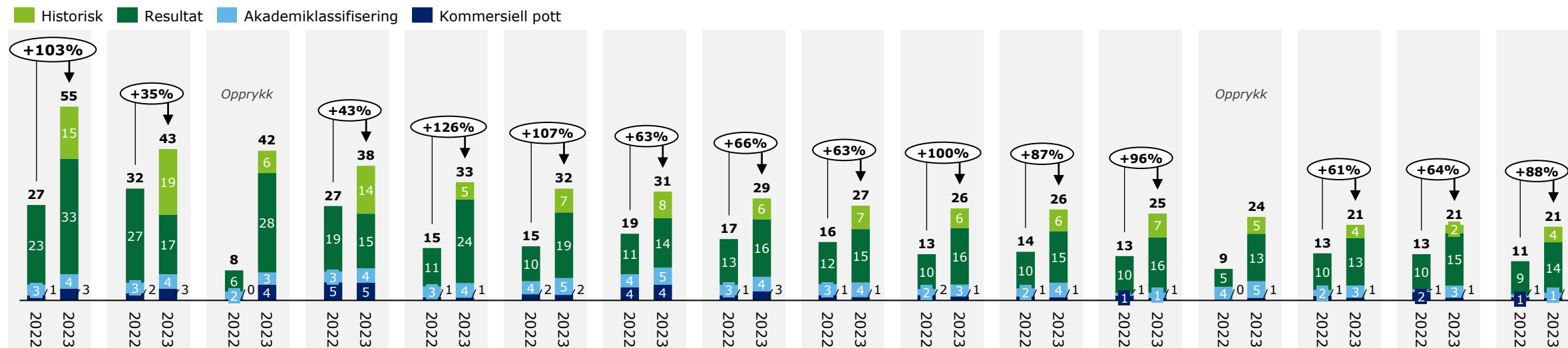
1) Se vedlegg 3 for detaljer i fordelingsmodell, 2) Fordelingsgrunnlaget inneholder i tillegg til TV-avtale også inntekter på ~42 mNOK fra partnerinntekter liga og kostnader på 4 mNOK fra E-cupmidler, 3) Treningsleir er utlegg for treningsleir og fordeles basert på klubbens andel av totale markeds- og medieinntekter i Eliteserien + OBOS, 4) NTF-fee er administrasjonsgebyr og fordeles basert på klubbens andel av totale markeds- og medieinntekter i Eliteserien + OBOS
Kilder: Endelig fordelingsmodell oversikt, NTF

Hovedfunn | Første år med ny TV-avtale (2/4)

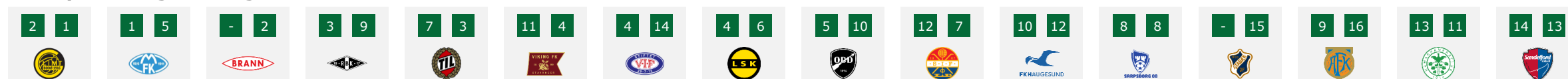
Den nye fordelingsmodellen i TV-avtalen reduserer risikoen ved et dårlig sportslig år, og gir klubbene mer forutsigbare medieinntekter

Den nye TV-avtalen har som forventet gitt samtlige eliteseriekubber et byks i medieinntekter, primært reflektert i den resultatbaserte kompensasjonen. 12 av 14 eliteseriekubber opplevde en økning av medieinntekter på mer enn 50% fra 2022. Den nye belønningen av sportslige prestasjoner over tid er noe av forklaringen på hvorfor enkelte klubber ser betraktelig oppgang i medieinntekter, tross en lavere tabellplassering i 2023. Eksempelvis opplevde Molde et dårligere sportslig år i 2023 enn foregående sesonger, men endte likevel opp med den nest største tildelingen fra TV-avtalen. Et liknende tilfelle ser vi i OBOS-ligaen med Kristiansund, der de mottar mer enn de hadde gjort med tidligere fordelingsmodell ettersom de nå premieres for tidligere eliteserieplasseringer.

Brutto markeds- og medieinntekter per klubb

Tabellplassering 2022 og 2023

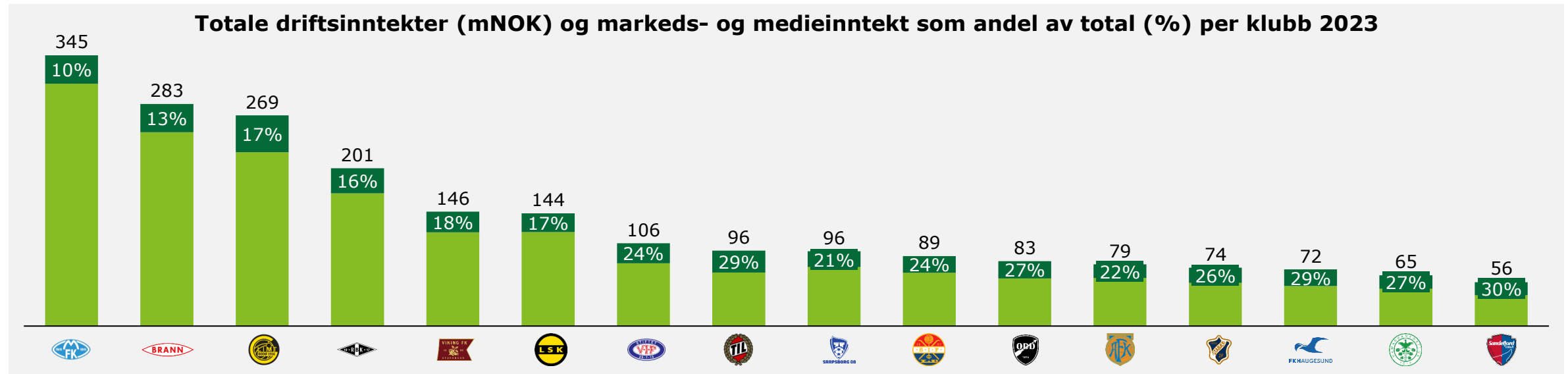
Hovedfunn | Første år med ny TV-avtale (3/4)

Ny TV-avtale med TV2 utgjør en avgjørende inntektskilde for klubbene i Eliteserien, spesielt for de mindre klubbene. Avtalen gir bedre mulighetsrom for de mindre klubbene enn tidligere år, men også en større avhengighet på kostnadssiden

Ny TV-avtale med TV2 har gitt samtlige klubber i Eliteserien økte inntekter i 2023, og ettersom at avtalen strekker seg til 2028 er klubbene sikret lignende nivå på inntekter de neste årene dersom de holder seg i Eliteserien. Det er derfor naturlig at klubbene tilvenner seg et økt inntektsnivå, men hvor det er viktig å påpeke at avtalen vil måtte reforhandles ved kontraktens utløp, og størrelsen på den neste TV-avtalen er usikker. Denne usikkerheten vil kunne påvirke eliteserierklubbene ulikt når vi vurderer markeds- og medieinntektenes andel av deres totale driftsinntekter.

Det er tydelig at de større klubbene, som også har gjort det sterkt i Europa, er mindre avhengig av inntekter fra TV-avtalen fra et helhetsperspektiv, sammenlignet med de mindre klubbene. I den ene enden har Molde og Brann kun henholdsvis 10% og 13% av inntektene sine fra TV-avtalen, mens Sandefjord, Odd og Haugesund i den andre enden har hele 27-30%. At TV-avtalen har en varighet på fem år gir klubbene i Eliteserien muligheten til å benytte de økte midlene til investeringer, og det vil være viktig å benytte anledningen til å investere i andre, mer stabile, inntektskilder for fremtiden. Viking og Lillestrøm er gode eksempler på dette, som ikke spilte i Europa i 2023, men likevel evnet å tilføre tilstrekkelige inntekter fra andre kilder som holder andelen inntekter fra TV-avtalen nede på 17-18%.

■ Resterende driftsinntekter ■ Markeds- og medieinntekt utbetalt fra NTF

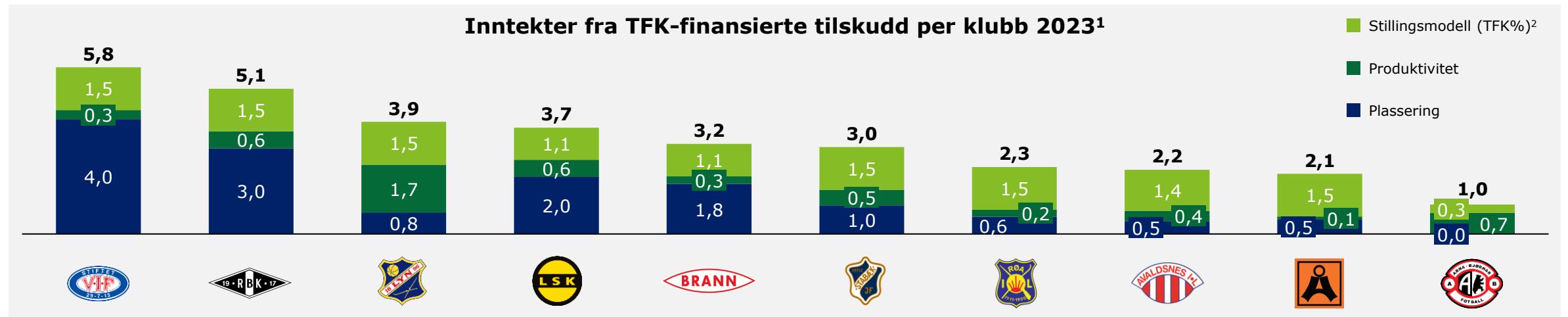
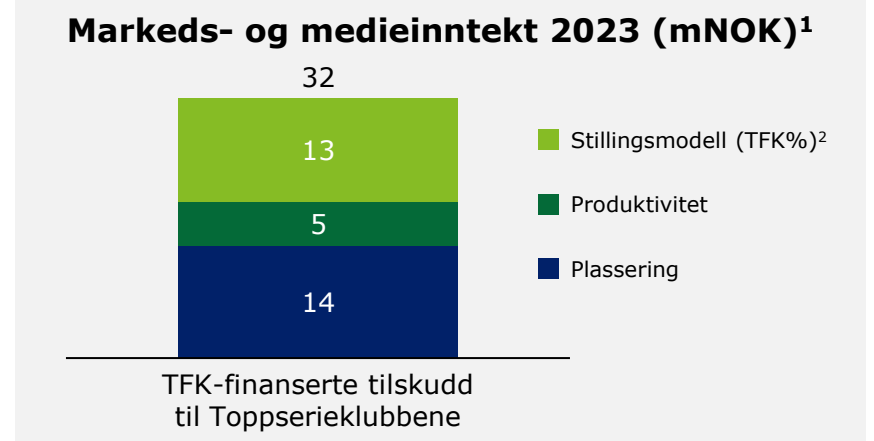
Hovedfunn | Første år med ny TV-avtale (4/4)

Ny TV-avtale har bidratt til et løft for økonomien i Toppserien i 2023 og muliggjort en fordelingsmodell for tilskudd til klubbene som gir vesentlig høyere samlede utbetalinger enn tidligere år

Den nye TV-avtalen for Toppserien og 1. divisjon er verdt 35 mNOK årlig i perioden 2023-2028. Midler fra avtalen fordeles til klubbene gjennom større samlet tilskuddspott fra TFK og NFF. Totalt for de to øverste divisjonene utgjorde den samlede tilskuddspotten om lag 75 mNOK i 2023, hvorav 59 mNOK tilfalt toppserieklubbene. Dette var 65% høyere enn det beløpet som tilfalt klubbene i Toppserien året før, som en følge av ny TV-avtale.

Den samlede tilskuddspotten utbetales etter en fordelingsmodell i flere kategorier. Bonus for ligaplassering og produktivitet/spillerutvikling finansieres av TFK. Stillingsmodell, som skal bidra til profesjonalisering av klubbene, finansieres 40% av TFK og 60% av NFF. Prestasjonsbonus for NM, Europacupstøtte og reisestøtte til 1. divisjonsklubbene finansieres av NFF. I tillegg gis et ekstra beløp til europacuplagene fra Europatoppen.

Midlene fra TV-avtalen for ligaen går i all hovedsak gjennom TFK (95%). I tillegg finansierer TFK ligaene gjennom ligasponsorinntekter, som totalt for Toppserien og 1. divisjon var estimert til om lag 20 mNOK i 2023. I grafen nedenfor er de delene av fordelingsmodellen som finansieres av TFK synliggjort. I tillegg til TV-avtalen inkluderer dette også andre tilskudd fra TFK.

1) Tilskudd knyttet til delene av fordelingsmodellen som finansieres av TFK gjennom TV-avtale og andre markedsinntekter. Øvrige deler fordelingsmodellen som finansieres av NFF dekkes ikke her (inkl. 5% av TV-avtalen som går til NFF), 2) Stillingsmodell (TFK%) inkluderer også støtte til treningsleir mottatt fra TFK
 Kilder: TFK - Økonomisk modell 2024, TFK - Data om utbetalinger til klubbene 2023

Hovedfunn | Sammenhengen mellom penger og prestasjon (1/2)

2023 ble et år der sammenhengen mellom tilgjengelige midler og plassering på tabellen var mindre tydelig enn året før. De to med høyest personalkost havnet langt unna tittelstriden, mens ingen av de fire med lavest personalkost rykket ned

Det er gjerne sammenheng mellom kostnadsnivå og resultater på banen, men innenfor enkeltsesonger er ikke alltid penger ensbetydende med resultater. I 2023 var tabellen langt mer uforutsigbar enn i 2022 sett ut ifra forventede resultater basert på et kostnadsperspektiv.

En rangering av klubbene etter personalkostnader i 2022-sesongen viste at hele 14 av 16 klubber fikk en tabellplassering innenfor +/- 3 plasser av der personalkostnadene tilsa at de skulle havne. For 9 av klubbene var tabellplasseringen innenfor +/- 1 plass av personalkostnadsrangeringen.

I 2023 var dette bildet vesentlig annerledes. Halvparten av klubbene i 2023 havnet mer enn 3 plasser over/under forventning basert på kostnadsnivået, og kun 4 lag havnet innenfor +/- 1 plass av personalkostnadsrangeringen.

Med en 3. plass på tabellen kom Tromsø 10 plasser høyere enn rangering av personalkostnadene skulle tilsi. Også Strømsgodset leverte langt over forventning, med 7 plasser høyere plassering på ligatabellen enn på «kostnadstabellen».

I motsatt ende var det Vålerenga som kom dårligst ut, med 10 plasser lavere plassering på ligatabellen enn på «kostnadstabellen». Også Rosenborg og Stabæk havnet vesentlig lavere enn personalkostnadsnivået skulle tilsi (-7 plasser).

Med 61 poeng fikk Tromsø også best poenguttelling for lønningene med 1,25 poeng per kostnadsmillion. Sandefjord, som berget plassen med lavest personalkostnad i ligaen, fikk og mye ut av sine midler med 0,96 poeng per mNOK personalkostnad.

Til sammenligning fikk Rosenborg og Vålerenga hhv. 0,27 og 0,28 poeng per mNOK personalkostnad. Som kostnad per poeng betyr det at Rosenborg betalte 3,7 mNOK i personalkostnad for hvert poeng, mens Tromsø kun betalte 0,8 mNOK.

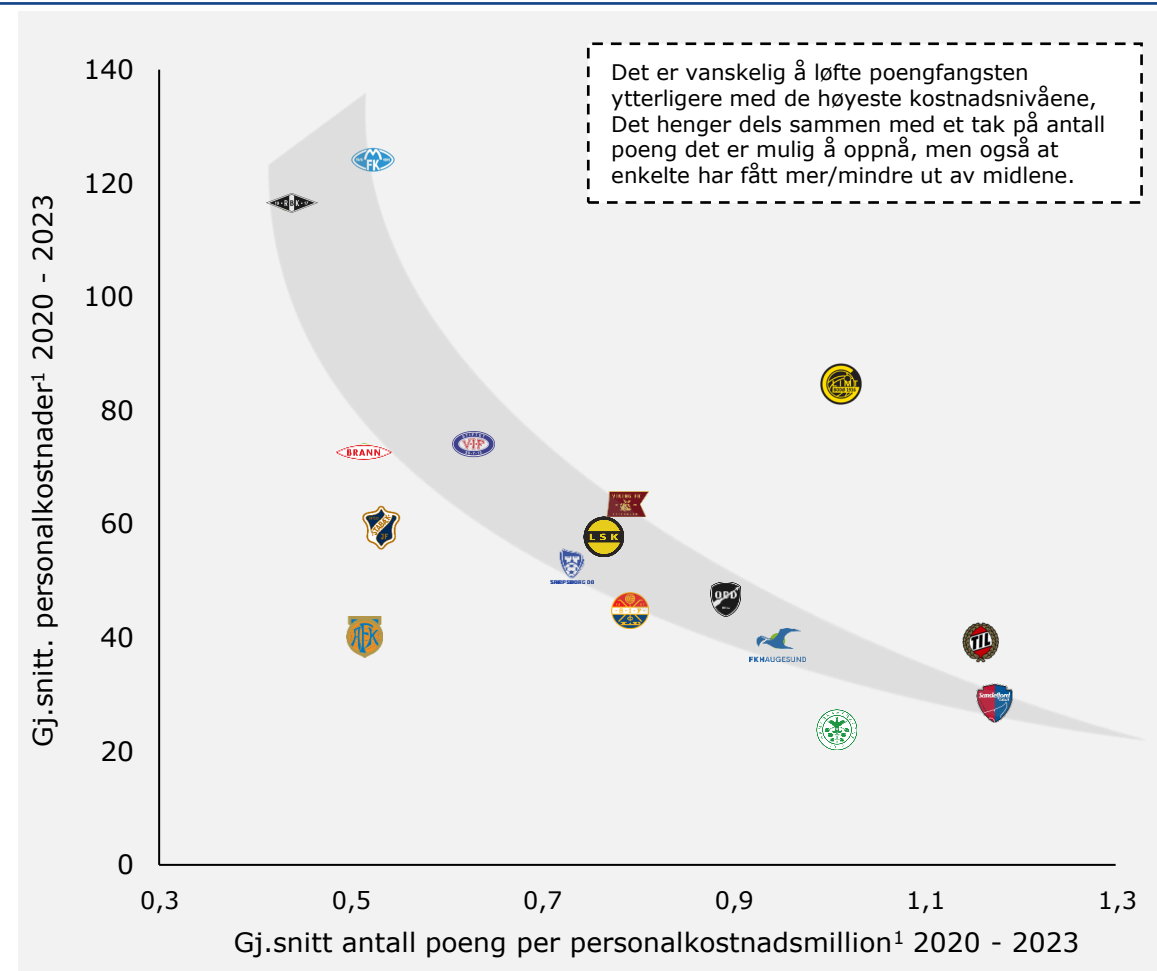
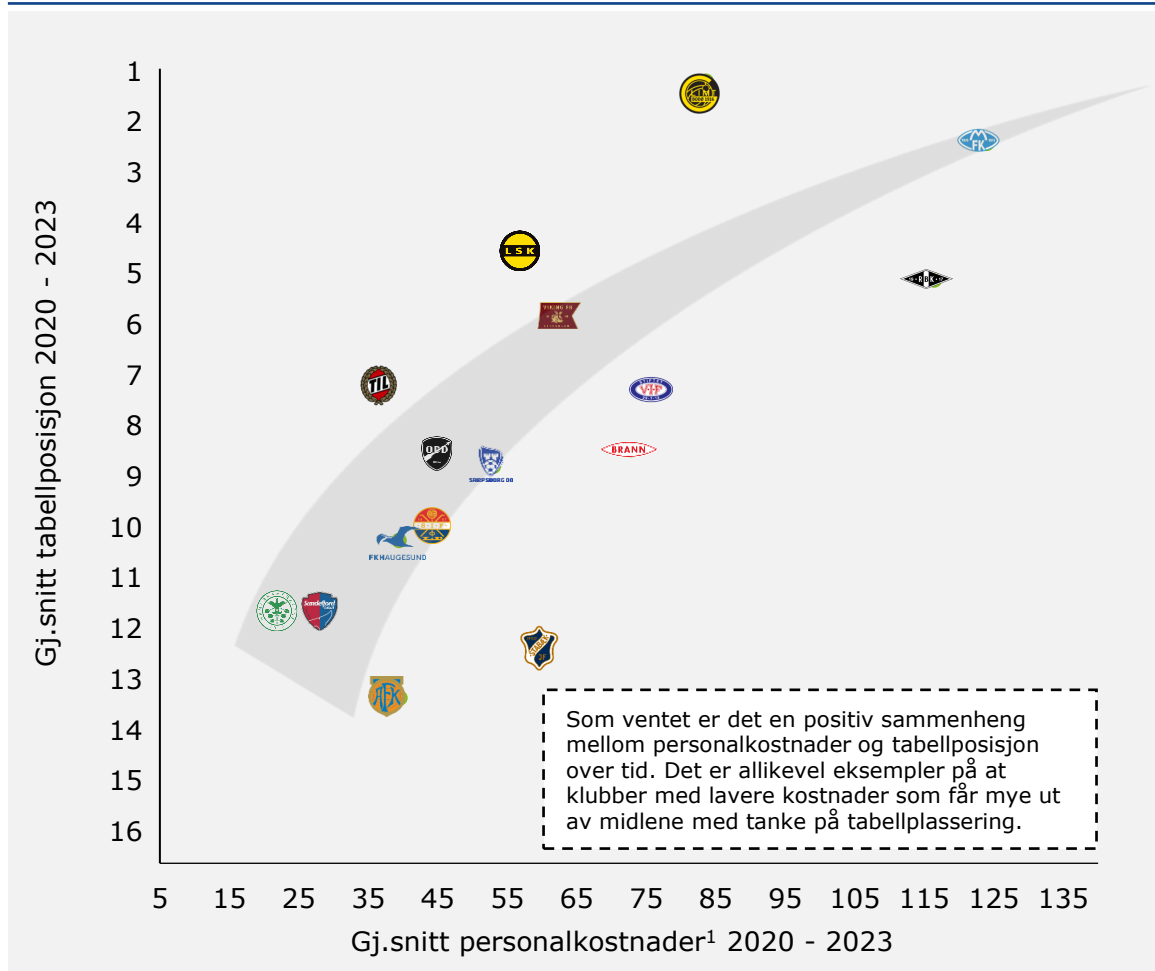
Tabellplassering mot personalkostnader^{1,2} 2023

	Tabell	Kostnad	Plasser differanse	Poeng/mNOK
Bodø/Glimt	1	3	2	0,65
Brann	2	5	3	0,59
Tromsø	3	13	10	1,25
Viking	4	7	3	0,78
Molde	5	1	-4	0,34
Lillestrøm	6	6	0	0,57
Strømsgodset	7	14	7	0,86
Sarpsborg 08	8	9	1	0,67
Rosenborg	9	2	-7	0,27
Odd	10	10	0	0,71
HamKam	11	15	4	0,86
Haugesund	12	11	-1	0,68
Sandefjord	13	16	3	0,96
Vålerenga	14	4	-10	0,28
Stabæk	15	8	-7	0,42
Aalesund	16	12	-4	0,37

1) Personalkostnader inkluderer lønn til både spillere, trenere og administrasjon, 2) Rangering av totale personalkostnader per klubb 2023
Kilder: Regnskapspakke klubbisens for eliteseriekubbene (2022-2023)

Hovedfunn | Sammenhengen mellom penger og prestasjon (2/2)

Over tid er det fortsatt ikke til å komme utenom at penger har en sammenheng med resultater og tabellplasseringer. Det er allikevel tydelig variasjon mellom klubbene når det gjelder hvem som får mest ut av midlene til rådighet

1) Personalkostnader inkluderer lønn til både spillere, trenere og administrasjon
 Kilder: Regnskapspakke klubblisens for eliteserierklubbene (2020-2023)

Hovedfunn | Neste steg for økonomisk vekst hos toppserieklubber (1/3)

Kvinnefotballen er i en vekstfase. Med videreutvikling av «produktet» norsk kvinnefotball følger også et behov for å styrke og profesjonalisere den økonomiske forretningsmodellen

Til tross for stor utvikling og mye oppmerksomhet de siste årene, er «produktet» kvinnefotball fortsatt i en vekstfase. I Europa ser man at de 15 største kvinneklubbene har økt sin omsetning med 61% i 2022/23 sesongen. I Norge har toppserielagene økt sine budsjetter med i snitt 17% årlig siden 2017. I likhet med selskaper i en vekstfase innebærer det ofte rask utvikling i popularitet, men også lave marginer, behov for nye investeringsmidler og behov for økt profesjonalisering.

Det er gjenkjennbart i Toppserien, som er preget av stram klubbøkonomi, som blir belyst i seksjonen Finansielle Dypdykk. Flere opererer i rød sone, klubber blir trukket i poeng pga. økonomi, og vi så til og med et nedrykk i 2023 grunnet manglende evne til å levere på økonomisk handlingsplan. Man ser også at klubbene som har fått friske investeringsmidler, eksempelvis Vålerenga og Brann, har generert ytterligere vekst. NFF og TFK jobber også strategisk mot profesjonalisering i klubbene, blant annet gjennom høy vektning (53%) av tildelingen fra NFF/TFK til klubbene rettes mot dette formålet¹.

Parallellen til vekstselskaper kan brukes til å forstå hvordan også «produktet» kvinnefotball i Norge må jobbe videre med vekst. Som illustrasjonen til høyre viser innebærer det å «iterere» på utforming av produktet – både videreutvikle «verdiforslaget», «strukturene og prosessene» - og «forretningsmodellen». En forretningsmodell betyr i kort hvordan du tjener penger på produktet ditt. På det stadiet Toppserien er på nå, er det behov for å gjøre grep rundt forretningsmodellen for å sikre enda mer vekst og en mer bærekraftig fremtidig økonomi.

Ved å blant annet se til fremadstormende Europeiske ligaer, og herrefotballen som har vært gjennom tilsvarende vekstreise i tidligere faser, kan profesjonalisering av toppserieklubbens økonomiske forretningsmodell oppsummeres i fire punkter:

1. Videre styrking av langsiktige kommersielle partnerskap
2. Mer aktiv og profesjonell håndtering av spillerlogistikk
3. Fortsatt strategisk satsning på Europaspill
4. Samarbeid i toppklubbene gir synergier og økt oppmerksomhet

Kvinnefotball er uten tvil i vekst og på vei i riktig retning

- Andelen i Toppserien med over kr 300 000 i lønn doblet fra 2021-2023
- 24% vekst i budsjetterte kostnader 2022-2023 i Toppserien

Men økonomien er fortsatt på et stramt nivå

- Nesten 50% av spillerne i Toppserien har lønn under kr 100 000
- Fortsatt betraktelig strammere økonomi enn herrefotballen

«Venture Path²», Deloitte sitt rammeverk for utvikling av produkter i vekstfase kan anvendes på Toppserien

1) Mer informasjon i kapittel om medieavtalen, 2) Venture path er et Deloitte-rammeverk for kommersialisering av nye konsepter og produkter. Rammeverket er tilpasset til konteksten av norsk toppfotball
 Kilder: Deloitte Football Money League 2024, Regnskapspakke klubbens for toppserieklubbene (2023), TFK statistikk for budsjetter og tilskudd (2017-2023)

Hovedfunn | Neste steg for økonomisk vekst hos toppserieklubber (2/3)

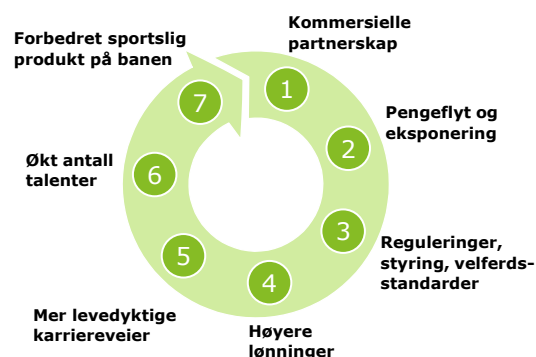
Kommersielle partnerskap er en grunnmur for friske investeringsmidler til Toppserien, for å stimulere en videre positiv vekst-spiral. Spillerlogistikk er et nyere fenomen i kvinnefotballen, og et mulig fortrinn for Norge om muligheten omfavnes

1. Videre økning i langsiktige kommersielle partnerskap

Ligasponsorinntekter til Toppserien og 1. divisjon er på om lag 20 mNOK i 2023, fra et utgangspunkt på omtrent 0 i 2017. OBOS og Norsk Tipping er blant de sentrale partnerskapene. Lokale sponsorinntekter til klubbene har økt fra et snitt på rundt 1,5 mNOK per toppserieklubb i 2017, til i overkant av 4 mNOK i 2023, med høyeste klubb på 9 mNOK. Veksten har muliggjort viktige investeringer i profesjonalisering av den sportslige satsingen i klubbene. Veksten, som tidligere påpekt, er fortsatt lavere enn for flere andre Europeiske ligaer, og det er fortsatt langt ifra nivået som trengs for en profesjonell hverdag på tvers av klubbene.

I sine årlige rapporter om Europeiske fotball, herunder kvinnefotball, viser Deloitte UK til en modell som fremhever viktigheten av kommersielle partnerskap i kvinnefotballen. Modellen viser til hvordan kommersielle partnerskap gir midler og eksponering, stimulerer til nye reguleringer og standarder, bidrar til høyere lønninger, som igjen forbedrer karriereveier og tiltrekker seg nye spillere. Dette forbedrer det sportslige og kommersielle produktet, som igjen øker attraktiviteten til nye partnerskap. En aktiv og profesjonell satsing dedikert til kommersielle partnerskap til toppserieklubber er nødvendig for videre skalering av effektene som illustreres i modellen.

Sammenheng kommersielle partnerskap og sportslig produkt

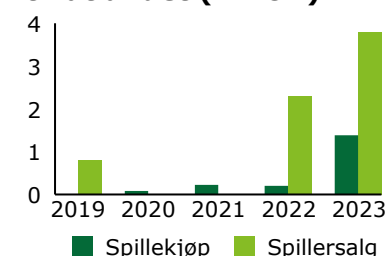
2. Mer aktiv og profesjonell håndtering av spillerlogistikk

Et tydelig funn for Eliteserien er at spillerlogistikk er en avgjørende del av fotballøkonomi. Dette vil i økende grad gjelde kvinnefotballen fremover, og i likhet med herresiden, er det en måte å sikre flyt av midler inn til videreutvikling av den norske Toppserien. I tillegg til å sikre spillerutvikling, som både NFF/NTF og klubbene jobber strategisk mot, er man avhengig av å profesjonalisere logistikken og strukturene som sørger for at Toppserien får betalt for utviklingsjobben som gjøres.

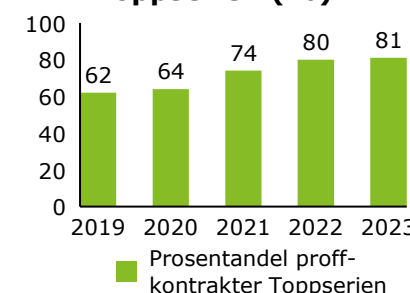
I lisensrapportene for 2023 har toppserieklubbene totalt rapportert salg for i overkant av 5 mNOK. Hele 3,8mNOK av dette er salg til utlandet. De siste par årene viser en positiv utvikling på salg til utlandet, men det ligger fortsatt bak det langsiktige målbildet på 1 mNOK i snitt per klubb per år. Når det gjelder kjøp fra utlandet, er dette betydelig høyere i 2023 enn tidligere år, på i overkant av 1,4 mNOK. I sum er Norge også på kvinnesiden en «selgende» liga, med et nettosalg til utlandet på 2,4 mNOK i 2023.

Likevel kommer det frem i lisensrapportene at mange overganger gjøres uten overgangssum, også til utenlandske klubber. Dette kan være fordi spillere er på utgående kontrakt eller at forhandlinger ikke strekker til. Dersom spillere er på amatørkontrakt, som mange er også i Toppserien, vil det heller ikke være relevant med overgangssum. Profesjonalisering, økte kontraktslengder og kommersielle klausuler bør være høy prioritet for å bidra til langsiktig styrking av økonomiske gevinster fra spillerlogistikk. Dette er noe eliteserieklubber har jobbet med over flere år.

Spillerkjøp og -salg kvinner til utlandet (mNOK)

Andel proffkontrakter Toppserien (%)

Hovedfunn | Neste steg for økonomisk vekst hos toppserieklubber (3/3)

Som på herresiden er Europaspill viktig for forretningsmodellen i norsk kvinnefotball – Brann sin suksess i 2023/2023-sesongen er til inspirasjon. Brann gir også inspirasjon på trenden om samarbeid, som preger Europeisk kvinnefotball

3. Fortsatt strategisk satsning på Europaspill

I likhet mer herresiden er Europaspill blitt en viktig komponent for økonomiske forhold i hjemlig liga. UEFA midler fra Europaspill bidrar med både kommersielle tilskudd til deltakende lag, solidaritetsmidler til øvrige lag og en utstillingsarena for fremtidige potensielle spillersalg.

I året 2023 var Vålerenga og Brann i kvinnes europaturnering. Vålerenga rapporterte omtrent 3,5 mNOK¹ som inntekt fra deltakelse, mens Brann med videre avansement rapporterte i overkant av 8 mNOK¹ i 2023. Når inntekter fra Branns kamper i 2024 inkluderes, er beløpet nesten 11 mNOK¹. I tillegg kommer solidaritetsmidler fra UEFA (23% av totalen) til øvrige klubber, som til sammen var 1,7 mNOK² i 2023./2024 sesongen (over 50% mer enn i 2022) da vi nådde runde 2.

Samlet fikk Toppserien altså tilført over 13 mNOK i inntekter fra UEFA i 2023. Dette er i seg selv større enn de enkeltstående totale inntektsstrømmene for klubber som Åsane, Røa og Stabæk. UEFA midler er forventet å øke i årene fremover, i takt med utvidelse av kommersielle avtaler, så det vil også fremover bli en viktig del av norsk fotballøkonomi på kvinnesiden.

Foto: Bergensavisen

Women's Champions League har også vist seg å være et sterkt utstillingsvindu, og ledet til flere salg til utlandet. Et ferskt eksempel er salg av Justine Kielland til tyske Wolfsburg etter å ha vist seg frem på den internasjonale arenaen med Brann.

4. Samarbeid i toppklubbene gir synergier og oppmerksomhet

Samarbeid har ulike former – kvinneklubber kan være helintegrert med herreklubber gjennom felles organisasjon, sportslig og/eller økonomisk, eller gjennom samarbeid med felles identitet, delt infrastruktur eller liknende uten å ha felles rapportering. I Europa er trenden tydelig, spesielt i England, der alle 12 lagene er konsolidert med en herreklubb i øverste liga. Her har herreklubbene i mange tilfeller vært med å investere i veksten til kvinnelagene.

Toppserien går mot økt samarbeid. Kvinneklubber som samarbeider med herreklubber i norsk toppfotball:

2023: 3/10 (30%)

2024: 5/10 (50%)

Eksempler på organisering¹

Integrert med herresiden

Felles identitet, ikke økonomisk

Uavhengig organisasjon

Brann er et eksempel til etterfølgelse fra Norge, der klubben tydelig har satsset på konsolidering og tanken om «en samlet klubb». Det har gitt effekter; større fanbase, samlede sponsorer og en samlet administrasjon rundt lagene.

Det er fordeler og ulemper med samarbeid og samorganisering, og det er en vedvarende diskusjon for mange klubber. Uavhengig av diskusjonen om subsidiering, er trenden mot samarbeid mellom toppklubber på kvinne- og herresiden fornuftig fra et økonomisk teoretisk ståsted. For det første er det klassiske «stordriftsfordeler», som gir økt utnyttelse av infrastruktur, reduserte marginalkostnader til administrasjon, og bedre grunnlag for å investere i spesialiserte tjenester, som mental trener, fysisk støtteapparat mm. Videre gjør samspillet at man kan få et bedre kommersielt produkt i sponsormarkedet ved å appellere til et bredere publikum. I tillegg oppnår man økt kraft i merkevarebildet, der samarbeid gir flere arenaer for oppmerksomhet og tiltrekker fanbaser.

1) Mer informasjon om organisering blant Toppserieklubbene finnes i seksjonen Finansielt dyppdykk for Toppserien
Kilder: Deloitte Annual Review of Football Finance 2024, Europatoppen, Regnskapspakke klubblisens for toppserieklubbene (2023)

Hovedfunn | Budsjett og utsikter for 2024 (1/4)

På liganivå ser vi et relativt uendret samlet budsjett på inntektssiden og på kostnadssiden for 2024. Endringer kommer primært som følge av endring i Europaspill samt hvilke klubber som rykket ned og opp etter 2023 sesongen

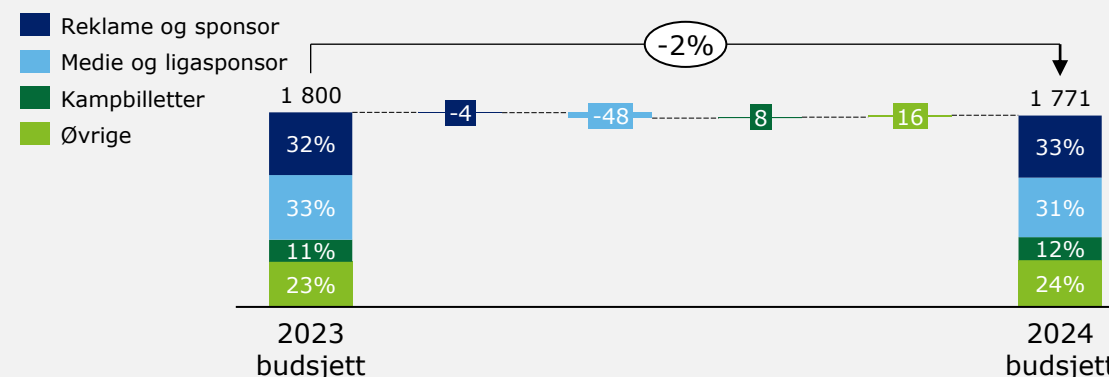
Utviklingen i budsjetterte driftsinntekter har vært relativt moderat, tilsvarende en 29 mNOK reduksjon på liganivå. Den budsjetterte nedgangen kommer primært av et forventet fall i medie- og ligasponsorinntekter, herunder også inntekter fra UEFA. Molde, Rosenborg og Vålerenga står for den største endringen, og har samlet redusert budsjetterte inntekter fra medie- og ligasponsorinntekter med nesten 73 mNOK. Klubbene sin nedbudsjettering kommer av at Molde går fra å spille kvalifisering til Champions League i 2023 til å spille kvalifisering til Conference League i 2024; Rosenborg spilte kvalifisering til Conference League i 2023 men spiller ikke i Europa i 2024; og Vålerenga sitt nedrykk gjør at de ikke lengre bidrar med inntekter fra sentrale avtaler i de samlede budsjettene.

Utviklingen i budsjetterte driftskostnader har også vært stabil, tilsvarende en økning på 67 mNOK. Delt på kostandsposter kommer den forventede økningen primært av høyere avskrivnings- og nedskrivningskostnader for spillerkontrakter, som et resultat av økte verdier i spilleroverganger de siste årene.

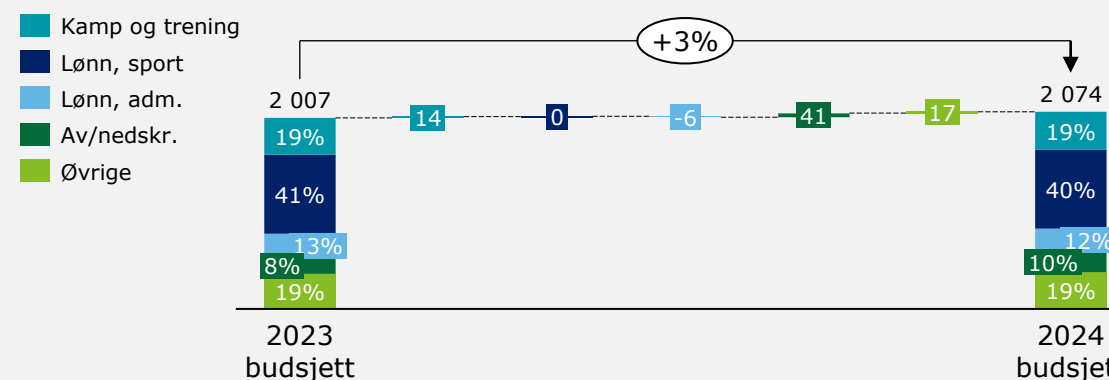
Ligasammensetning har stor betydning på utviklingen av samlet budsjett for ligaen. De 13 klubbene som spiller i Eliteserien i 2023 og 2024 står for en økning i budsjetterte driftsinntekter på 51 mNOK. Likevel medfører utskiftningen av Vålerenga, Stabæk og Aalesund med Fredrikstad, KFUM og Kristiansund en reduksjon i budsjetterte driftsinntekter på 80 mNOK. Samlet ser vi derfor et fall på 29 mNOK. Samme tilfellet har vi på kostnadssiden, hvor endring i ligasammensetning utgjør et fall i driftskostnader på 126 mNOK. En samlet økning på liganivå på 67 mNOK betyr derfor at de 13 klubbene som spiller i Eliteserien i 2023 og 2024 har økt sine budsjetterte driftskostnader med 193 mNOK.

Til sammen viser utviklingen en svakt negativ trend i budsjettert resultat før spillersalg for ligaen. Her er ikke effekter fra spillerlogistikk hensyntatt, der det er budsjettert med høyere inntekter i 2024 enn i 2023.

Utvikling i budsjetterte driftsinntekter 2023-2024 (mNOK)

Utvikling i budsjetterte driftskostnader 2023-2024 (mNOK)

Hovedfunn | Budsjett og utsikter for 2024 (2/4)

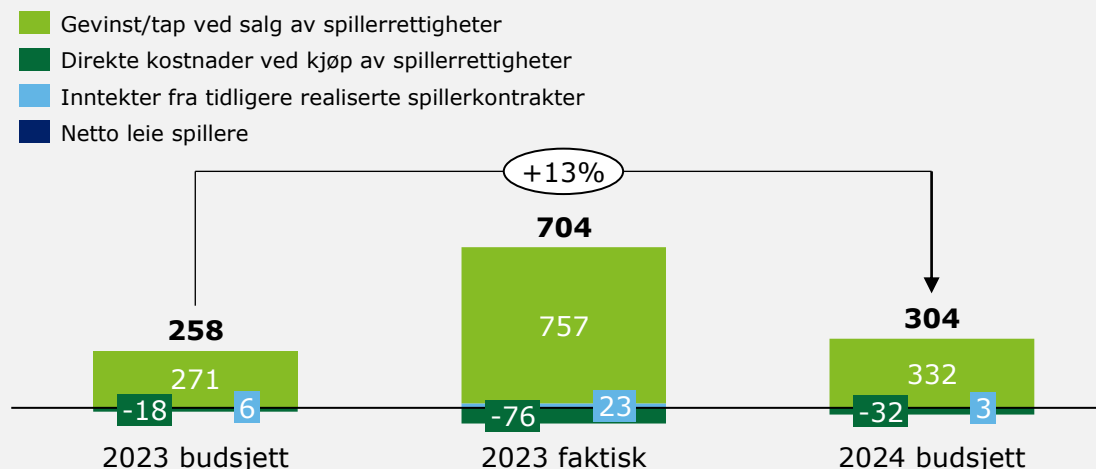
Gevinst fra spillerlogistikk er av økende viktighet for klubbene i Eliteserien med en samlet budsjettøkning aggregert på liganivå på 13% fra 2023 til 2024

I 2023 budsjettet eliteserierklubbene med en samlet gevinst fra spillerlogistikk på 258 mNOK. Gevinsten fra spillerlogistikk i 2023 endte på en samlet verdi av 704 mNOK for klubbene. Denne økningen, kombinert med positive fremtidsutsikter har ført til at budsjettene for spillerlogistikk i 2024 har endt på en samlet gevinst på 334 mNOK. Dette tilsvarer en økning på 76 mNOK eller 13% fra de 258 mNOK som var budsjettet i 2023. Denne økningen viser at det er en fortsatt økt tro på veksten i gevinster fra spillerlogistikken i Norge. Den understreker også hvor viktig rolle spillerlogistikk spiller ved det å drive en toppfotballklubb, ettersom økte budsjetter fører til at klubbene nå er enda mer avhengig av dette aspektet ved driften.

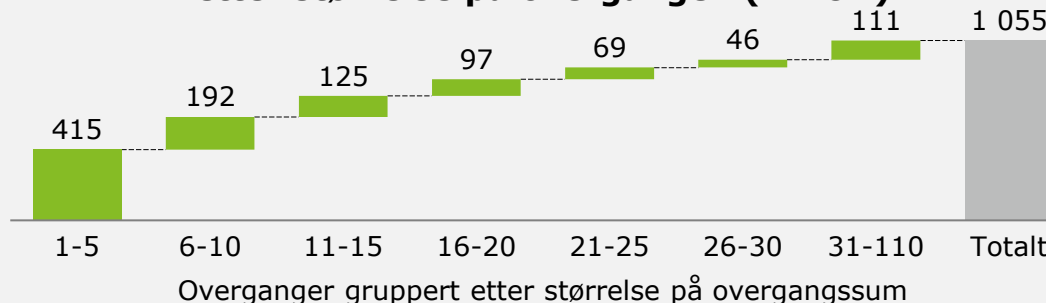
2024 budsjettet på 334 mNOK kan virke konservativt når regnskapet for spillerlogistikk i 2023 endte på 704 mNOK. I dette har eliteserierklubbene hensyntatt at denne gevinsten i stor grad kommer av store enkeltoverganger som man ikke nødvendigvis kan budsjettere videre med i kommende år. Av de 1 055 mNOK som eliteseriespillere ble solgt for i 2023, så står de 10 dyreste spillerne for 57% av den totale summen, med omtrent 606 mNOK. Basert på dette er det klokt av klubbene å budsjettere med varsomhet og bevissthet rundt risiko ved å forvente slike overgangssummer også de neste årene.

Flere av klubbene i Eliteserien har samarbeidspartnere med en økonomisk interesse i spilleroverganger. Samarbeidene er godkjent av NFF og innebærer at samarbeidspartneren forvalter transaksjonene fra spillerlogistikk og allokere gevinst og tap etter definerte retningslinjer mellom partene. En implikasjon av dette er begrenset innsikt i den helhetlige økonomien fra spillerlogistikk på regnskapet til de aktuelle klubbene, da gevinst og tap fra spillerlogistikk også føres i regnskapet til disse eksterne selskapene. Av den grunn er ikke gevinst og tap fra spillerlogistikk fullstendig sammenlignbart for alle klubbene.

Gevinst/tap fra spillerlogistikk 2023-2024 budsjett¹ (mNOK)

Akkumulert overgangssum for solgte spillere 2023 fordelt etter størrelse på overgangen (mNOK)

1. Flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap som har økonomisk interesser i klubbens overgangssaker, som gjør at deler av gevinst/tap og kostnader ifm. spillersalg ikke inkluderes i lisensrapportert gevinst/tap fra spillerlogistikk
Kilder: Regnskapspakke klubblisens for eliteserierklubbene (2022-2023)

Hovedfunn | Budsjett og utsikter for 2024 (3/4)

Norske klubber har levert sterkere resultater i Europa de siste sesongene, og Eliteserien er nå rangert som nr 14 på UEFA sin ranking liste. I 2024 skal det kjempes om hele fem plasser i Europa for norske lag, som er svært positivt økonomisk

Eliteseriens 2024-sesong er godt i gang, hvor Bodø Glimt foreløpig leder tett fulgt av Brann, Viking, Molde og Fredrikstad. Nevnte Fredrikstad har virkelig satt sitt preg på ligaen i sin etterlengtede retur og har levert flere imponerende resultater. Også de to andre nyopprekkede lagene, KFUM og Kristiansund, har gjort sine saker godt. De nyopprekkede lagene har med andre ord vært et friskt pust for Eliteserien.

I sesongen 2024 er det mer å spille for i norsk toppfotball enn på lang tid. Sterke resultater i Europa de seneste årene fra norske klubber, der Bodø Glimt og Molde har ledet an, har gjort at det fra sesongen 25/26 i Europa skal være hele fem norske lag som deltar i ulike turneringer. Antall plasser i europeiske turneringer bestemmes av UEFA liga-rankingen for hver sesong. Norge har her klatret helt til 14. plass etter de seneste års resultater (senest i 2023 lå Norge på en 26. plass), som er den høyeste rangeringen som er oppnådd på lang tid. Til sammenligning er Superligaen i Danmark og Allsvenskan i Sverige rangert som henholdsvis nummer 16 og 25.

Hvem som får de fem plassene avgjøres av resultater i inneværende 2024 sesong av norsk toppfotball. Fra Eliteserien vil de fire første plassene gi kvalifisering til Europaspill, mens vinneren av cupen også får en plass. I den mest prestisjetunge turneringen, Champions League, vil Norge for første gang siden 2005 ha to lag som får muligheten til å kvalifisere seg.

At mulighetene for spill i Europa er større enn på mange år har stor betydning for norsk fotball, der Eliteseriebarometeret tidligere har belyst hvor store økonomiske tilskudd slik deltakelse potensielt kan gi. Strategisk har det å løfte Norges rangering og få flere lag ut i Europa vært et viktig mål for NTF (topp 14 på UEFA rangering innen 2028), som viser hvor sterke resultatene har vært når topp 14 oppnås allerede nå. Flere klubber enn tidligere ser det nå realistisk med ambisjoner om Europaspill, og NTF har utfordret eliteserierklubbene på at flere burde melde seg på med ambisjoner mot både deltakelse og suksess i Europa.

UEFA liga-ranking 23/24

Pos	Country
1	England
2	Italy
3	Spain
4	Germany
5	France
6	Netherlands
7	Portugal
8	Belgium
9	Türkiye
10	Czechia
11	Scotland
12	Switzerland
13	Austria
14	Norway
15	Greece

Europadeltakelse i potten 24/25 sesongen for norsk toppfotball

- To lag til Champions League kvalifisering (1 og 2. plass i Eliteserien)
- Ett lag i Europa League kvalifisering (1. plass i Norgemesterskapet – NM)
- To lag i Conference League kvalifisering (3. og 4. plass i Eliteserien)

Hovedfunn | Budsjett og utsikter for 2024 (4/4)

Toppserien fortsetter den imponerende sportslige utviklingen fra 2023 og vil med økt samarbeid, profesjonalisering og fokus på Europacupspill kunne bygge og gradvis fortsette å realisere det kommersielle potensialet til kvinnefotballen

Årets sesong i Toppserien ledes an av Vålerenga som har opparbeidet en luke ned til Rosenborg og Brann, og øyner en mulighet til å gjenta suksessen fra 2023. Bak tetsjiktet foregår det en svært tett batalje. Åsane og Arna-Bjørnar har fått en tøff start på sesongen og vil måtte mobilisere sterkt for å unngå at kampen om overlevelse blir forbeholdt de to. 2024-sesongen ligger an til å levere spenning til siste slutt, slik som i 2023.

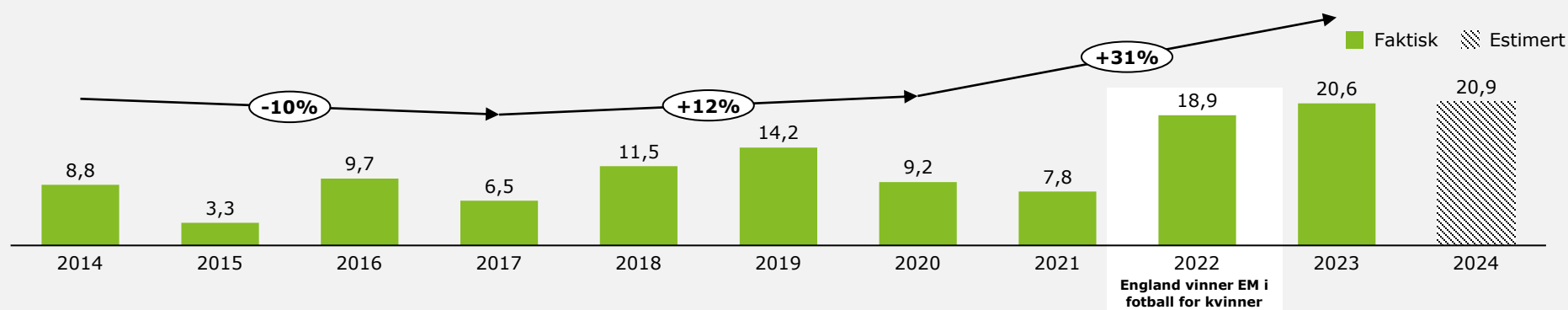
Den økonomiske situasjonen i Toppserien varierer mellom klubbene, der flere har utfordringer. Den samlede økonomien i ligaen er på bedringens vei, og flere klubber fortsetter å bygge erfaring, merkevare og eksponering gjennom deltakelse og gode prestasjoner i Champions League. Vålerenga og Brann sine prestasjoner i Europa viser hvor sentralt ambisjonen om Europacupspill bør være i toppserieklubbene agenda for 2024. UEFA-rankingen til Norge har vært tilnærmet uendret siden 2019, og som for Eliteserien vil vedvarende gode prestasjoner i Europe kunne gi flere muligheter til å delta i den gjeve UWCL-turneringen. Videre viser erfaring fra blant annet UK, tegn til hvordan suksess på internasjonale arenaer driver interesse og medieeksponering. På sikt er målet at prestasjoner fra det Norske landslaget også vil bidra til økt mobilisering fra en større del av befolkningen rundt norsk kvinnefotball, og sikre langsiktig vekst i billettinntekter, tilskudd, samt betalingsvilje for TV-rettighetene i neste forhandlingsrunde.

Generelt ser vi økt satsning på tvers av klubbene i Toppserien med flere klubber som har igangsatt forbedringer av fasiliteter og har et større fokus på talentutvikling og profesjonalisering for å sikre økonomisk bærekraftige fremtidsutsikter.

UEFA liga-ranking 23/24

Pos	Country
1	France
2	Germany
3	Spain
4	England
5	Portugal
6	Italy
7	Sweden
8	Czechia
9	Netherlands
10	Denmark
11	Norway
12	Austria
13	Ukraine
14	Belarus
15	Iceland

Antall millioner TV-seere av kvinnesport mellom 1. jan og 30. apr 2024 i UK

Finansielle dypdykk

1	Hovedfunn	s. 03
2	Finansielle dypdykk	s. 22
	▶ Eliteserien	s. 22
	Toppserien	s. 36
3	Klubbene	s. 44
	Eliteserien	s. 44
	Toppserien	s. 61
4	Vedlegg	s. 71
-

Driftsinntekter | Eliteserien som liga

Det er liten tvil om at ny TV-avtale med TV2 og suksess i Europa har gjort godt for Eliteserien, men også andre inntektskategorier har økt. Eliteserien leverer de høyeste driftsinntektene samlet sett for ligaen noen gang, på totalt 2 210 mNOK

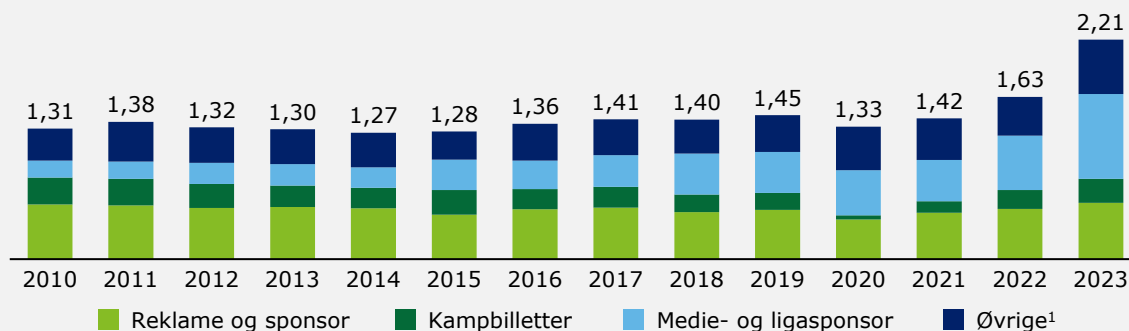
Overordnet har Eliteseriens samlede driftsinntekter gjort et byks det siste året, der totale driftsinntekter på 2 210 mNOK i 2023 er klart høyest i perioden 2010-2023. Økningen fra 1 630 mNOK i 2022 representerer en vekst på 576 mNOK, ~35%. Veksten er hovedsakelig drevet av økte medie- og ligasponsorinntekter, som representerer over halvparten av veksten. Også øvrige inntekstposter hadde en positiv utvikling for ligaen totalt sett, som er positivt nytt for Eliteserien som liga.

Det ble budsjettert at medie- og ligasponsor skulle bidra med ~600 mNOK i 2023, mens det faktiske bidraget endte på ~850 mNOK. Utviklingen er i tråd med den langsiktige trenden som ble løftet i Eliteseriebarometeret 2023; en vridning mot medie- og ligasponsorinntekter som Eliteseriens hovedinntektskilde, som i 2023 utgjør 39% av de totale driftsinntektene til ligaen. Disse inntektene relaterer seg både til Eliteseriens TV-avtale og inntekter fra spill i europeiske turneringer i regi av UEFA. Av medie- og ligasponsorinntektene utgjør andelen fra ligaens TV-avtale og felles sponsoravtaler 55%, UEFA-inntekter er på ~43% og cup/annet 2-3%. Dermed har både ny TV-avtale, og Brann, Rosenborg, Molde og Bodø/Glimt sin deltakelse i Europa hatt betydelig innvirkning.

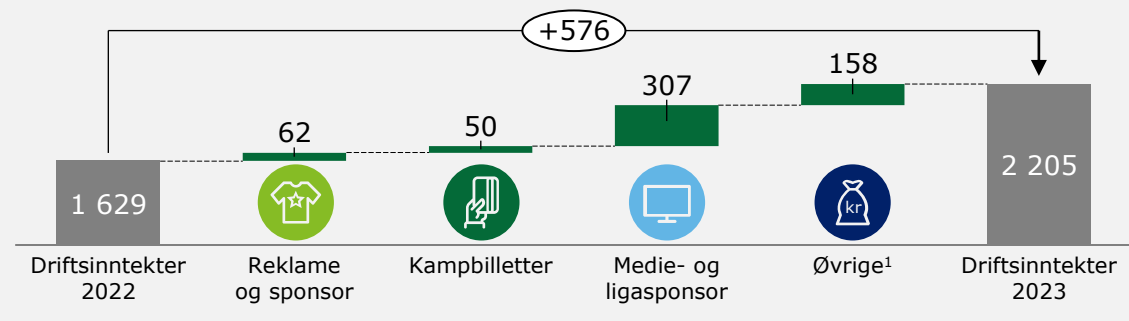
Av de resterende inntekstpostene utgjør øvrige driftsinntekter, og reklame og sponsorer de to andre store inntektskildene. Reklame og sponsorinntekter økte med 62 mNOK og øvrige inntekter økte med hele 158 mNOK. Over halvparten av økningen i øvrige inntekter skyldes likevel en gave til Brann, der klubben har mottatt støtte til oppgradering av stadion. Inntekter fra billettsalg er fortsatt den minste inntektskilden for norske klubber. Det skal likevel poengteres at billettinntekter fikk en økning på 50 mNOK fra 2022 til 2023, der Europasuksess og ny TV-avtale er sannsynlige drivere for økt interesse. 240 mNOK i 2023 representerer de høyeste billettinntektene siden 2015, et tegn på at Eliteserien er tilbake på «før pandemi»-nivåer.

Ligasammensetning, ved at Brann og Stabæk erstatter Kristiansund og Jerv, bidrar også til at inntektsnivået i Eliteserien generelt løfter seg fra fjoråret.

Eliteserien samlede driftsinntekter 2010 – 2023 (mrd. NOK)

Endring i driftsinntekter 2022 – 2023 (mNOK)

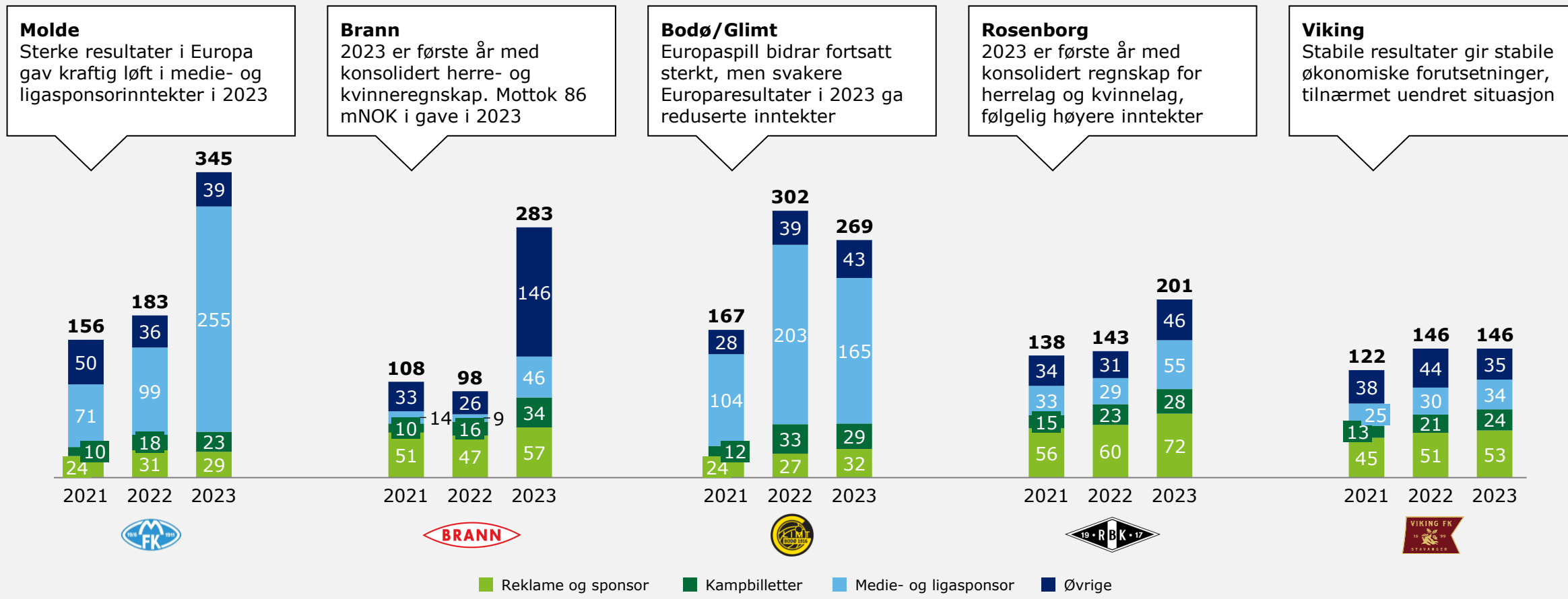
Merk at gevinst fra spillersalg ikke betraktes som driftsinntekter, men omtales i kapittelet «Spillerlogistikk». Tallene er ikke inflasjonsjustert.

1) Øvrige inntekter består av leieinntekter, medlems- og aktivitetsinntekter, andre salgsinntekter og annet. Mer info i vedlegg. Kilder: Regnskapspakke klubbisens for eliteserierklubbene (2014 – 2023), NTF (2010-2013)

Driftsinntekter | Per klubb i Eliteserien (1/3)

14 av 16 klubber hadde høyere driftsinntekter i 2023 sammenlignet med 2022, drevet av den nye TV-avtalen med TV2

Driftsinntekter per klubb 2021-2023 (mNOK)

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for eliteserierklubbene (2021 – 2023)

Driftsinntekter | Per klubb i Eliteserien (2/3)

14 av 16 klubber hadde høyere driftsinntekter i 2023 sammenlignet med 2022, drevet av den nye TV-avtalen med TV2

Driftsinntekter per klubb 2021-2023 (mNOK)

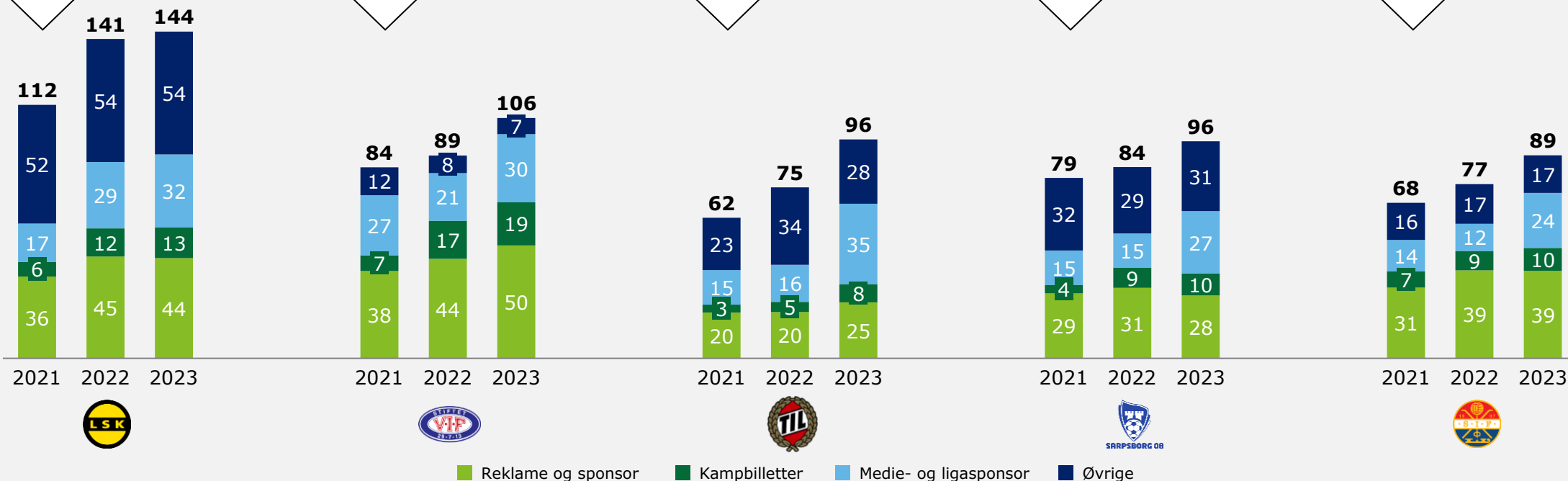
Lillestrøm
Stabilisert tilværelse i Eliteserien gir også stabilitet på inntektssiden

Vålerenga
Økte inntekter på tvers av poster, men med unntak av billettinntekter var postene under budsjetterte inntekter

Tromsø
Ny TV-avtale og sterke sportslige resultater gav et inntektsløft

Sarpsborg 08
Noe lavere sponsorinntekter, men medieavtalen kompenserer for dette og gir en samlet økning i inntekter

Strømsgodset
Ny medieavtale og bedre tabellplassering står for hele inntektsøkningen i 2023

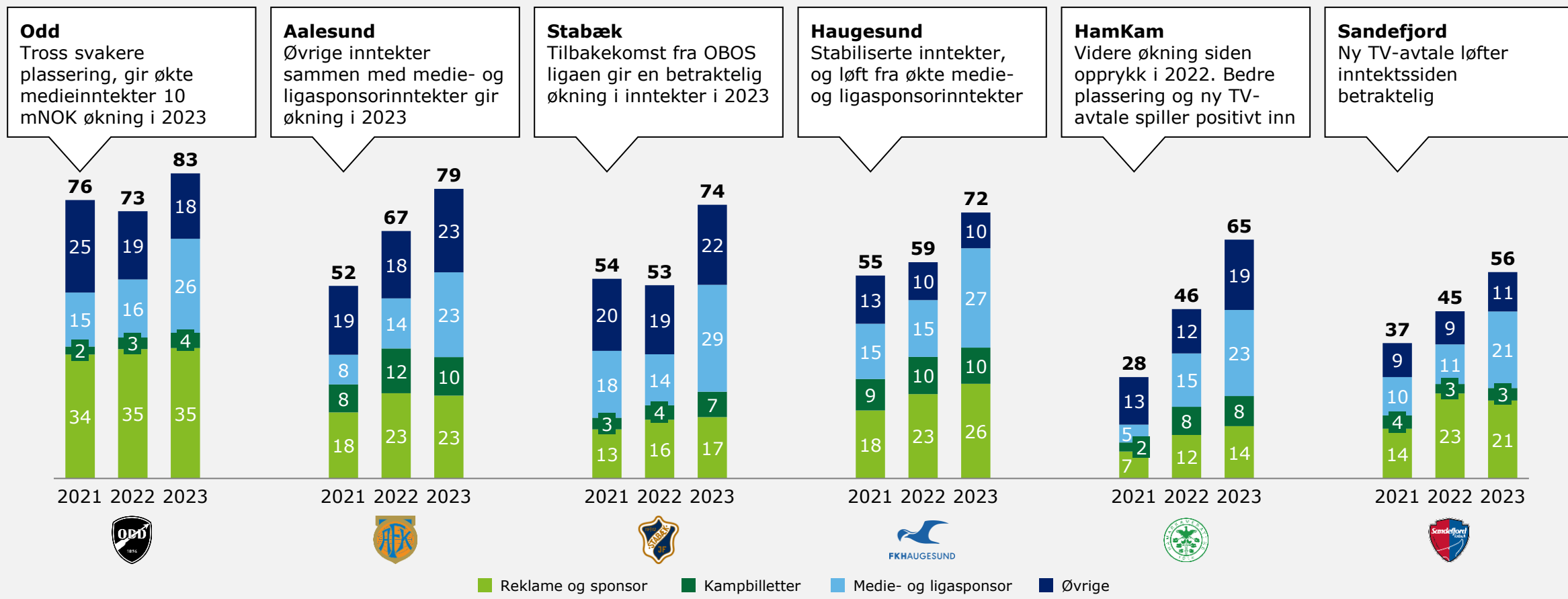

Kilder: Regnskapspakke klubbisens for eliteserierklubbene (2021 – 2023)

Driftsinntekter | Per klubb i Eliteserien (3/3)

14 av 16 klubber hadde høyere driftsinntekter i 2023 sammenlignet med 2022, drevet av den nye TV-avtalen med TV2

Driftsinntekter per klubb 2021-2023 (mNOK)

Kilder: Regnskapspakke klubblisens for eliteserielubbene (2021 – 2023)

Driftskostnader | Eliteserien som liga

Kostnadssiden for Eliteserien endte også på en «all time high» i 2023, der totale driftskostnader for ligaen som helhet aldri har vært høyere, på 2 320 mNOK. Økte midler har i hovedsak blitt brukt på styrking av sportslige satsinger

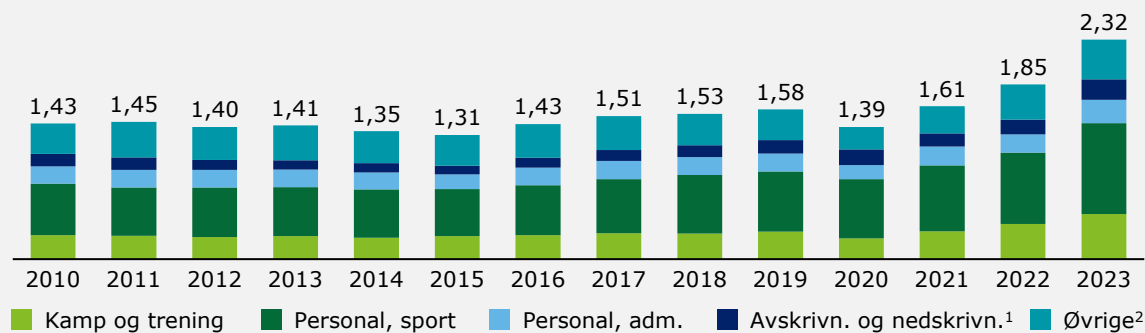
I tråd med «all time high» for driftsinntekter er også driftskostnader på sitt høyeste for Eliteserien i 2023, på 2 320 mNOK. Dette representerer en økning på 26% fra 2022, som var det tidligere høyeste kostnadsnivået med 1 850 mNOK. Økningen på 471 mNOK er lavere enn inntektsøkningen på 576 mNOK, som indikerer at noe av midlene har blitt brukt på å stabilisere driftsøkonomien til klubbene.

Økningen i kostnader kommer som en konsekvens av en generell økning på tvers av kostnadsposter, med de største økningene i personalkostnader sport, og kamp og treningskostnader på henholdsvis 208 mNOK og 104 mNOK økning fra 2022. Av- og nedskrivninger, personalkostnader til administrasjon og øvrige kostnader har også økt, men ikke i samme grad som de nevnte kostnadspostene. Personalkostnader sport, der lønninger til spillere og trenere ligger, utgjør også i 2023 den største kostnadsposten med ~42% av de totale driftskostnadene i Eliteserien.

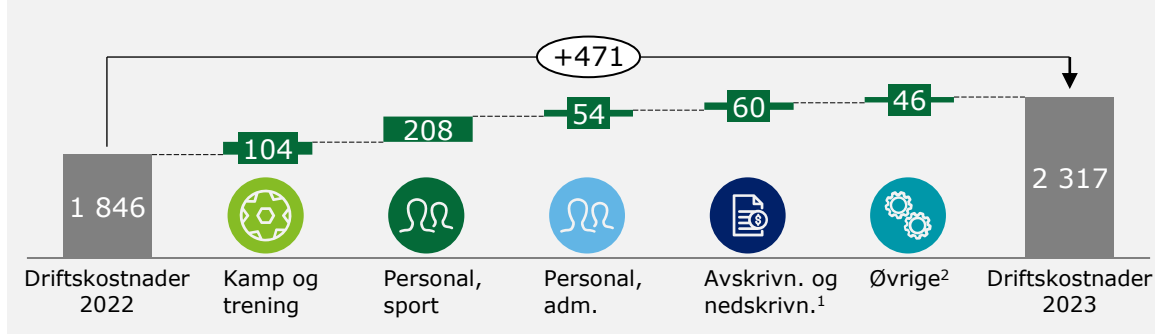
Økte kostnader er i tråd med hva som var budsjettet for 2023. Klubbene i Eliteserien hadde budsjettet med høyere kostnader som en konsekvens av forventede økte inntekter fra blant annet ny TV-avtale. Det er derfor tydelig at klubbene har tillatt seg å øke kostnadsnivået. Det er verdt å påpeke at budsjetterte kostnader for 2023 var ~2 000 mNOK, som tilsier at de faktiske kostnadene endte 300 mNOK høyere enn hva som var budsjettet. At det største bidraget til økte kostnader kommer fra personalkostnader til sport indikerer at klubbene har allokert økte inntekter til investeringer i trener og spillerstall. Samtidig indikerer økte kamp og treningskostnader at det også investeres i andre områder (for eksempel treningsfasiliteter).

Ligasammensetningen spiller også inn på totale kostnader i ligaen. Kristiansund og Jerv som rykket ned i 2022 har lavere samlede kostnadsnivåer enn Brann og Stabæk som rykket opp, som er med på å dra opp kostnadsnivået til Eliteserien som helhet. Denne effekten utgjør 132 mNOK av inntektsøkningen i 2023.

Eliteserien samlede driftskostnader 2010 – 2023 (mrd. NOK)

Endring i driftskostnader 2022 – 2023 (mNOK)

Merk at tap fra spillersalg ikke betraktes som driftskostnad, men omtales under «Spillerlogistikk». Tallene er ikke inflasjonsjustert.

1) Av- og nedskrivninger gjelder både spillerstall og fysisk infrastruktur, ettersom flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap med økonomiske interesser i overgangssaker, vil derfor ikke av- og nedskrivninger reflekteres et fullstendig bilde, 2) Øvrige kostnader består av administrasjonskost, reklame/sponsorkost, salgskost og andre kostnader. Mer info i vedlegg.
Kilder: Regnskapspakke Klubbisens for eliteserielubbene (2014 – 2023), NFF (2010 – 2013)

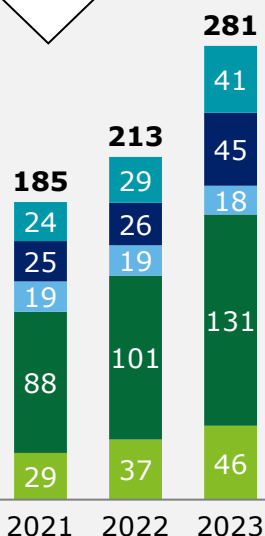
Driftskostnader | Per klubb i Eliteserien (1/3)

15 av 16 klubber i Eliteserien hadde høyere driftskostnader i 2023 sammenlignet med 2022

Driftskostnader per klubb 2021-2023 (mNOK)

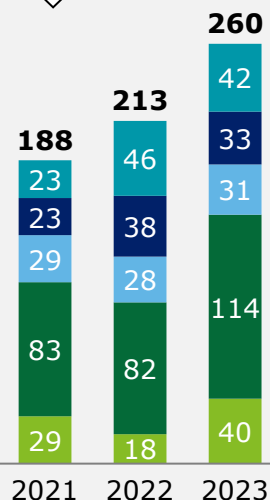
Molde

Økte kostnader på tvers av poster, spesielt personal sport, trolig relatert til Europasuksess

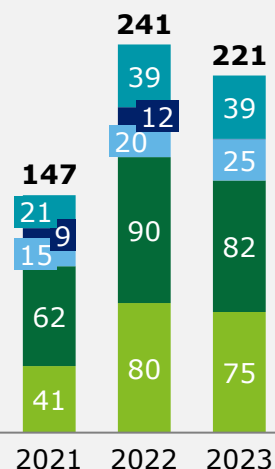
Rosenborg

2023 er første år med konsolidert regnskap for herrelag og kvinnelag, følgelig høyere kostnader

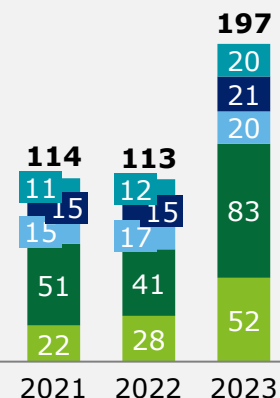
Bodø/Glimt

Reduserte kostnader til personalkostnader sport, og kamp og trening, delvis pga. færre Europakamper

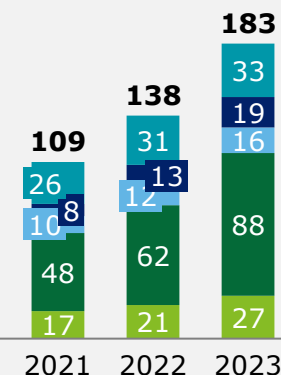
Brann

Økning fra 2022 skyldes opprykk fra OBOS, samt innfusjonering av kvinnelaget i regnskapet fra 2023

Vålerenga

Personalkostnader sport, inkl. lønninger og sluttavtaler, står for mye av økningen i kostnader i 2023

■ Kamp og trening
 ■ Personal, sport
 ■ Personal, adm.
 ■ Avskrivn. og nedskrivn.
 ■ Øvrige

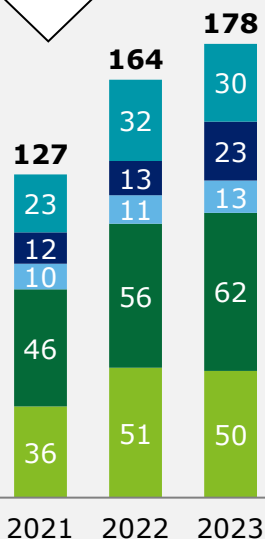
Driftskostnader | Per klubb i Eliteserien (2/3)

15 av 16 klubber i Eliteserien hadde høyere driftskostnader i 2023 sammenlignet med 2022

Driftskostnader per klubb 2021-2023 (mNOK)

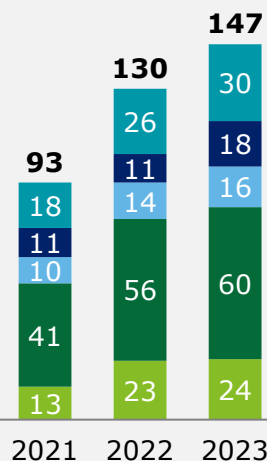
Viking

Av- og nedskrivninger gir økte kostnader, sammen med personalkostnader sport fra medaljekamp

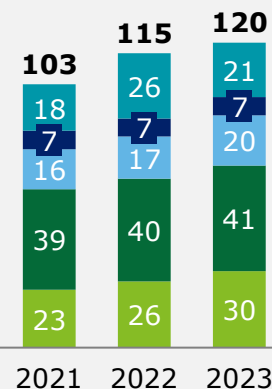
Lillestrøm

Av- og nedskrivninger gir økte kostnader, sammen med personalkostnader og øvrige kostnader

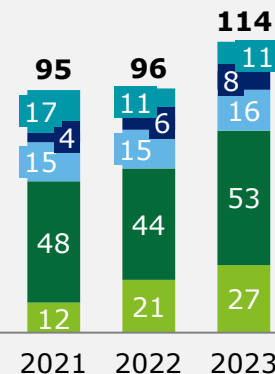
Sarpsborg08

Liten økning i kostnader grunnet kamp og treningskostnader og personalkostnad adm.

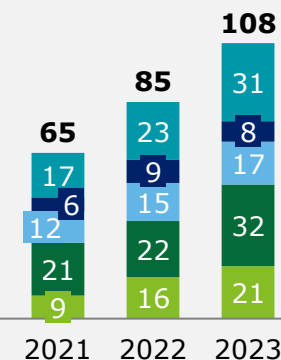
Stabæk

Økte kostnader etter opprykk til Eliteserien, drevet av kamp og trening, og personalkostnad sport

Tromsø

Økte kostnader på tvers, med øvrige kostnader og personalkostnad sport som de største driverne

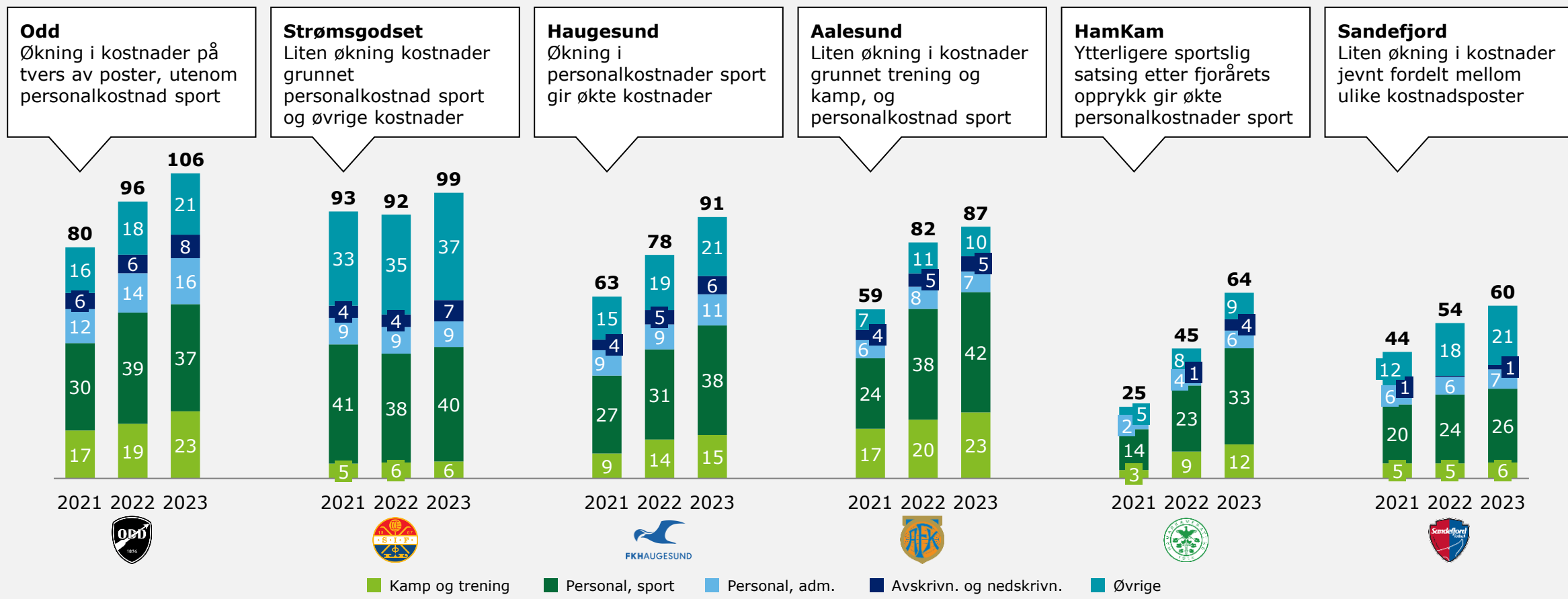

■ Kamp og trening
 ■ Personal, sport
 ■ Personal, adm.
 ■ Avskrivn. og nedskrivn.
 ■ Øvrige

Driftskostnader | Per klubb i Eliteserien (3/3)

15 av 16 klubber i Eliteserien hadde høyere driftskostnader i 2023 sammenlignet med 2022

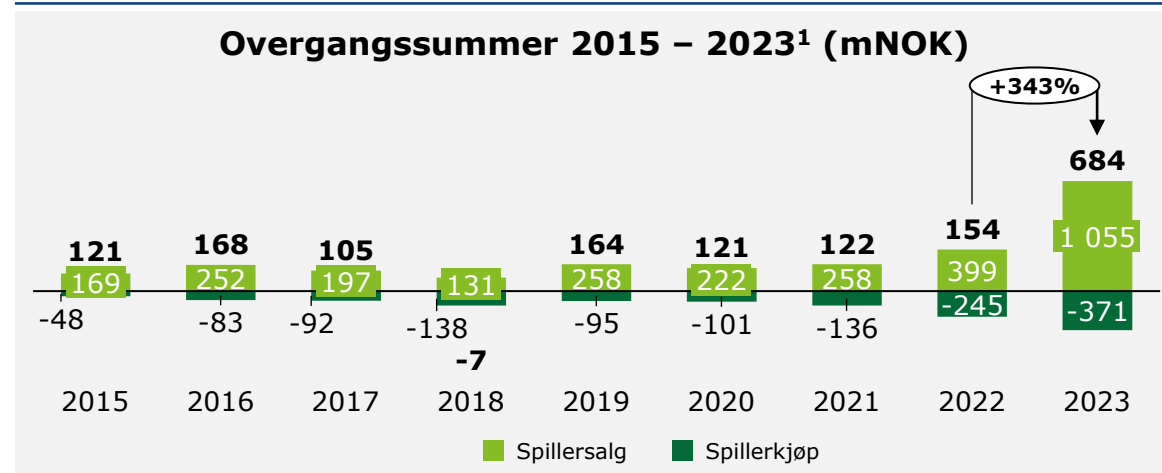
Driftskostnader per klubb 2021-2023 (mNOK)

Kilder: Regnskapspakke klubbisens for eliteserierklubbene (2021 - 2023)

Spillerlogistikk | Overgangssummer Eliteserien som liga

Eliteserieklassene har aldri solgt eller kjøpt spillere for høyere beløp enn i 2023, som gir en mangedobling i netto overgangssummer for Eliteserien som helhet, godt hjulpet av gode sportslige resultater og kronekurs-effekter

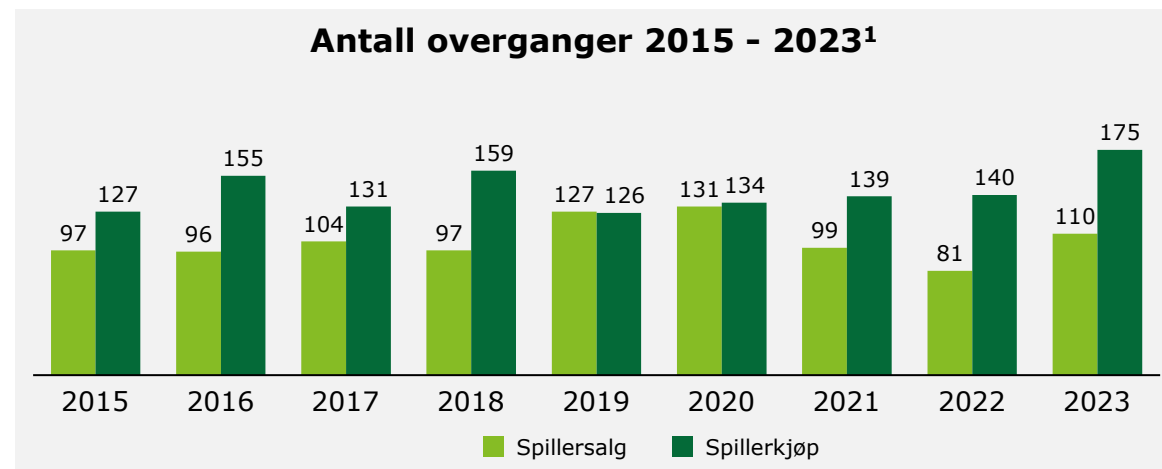

Eliteserien har sett en markant utvikling i overgangsmarkedet fra 2022 til 2023, med en betydelig økning i spillersalg og -kjøp. Dette speiler en generell trend i europeisk fotball, hvor markedet for spilleroverganger har vokst eksponentielt.

Overgangssummer fra spillersalg har økt med omtrent 264%, fra rekordnivået i 2022, til 1 055 mNOK i 2023 – drevet av enkelte virkelig store overganger. Molde, Bodø/Glimt, Rosenborg og Vålerenga² har alle solgt spillere for over 100 mNOK i 2023, tilsvarende ~59% av Eliteseriens totale salgssummer dette året. Økt interesse for norske spillere kan knyttes til prestasjoner i Norge og Europa, men også svak kronekurs, som gjør det mer attraktivt å kjøpe fra Norge.

Det er også en økning i midler brukt på spillerkjøp, som vokser ~52%, igjen fra rekordnivået i 2022, til 371 mNOK i 2023. Dette tyder på at det er en del av overgangssommene fra spillersalg som reinvesteres i nye spillere.

Norge er altså en netto «selgende» liga, med +684 mNOK i netto overgangssummer. Dette bildet kan feiltolkes som at norske klubber sitter igjen med et overskudd på 684 mNOK etter spilleroverganger i 2023. Dette gir imidlertid kun et bilde på prislappen for spillere kjøpt og solgt, ikke nødvendigvis økonomisk gevinst/tap.

Overgangssum er proveny ved kjøp/salg av spillere, inkludert overgangsbeløp, overføringer til agenter, kompensasjon til tidligere klubber ved videresalg, utleie av spillere¹ og øvrige direkte kostnader. Sign-on bonus, som er spesielt vanlig ved kjøp av Bosman-spillere, inkluderes ikke i overgangssum, men føres i all hovedsak som personalkostnad.

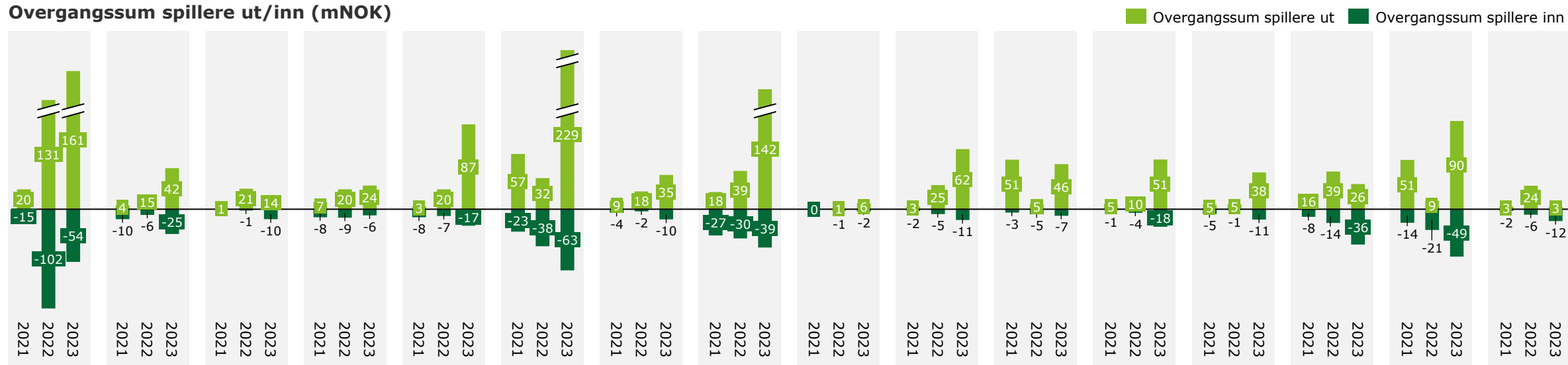
1) Merk at antall (ut)lånte spillere og tilhørende beløp kun er inkludert i tallene t.o.m. 2018. 2) Vålerenga har over 10 mNOK i overgangssummer mottatt i 2023 fra tidligere overganger, som ikke inkluderes i oversikten
Kilder: Regnskapspakke klubbisens for eliteserieklassene (2015 – 2023)

Spillerlogistikk | Overgangssummer per klubb

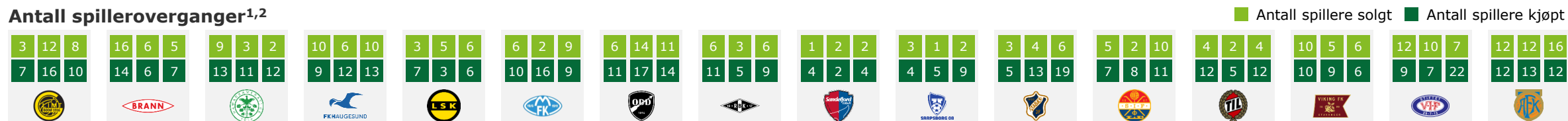
Gjennomsnittlig kjøp- og salgssum ved overganger har økt henholdsvis 7 mNOK og 41 mNOK per klubb fra 2022 til 2023, der Molde, Bodø Glimt og Rosenborg skiller seg ut med store overgangssummer fra spillersalg

Norske klubber har i 2023 notert seg for flere eliteserierekorder for både kjøp og salg av spillere. 13 av 16 klubber har økt samlet overgangssum for spillere solgt, og 14 av 16 klubber har økt samlet overgangssum for spillere kjøpt, fra 2022 til 2023. Gjennomsnittlig overgangssum for samlet spillersalg per klubb har økt fra 26 mNOK i 2022 til 66 mNOK i 2023. Molde skiller seg ut med rekordhøye 229 mNOK, fulgt av Bodø/Glimt og Rosenborg på om lag 150 mNOK. Gjennomsnittlig overgangssum for spillerkjøp har økt fra 16 mNOK til 23 mNOK. Klubbene som har brukt mest på spillerkjøp er de samme klubbene som også har solgt for mest, og man ser at det ofte forsøkes å erstatte spillere samme år. Derav skiller flere av de samme klubbene seg ut på kjøpssiden. Kun Viking og Aalesund har kjøpt spillere for mer enn de solgte for i 2023, og kun Aalesund har flere tilganger av nye spillere enn avganger. Sett de tre siste årene samlet har ingen klubber kjøpt for høyere summer enn de har solgt for.

Overgangssum spillere ut/inn (mNOK)

Antall spilleroverganger^{1,2}

1) Netto spillerinngang (antall) er beregnet som tilgang spillere minus avgang spillere for året. Lysegrønn representerer flere salg enn kjøp og mørkegrønn representerer flere kjøp enn salg. Se klubsider for mer informasjon.

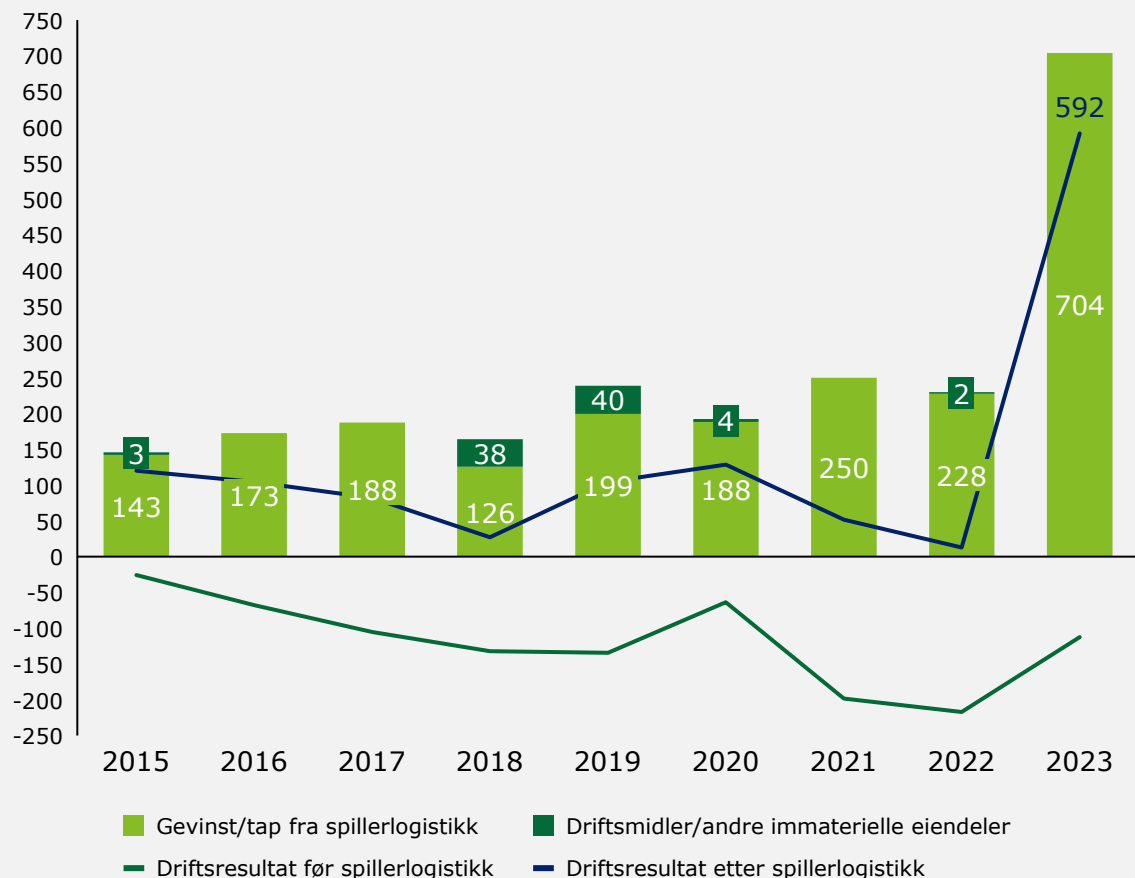
Kilder: Regnskapspakke klubbisler for eliteserierklubbene (2021 – 2023)

Driftsresultat | For Eliteserien som liga, etter spillerlogistikk

Både driftsresultat før- og etter spillerlogistikk er betydelig forbedret fra tidligere år. Driftsresultat etter spillerlogistikk når «all-time-high» i 2023, på nesten 600 mNOK

Driftsresultat etter spillerlogistikk^{1,2} 2015-2023 (mNOK)

Driftsresultat etter spillerlogistikk er på en «all-time-high», med 592 mNOK i 2023, en økning på 579 mNOK fra året før. Driveren bak denne utviklingen er en økning i regnskapsmessige gevinster fra både årets og tidligere års spillerlogistikk, som i 2023 beløp seg til 704 mNOK. Årets driftsresultat etter spillerlogistikk skiller seg markant ut fra tidligere år, og nivået på bidraget fra spillerlogistikk vil ikke nødvendigvis vedvare neste år. Samtidig er det markante positive bidraget fra spillerlogistikk et tegn på at Eliteserien sees på som en attraktiv liga for øyeblikket og det jobbes godt i flere klubber på overgangsfronten.

Driftsresultat før spillerlogistikk har sett en forbedring fra -217 mNOK i 2022 til -112 mNOK i 2023. Selv om denne økningen på 105 mNOK viser en forbedring i den generelle økonomien i Eliteserien, tyder det på at norsk fotball fortsatt er avhengige av god spillerlogistikk for å oppnå et positivt driftsresultat. Årets resultat er ikke nevneverdig bra i en historisk kontekst, men det er den første positive utviklingen siden dalende resultater etter pandemien inntraff. Mye av forbedringen kan henvises til ny TV-avtale, men vil også fremover avhenge av at klubbene finner en balanse mellom kortsiktig bruk og langsiktig økonomisk bærekraft.

På de to foregående sidene har vi presentert netto overgangssummer for spillere som kjøpes og selges, altså spillernes prislapp. Gevinst/tap fra spillerlogistikk er et langt mer komplisert begrep som tar hensyn til relaterte kostnader og følger regnskapsmessige prinsipper. Selv om begge disse begrepene refererer til spilleroverganger og det er en klar kobling mellom dem, vil man ikke se en 1:1 sammenheng uten en dypere forståelse av den underliggende informasjonen.

1) Driftsresultat etter spillerlogistikk inkluderer gevinst/tap/kostnader fra spillerlogistikk og effekter fra kjøp/salg av driftsmidler/andre immaterielle eiendeler, 2) Flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap som har økonomisk interesser i overgangssaker, som gjør at deler av gevinst/tap/kostnader ifm. spillersalg ikke inkluderes i lisensrapportert gevinst/tap fra spillerlogistikk. Mer info i vedlegg
Kilder: Regnskapspakke Klubbisens for eliteserierklubbene (2015 – 2023)

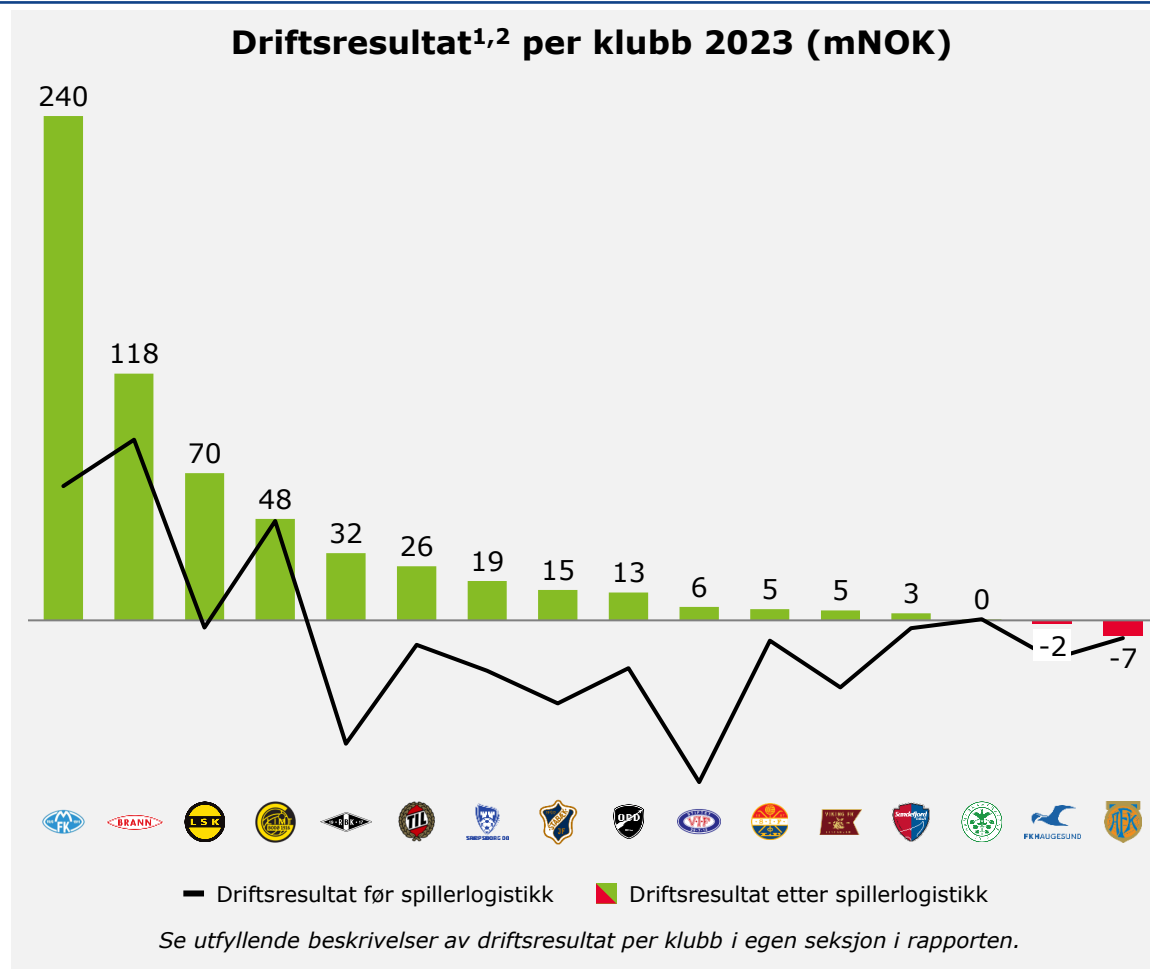
Driftsresultat | Per klubb i Eliteserien

Molde, Brann og Lillestrøm skiller seg ut med sterke driftsresultater etter spillerlogistikk, men ser en bort fra spillerlogistikk er det kun fire klubber som leverer positive resultater

Det er tydelig at den enorme økningen i samlet driftsresultat etter spillerlogistikk for Eliteserien i 2023 først og fremst drives av noen få enkeltklubber. I 2022 sto de tre mest lønnsomme klubbene for 109 mNOK, imens de tre mest lønnsomme i 2023 står for hele 428 mNOK. Blant disse skiller Molde seg klart ut, som hadde et svært sterkt år økonomisk, drevet av 1/8-dels finale i UEFA Conference League og store spillersalg. Brann skiller seg også ut på den positive siden, som stammer fra tilbakekomst i Eliteserien, deltakelse i Europa etter NM gullet i 2022-sesongen og en stor gave på mNOK 86 fra Trond Mohn og Sparebanken Vest som klubben bestemte å benytte til oppgradering av anlegg.

Det verdt å bemerke at det i 2022 kun var seks klubber med positivt driftsresultat etter spillerlogistikk imens det i 2023 er hele 14 klubber – alle unntatt Haugesund og Aalesund. Ser man bort fra de tre klubbene med høyest driftsresultat etter spillerlogistikk hvert år, har gjennomsnittlig driftsresultat etter spillerlogistikk for de resterende 13 klubbene forbedret seg fra -7 mNOK til +13 mNOK.

Kun fire klubber leverte positivt driftsresultat før spillerlogistikk. Det er altså tydelig at det sterke året på overgangsfronten gjør at de fleste av klubbene kommer ut på den positive siden for driftsresultat etter spillerlogistikk. Ser man bort fra de tre klubbene med høyest driftsresultat før spillerlogistikk, har gjennomsnittet for de resterende 13 klubbene forverret seg fra -21 mNOK til -24 mNOK. Likevel har en økning i gjennomsnittlig gevinst fra spillerlogistikk økt fra 14 mNOK i 2022 til 44 mNOK i 2023. De mindre klubbene har altså omfavnet den forretningsmessige gevinsten av spillersalg for å styrke klubbøkonomi. Også store klubber som Rosenborg og Vålerenga henter inn svake driftsresultat før spillerlogistikk, der henholdsvis -59 mNOK og -77 mNOK, hentes inn med 91 mNOK og 83 mNOK fra spillerlogistikk.

1) Driftsresultat etter spillerlogistikk inkluderer gevinst/tap/kostnader fra spillerlogistikk og effekter fra kjøp/salg av driftsmidler/andre immaterielle eiendeler, 2) Flere klubber samarbeider med tredjepartsselskap som har økonomisk interesser i overgangssaker, som gjør at deler av gevinst/tap/kostnader ifm. spillersalg ikke inkluderes i lisensrapportert gevinst/tap fra spillerlogistikk. Mer info i vedlegg
Kilder: Regnskapspakke Klubbisens for eliteserierklubbene (2022 – 2023)

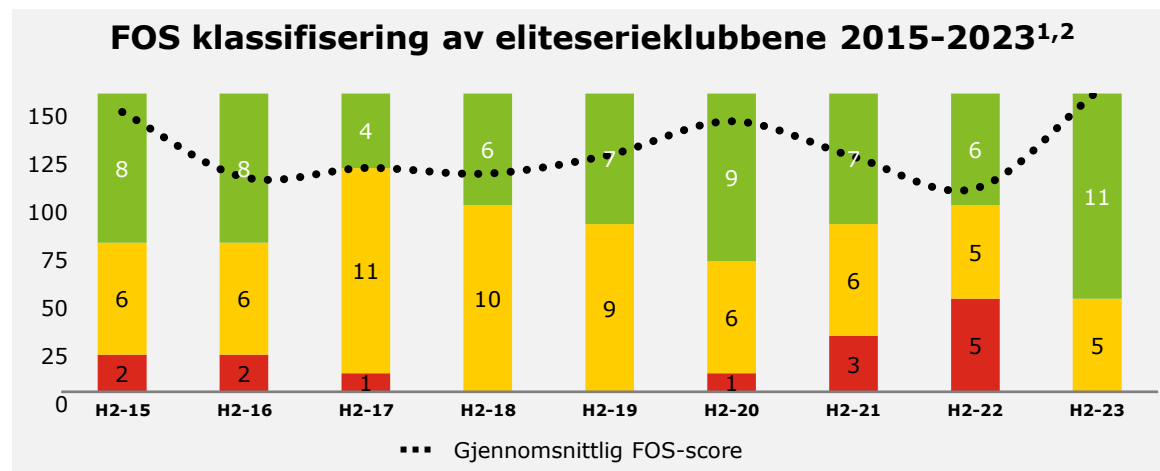
Finansiell oppfølging | Utvikling i oppfølgingssystem (FOS)

For første gang siden 2019 er det ingen eliteseriekubber i rød økonomisk sone. Mye kan henvises ny TV-avtale

For første gang siden 2019 er det per slutten av 2023 ingen eliteseriekubber i rød økonomisk sone. Et rekordantall klubber opererer nå i grønn sone, og den gjennomsnittlige FOS-score har økt fra 109 i H2-22 til rekordhøye 161 i H2-23. Nyopprykkede Brann og Stabæk bidrar også til denne positive utviklingen med solide økonomiske posisjoner allerede deres første år tilbake i Eliteserien. Mye av den økonomiske stabilisering kan henvises TV-avtalen.

Klubber i rød sone må utvikle en handlingsplan under administrasjonen av NFF for å etablere seg i gul sone innen en 3-års periode. I 2022 var Odd, Strømsgodset, Kristiansund, Tromsø og Sandefjord i rød sone. Disse klubbene tok ulike økonomiske grep, som å redusere budsjettet for spillerkjøp, redusere størrelsen på spillerstallen og basere kostnadsnivået på et mer konservativt inntektsbudsjett. Ved slutten av 2023 er alle klubbene ute av rød sone; også Kristiansund, som ikke er med i oversikten grunnet nedrykk i 2022, oppnådde en FOS-score på 87,5 i andre halvdel av 2023.

Klubbene med størst økning i FOS-score er Odd (+120), Tromsø (+119) og Sandefjord (+118), tre av de mest utsatte klubbene året før. Klubbene med størst nedgang er HamKam (-75), Viking (-65) og Haugesund (-49). Det er verdt å merke seg at FOS-score er et varierende mål og må sees i kontekst over tid. HamKam har et økt kostnadsnivå i 2023 som følge av opprykk i 2022, men vil trolig ytterligere stabilisere seg økonomisk om de fortsetter å holde seg i Eliteserien. Viking er fortsatt i grønn sone, og har generert gode inntekter i 2023 grunnet solide sportslige resultater. Haugesund befinner seg i øvre del av gul sone og har et positivt driftsresultat etter spillerlogistikk de siste 5 årene, til tross for et lite fall i 2023.

FOS-score er en indikator på økonomisk tilstand med skala fra -114,5 til 240 poeng. Beregning av FOS-score, og den tilhørende plasseringen i grønn (>135 poeng), gul (>65 poeng) eller rød sone er basert på følgende elementer og vektning:

Totalkapitalrentabilitet (4%), resultat før skatt (11%), bærekraftig resultat (11%), personalkostnader (4%), arbeidskapital i % av omsetning (10%), likviditetsgrad 1 (30%) og egenkapitalandel (30%).

H2-2023

	240
	240
	240
	228
	224
	194
	171
	166
	147
	140
	139
	107
	100
	92
	84
	66

1) Noe avvik fra de halvårslige klubbisensrapportene forekommer da vi ser på klubber i Eliteserien foregående halvår fremfor kommende halvår (H2-2022 inkluderer her Stabæk, Vålerenga og Aalesund istedenfor Kristiansund, Fredrikstad og KFUM), 2) Merk at beregningen av FOS-score ble endret i H1-21. Bruker FOS score v2.1 t.o.m. H2-20, og FOS score v3.0 deretter
Kilder: Mediepresentasjon klubbisens, NFF

Finansielle dypdykk

- 1 Hovedfunn s. 03
- 2 **Finansielle dypdykk** s. 22
  - Eliteserien s. 22
  - ▶ Toppserien** s. 36
- 3 Klubbene s. 44
  - Eliteserien s. 44
  - Toppserien s. 61
- 4 Vedlegg s. 71

Foto: Bildebyrå

Introduksjon til kapittel om Toppserien

Tallene for Toppserien og Eliteserien er ikke direkte sammenlignbare grunnet ulike rapporteringsstrukturer. Til tross for forskjeller i rapportering også internt i Toppserien, er dette en første forsøk på en økonomisk «benchmark» i Toppserien

---

Det er første året Toppserien inkluderes i rapporten, og et første forsøk på å skape en omforent benchmark også på kvinnesiden av norsk toppfotball. Det er fortsatt en vei å gå for å få tydelig definerte kriterier for dataen som rapporteres og brukes i toppseriedelen av rapporten. Selv om det er gjort tiltak for å gjøre tallene mest mulig sammenliknbare, er dette en viktig forutsetning å være klar over som leser av rapporten.

På bakgrunn av hvordan enkelte toppserieklubber er samorganisert med både herrelag og breddefotball, oppstår det utfordringer med å isolere inntekter og kostnader knyttet kun til drift av A-lag kvinner ut ifra lisensrapportene. I et forsøk på å gjøre tallene så representative som mulig for hver klubb, og mer sammenliknbare på tvers av ligaen, avviker derfor dette kapitlet fra rapporteringsstrukturen i klubblisensrapportene som benyttes i kapitlene om Eliteserien. For toppserieklubbene tar rapporten kun utgangspunkt i direkte driftsinntekter og driftskostnader som med sikkerhet kan tilskrives A-lag kvinner. Blant annet administrasjonskostnader for klubben som helhet er derfor ekskludert. Enkelte av klubbene har måttet estimere noen av inntekts- og kostandslinjene der rapporteringen ikke har vært tilstrekkelig. Denne fremgangsmåten bidrar til å eliminere støy i tallene, men introduserer også nye utfordringer i sammenlikning av data på tvers av Eliteserien og Toppserien, samt mellom lag i Toppserien.

Sammenlikning med Eliteserien

Ettersom tallene tilhørende toppserieklubbene kun er direkte driftsinntekter og direkte driftskostnader vil både inntekts- og kostnadsnivå fremstå lavere enn ved samme tilnærming som eliteserieklubbene. Et forsøk på å fordele indirekte kostnader mellom A-lag kvinner, A-lag herrer og breddefotball ut ifra hver klubb sine varierende fordelingsnøkler ble ikke ansett som hensiktsmessig. På kvinnesiden ekskluderes også inntekts- og kostnadslinjene som er spesielt påvirket av klubbens varierende organisasjons-struktur, slik som leieinntekter på inntektssiden, av- og nedskrivninger, lønn til administrasjon og kostnader relatert til administrasjon av øvrige aktiviteter.

Sammenlikning på tvers av Toppserien

Ved å tillate klubbene å rapportere ekstra tall utover de som fremgår av klubblisensrapportene, blir tallgrunnlaget påvirket av skjønn. Forskjellige tolkninger og vurderinger fra hver klubb kan føre til mer varierende data enn for Eliteserien, hvor klubbene, til tross for interne rapporteringsforskjeller, har en mer standardisert rapportering gjennom den årlige lisensrapporteringen som leveres til NFF. Toppserieklubbene har gitt tilbakemeldinger underveis for å sikre et så nøyaktig tallgrunnlag som mulig.

Datagrunnlaget til enkelte toppserieklubber preges i større grad enn Eliteserien av at de er samorganisert med breddefotball. Det er spesielt tre klubber med høy andel inntekter og kostnader relatert til klubbdrift utover A-lag kvinner; **Vålerenga, Lyn og Arna-Bjørnar**. Deloitte har brukt annen tilgjengelig informasjon og dialog med klubbene til å komme frem til estimer for direkte inntekter og kostnader isolert til deres respektive kvinnefotballsatsing for å få mest mulig sammenliknbare tall. Leser bes likevel ta hensyn til at nedbrytning av inntekts- og kostnadslinjer ikke er en fullgod refleksjon av reell drift for disse klubbene.

Videre vil det følgende kapitlet om Toppserien kun presentere nedbrutt økonomidata for 9 av de 10 klubbene som deltok i ligaen i 2023. LSK Kvinner er i en kritisk økonomisk situasjon og hadde ikke mulighet til å delta i verifiseringen av dataene. Der informasjonen er offentlig verifiserbar er også LSK Kvinner inkludert i fremstillinger, som gjør at blant annet total størrelse for direkte inntekter/kostnader for ligaen samlet omfatter alle 10 klubber og viser et helhetlig bilde.

Organisasjonsstruktur | Samspill med herreklubber

Nesten halvparten av Toppserieklubbene er fortsatt organisert uavhengig av herreklubber i norsk toppfotball. I Europa er omtrent like mange uavhengig, men halvparten er integrert i felles organisatorisk enhet med et topplag på herresiden

Plassering Toppserien 2023		Samspill med herreklubb i norsk toppfotball				
1.	Vålerenga	Samarbeid				
2.	Rosenborg	Integrert				
3.	LSK	Uavhengig ¹				
4.	Brann	Integrert				
5.	Stabæk	Integrert				
6.	Lyn	Samarbeid				
7.	Røa	Uavhengig				
8.	Åsane	Samarbeid, integrert fra 2024 ³				
9.	Avaldsnes	Uavhengig, integrert fra 2024 ⁴				
10.	Arna-Bjørnar	Uavhengig				
			Toppserien	40%	30%	30%
			Europeiske toppklubber	39%	12%	49%

Uavhengig	Samarbeid	Integrert
Organisert som en separat enhet uten tilknytning til en annen klubb, og mottar heller ingen form for støtte	Samarbeider med felles identitet, infrastruktur, skaffer økonomisk støtte, eller liknende, uten felles rapportering	Aktivitetene til herre- og kvinnelagene er kombinert/integrert i en felles organisasjon og enhet ²

Tendensen de siste årene blant Europeiske toppklubber har vært økt konsolidering mellom herre- og kvinnelag. Dette kan organiseres på flere måter, der noen samarbeider kun i form av en felles identitet eller delt infrastruktur imens andre er helintegrerte som en felles organisasjon. I 2023 var 3 av 10 toppserieklubber helintegrert med en herreklubb i norsk toppfotball. Integrerte klubber er del av samme organisasjon men kan fremdeles ha egne budsjetter/regnskap. Alle de tre integrerte klubbene endte på øvre halvdel av tabellen i 2023. Fra 2024 sesongen vil både Åsane og Avaldsnes også integreres med henholdsvis Åsane herrer og Haugesund FK.

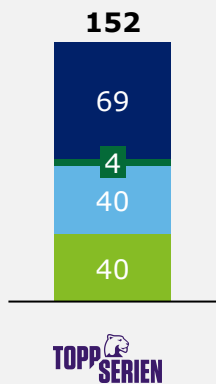
Vålerenga, Lyn og Åsane hadde i 2023 delvis samarbeid med en herreklubb i norsk toppfotball. Vålerenga driftes som en uavhengig enhet uten økonomiske tilknytninger til herrelaget, men har merkevarer samarbeid, bruker tilsvarende infrastruktur og har enkelte sponsorsamarbeid. Tilsvarende driftes Lyn og Åsane som egne organisasjoner, men har felles identitet, infrastruktur samt noen markedsinitiativer.

1) LSK Kvinner må ikke forveksles med Lillestrøm SK da dette er to fullstendig separate klubber, 2) Kan være med eller uten individuelle budsjetter. 3) Sammenslåing av Åsane Fotball og Åsane Fotball Damer med virkning fra 01.01.24. 4) FK Haugesund og Avaldsnes har begynt å samarbeide om kvinnesatsingen fra 2024, og Avaldsnes vil offisielt bli FK Haugesund sitt A-lag kvinner fra 2025.
Kilder: The European Club Footballing Landscape 2023

Direkte driftsinntekter | Per klubb i Toppserien

De direkte driftsinntektene rapportert i Toppserien var 152 mNOK i 2023. Medieinntekter og sponsorinntekter kan sees å være klart viktigere enn billettinntekter

Totalt for Toppserien

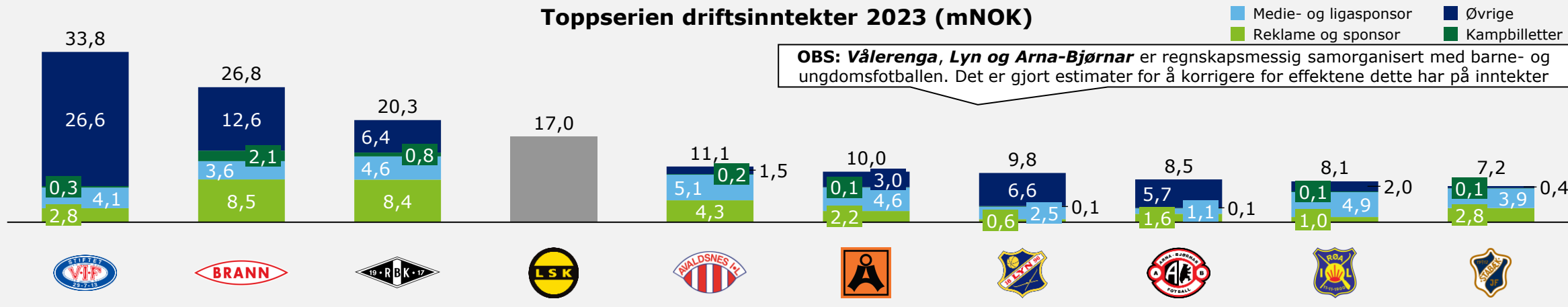

Overordnet er det estimert at Toppserien hadde direkte driftsinntekter^{1,2} på 152 mNOK for 2023-sesongen, basert på rapportert lisensdata. Vålerenga skiller seg ut med høyest inntekter, dog er dette et estimat for A-lag kvinner der breddefotballen er isolert fra rapportert data. Videre skiller Brann og Rosenborg seg ut med over 20 mNOK i inntekter. Ellers rapporterer to klubber mellom 10-20 mNOK i direkte driftsinntekter, og de resterende fem under 10 mNOK.

Medie- og ligasponsorinntekter og klubbenes egne reklame- og sponsorinntekter har omtrent lik viktighet for ligaen samlet, og utgjør i overkant av 25% hver. Billettinntekter forblir beskjedne og utgjør kun 4 mNOK for ligaen samlet. På klubbnivå ser man blant annet hvordan fordelingsmodellen på medie- og ligasponsorinntekter slå ut, og trenden er at mindre klubber har større avhengighet til denne posten enn de større klubbene.

Øvrige inntekter fremgår som klart største inntektspost hos flere klubber. Det omfatter blant annet kampdagsinntekter utover billetter, andre salgsmottak, andre inntekter og gaver, og medlem- og aktivitetsinntekter. Blant øvrige inntekter er det premieinntekter fra UEFA, medlems- og aktivitetsinntekter, og gaver som er de største differensieringsfaktorene på tvers av klubbene.

Toppserien driftsinntekter 2023 (mNOK)

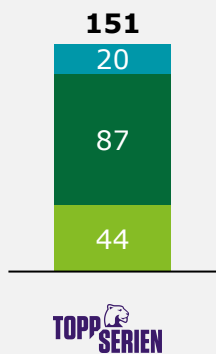

1) For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i datagrunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se Innledning til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring. 2) Det er forsøkt korrigert for inntekter relatert til breddefotball. Rapportert inntekt fremstår dermed lavere enn i klubbisensrapportene.
Kilder: Regnskapspakke klubbisens for toppserieklubbene 2023, Deloitte analyse

Direkte driftskostnader | Per klubb i Toppserien

Personalkostnader til spillere, trenere og støtteapparat var den primære driveren for driftskostnadene i Toppserien, og utgjorde omtrent to tredjedeler av de totale rapporterte direkte driftskostnadene på 151 mNOK i 2023

Totalt for Toppserien

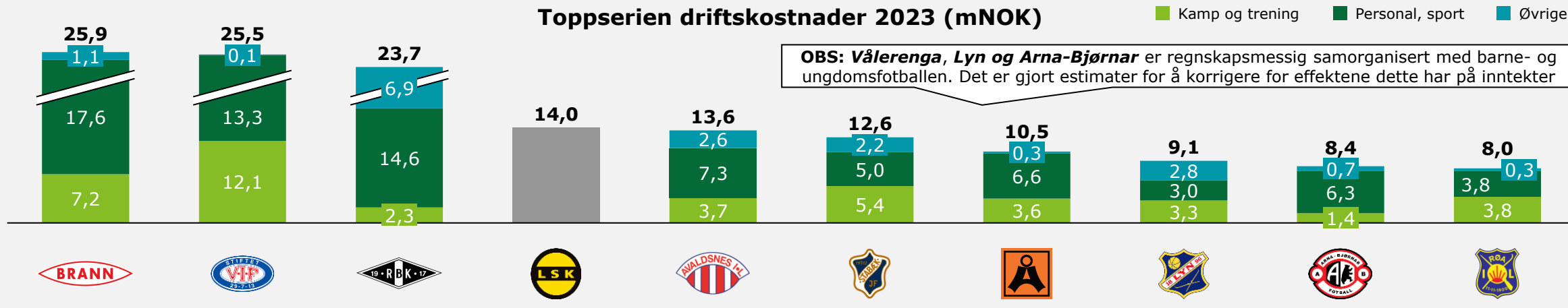

Direkte driftskostnader^{1,2} estimert basert på rapportert lisensdata for klubbene i Toppserien var på 151 mNOK i 2023. Som for eliteserierklubbene utgjør personalkostnader sport, som inkluderer lønn til spillere og trenere, den største kostnadsposten på ~58%. Kamp- og treningskostnader, som reise, leie av treningsfasiliteter mm. utgjorde 44 mNOK, mens øvrige kostnader utgjorde 20 mNOK

Per klubb er det store forskjeller på kostnadssiden. Røa rapporterte den laveste kostnadsbasen i Toppserien, som tilsvarte omtrent 30% av inntektsnivået til de største klubbene. Spredningen gjenspeiler seg også i personalkostnader, der Brann, Vålerenga og Rosenborg har større personalkostnader enn de totale kostnadsbudsjettene til fem minste klubbene. Innad i hver klubb ser man også at andelen personalkostnader varierer. Lyn og Stabæk er i nedre sjiktet med under 40% av klubbens totale kostnader til personalkostnader tilknyttet sport; Brann og Arna-Bjørnar er i øvre sjiktet der personalkostnader tilknyttet sport utgjør ~70% av totale kostnader.

Sett i lys av inntekter er tendensen at kostnader vokser proporsjonalt, som er naturlig i en vekstfase. Midlene til rådighet investeres i utvikling, fremfor å gi marginer. Fire av klubbene har direkte driftskostnader som overgår direkte driftsinntekter. Selv om dette ikke gir et presist driftsresultat³ viser utviklingen utfordringen i å balansere sportslig utvikling med lønnsom daglig drift.

Toppserien driftskostnader 2023 (mNOK)

1) For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i datagrunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se Innledning til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring. 2) Det er forsøkt korrigert for inntekter relatert til beddefotball. Rapportert kostnad fremstår dermed lavere enn i klubblisensrapportene. 3) Indirekte inntekter- og kostnader er ikke inkludert, og gir derfor ikke presist driftsresultat. 40
Kilder: Regnskapspakke Klubblisens for toppserierklubbene 2023

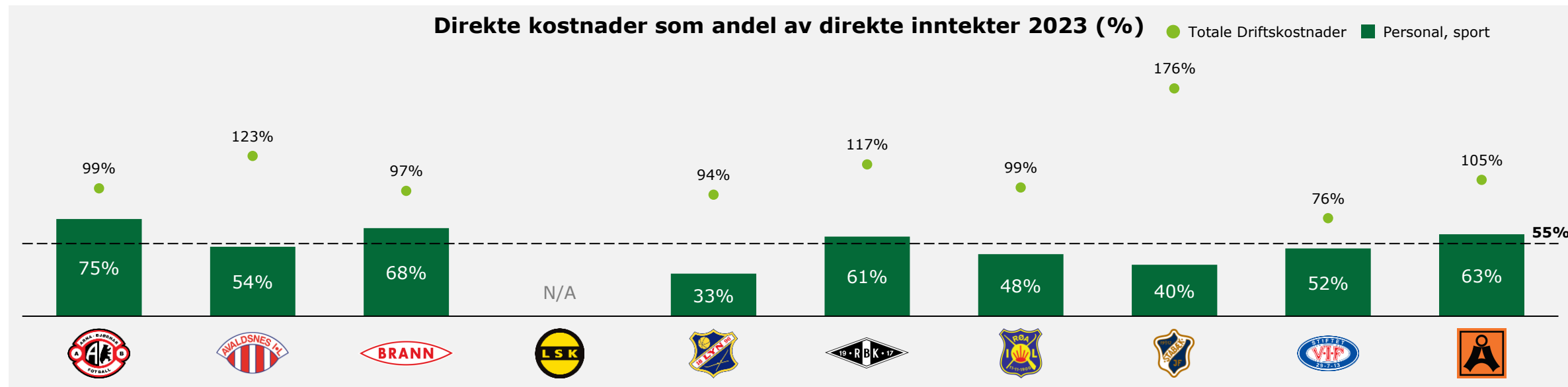
Kostnader/Inntekter | Per klubb i Toppserien

8 av 9 klubber har driftskostnadsandeler på over 90% av deres driftsinntekter – hvilket begrenser mulighetene til å gjøre mer langsiktige investeringer utover drift eller øke egenkapital. Variasjonen i personalkostandeler er høy blant klubbene

Den gjennomsnittlige andelen direkte driftskostnader over direkte driftsinntekter i Toppserien var 109% og 8 av 9 klubber har direkte driftskostnadsandel på over 90%. Dermed blir omtrent alle direkte inntekter absorbert av direkte driftskostnader, hvilket begrenser mulighetene til å gjøre langsiktige investeringer og dekke andre finansielle behov organisk. Det indikerer at Toppserien i sin helhet fortsatt har et forbedringspotensial for å sikre lønnsomhet og bærekraftig vekst.

Likevel ser vi store variasjoner mellom enkelte klubber. På den ene siden av skalaen finner vi Stabæk med kostnader på nesten 2x av inntektene – som i følge klubben er en bevisst satsning som kompenseres gjennom tilskudd fra eliteserielaget. Ellers ligger de fleste klubber på mellom 90% og 100%, som indikerer stram økonomi i daglig drift på tvers av toppserielagene.

Personalkostnader som andel av direkte inntekter fremhever også store variasjoner. Gjennomsnittet i Toppserien ligger på ~55% - hvorav 4 av 9 klubber har en andel på over 60%, mens Lyn, Stabæk og Røa trekker ned snittet med andeler under 50%. Generelt er observasjonen om store variasjoner mellom klubber i tråd med hva man ser i de store ligaene i Europa, der klubbstørrelse og finansieringsmodell har stor innvirkning. Det gjenspeiler fundamentale forskjeller i klubbenes finansielle forutsetninger for å drive sine sportslige satsninger.

1) For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i datagrunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se Innledning til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring

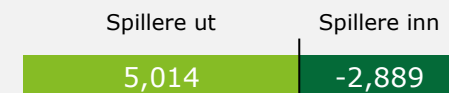
Kilder: Regnskapspakke Klubblisens for toppserieklubbene 2023

Spillerlogistikk | Overgangssummer per klubb

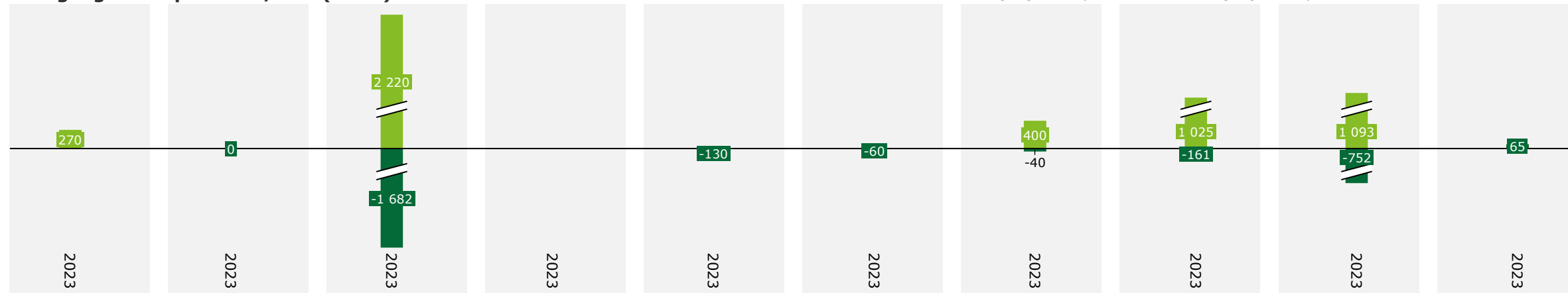
Det er store forskjeller i hvor aktive klubbene i Toppserien er på overgangsmarkedet, med tre klubber som står for 87% av samlet overgangssum for spillere ut og tre klubber som står for 90% av samlet overgangssum for spillere inn

Overgangssum for spillersalg i Toppserien¹ var rekordhøy i 2023, på rett over 5 mNOK - en betydelig økning fra tidligere år. Det er stor variasjon blant klubbene på overgangssummer og antall overganger. 5 av 9 klubber var aktive med spillersalg, der salg av Naalsund (Brann), Hansen (Brann) og Pedersen (Vålerenga) var blant de største salgene. Brann, Vålerenga og Stabæk er klubber som solgte spillere for betydelige summer i 2023, der Brann har høyeste samlet sum for spillersalg på 2,2 mNOK. Spillerkjøp beløp seg til rekordhøye 2,9 mNOK for Toppserien, der 6 av de fremviste klubbene var aktive. Her skiller Brann seg ut, som kjøpte spillere for et samlet beløp på omtrent 1,7 mNOK. De fleste overgangene i Toppserien er fortsatt gratisoverganger, spillere med utgående kontrakter eller spillere på amatørkontrakter. Dette gjør at en stor andel av de registrerte overgangene ikke registrert salgssum, og derav er implisitte gjennomsnittlige kjøps- og salgssummer svært lave, på henholdsvis rundt 60 tNOK og 150 tNOK.

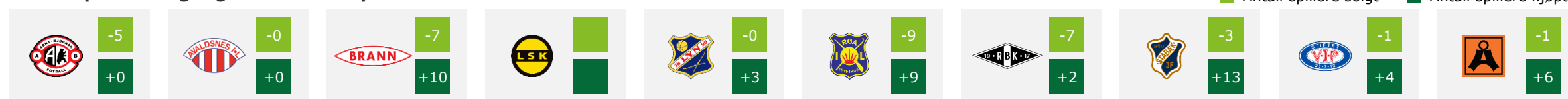
Overgangssummer totalt (mNOK)

Overgangssum spillere ut/inn¹ (tNOK)

Antall spilleroverganger kontraktsspillere¹

1) Overgangene som omtales her inkluderer kun overganger registrert i lisensrapportering, og vil ikke omfatte overganger for spillere som ikke på proffkontrakt. LSK Kvinner er ekskludert fra fremstillingen, men det har ingen betydelig effekt på totale overgangssummer.

Kilder: Regnskapspakke klubbisens for toppserieklubbene 2023

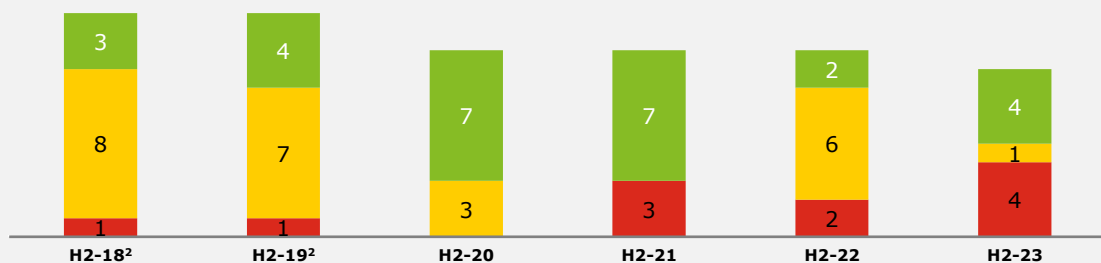
Finansiell oppfølging | Utvikling i oppfølgingssystem (FOS)

De siste sesongene har det vært flere eksempler på at svak FOS-score og manglende oppfølging av handlingsplanen har ført til poengreduksjoner og inndragelse av toppserielisens som kan få store sportslige konsekvenser

4 av klubbene i Toppserien endte i grønn FOS-sone i 2023, mens 1 endte i gul og 3 i rød sone. I 2023 sesongen har Brann, Stabæk og Rosenborg i grønn FOS-sone konsoliderte finansregnskap med herreklubber i Eliteserien. Dette har trolig bidratt til å styrke FOS scoren for disse klubbene. Vålerenga som også er i grønn sone har konsolidert rapportering med breddeidretten. Lyn er eneste lag i gul sone. Øvrige lag er i rød sone, eksempelvis Røa som har forverret FOS-score etter to år i gul sone. Åsane ligger også i rød sone, men deres rapportering er ikke endelig revidert og godkjent. Forutsetningene for Åsane sin rapportering vil også endre seg etter konsolidering med Åsane herrer i 2024. Avaldsnes, som rykket ned i 2023, har ikke påkrevd rapportering av FOS-score, men var både i 2022 og 2023 i rød sone, som ved slutten av sesongen hadde sportslige konsekvenser og første til nedrykk.

Som på herresiden må klubber i rød sone utvikle en handlingsplan under administrasjonen av NFF for å etablere seg i gul sone innen en 3-års periode. Hvis ikke klubbene leverer på denne handlingsplanen eller delmålene som er satt i denne innen de avtalte tidsfristene kan det komme konsekvenser fra NFF sin side. I 2023 sesongen fikk dette store konsekvenser for Rosenborg kvinner. Rosenborg klarte ikke å levere på sine avtalte økonomikriterier ved utgangen av 2022. Dette resulterte i at NFF og Klubblisensnemnda gav Rosenborg trekk av 1 poeng i Toppserien i 2023. Mot slutten av sesongen viste det seg at det var dette ene poenget som skilte Rosenborg fra 1. og 2. plass i ligaen. Avaldsnes klarte heller ikke å levere på de økonomiske kravene som NFF stilte til klubben. Dette førte til at klubben mistet toppserielisensen etter utgangen av 2023 sesongen, og ble dermed påtvunget nedrykk før 2024 sesongen av økonomiske årsaker. LSK kvinner er en annen klubb som har hatt økonomiske utfordringer. I tillegg har ikke klubben levert på de økonomiske kriteriene som ble avtalt i handlingsplanen med NFF og klubben ble derfor ilagt 1 poengs trekk for Toppserien 2024 sesongen.

FOS klassifisering av toppserieklubbene 2018-2023¹

FOS-score er en indikator på økonomisk tilstand med skala fra -114,5 til 240 poeng. Beregning av FOS-score, og den tilhørende plasseringen i grønn (>135 poeng), gul (>65 poeng) eller rød sone er basert på følgende elementer og vektning:

Totalkapitalrentabilitet (4%), resultat før skatt (11%), bærekraftig resultat (11%), personalkostnader (4%), arbeidskapital i % av omsetning (10%), likviditetsgrad 1 (30%) og egenkapitalandel (30%).

H2-2023

	240
	228
	200
	171
	90
	55
	17
	-2
	-68
	Kreves ikke ved nedrykk

1) Merk at beregningen av FOS-score ble endret i H1-21. Bruker FOS score v2.1 t.o.m. H2-20, og FOS score v3.0 deretter. 2) Frem t.o.m. 2019 var det 12 lag i Toppserien; fra 2020 er det kun 10. 3) Lisensrapport for Åsane for 2023 er fremdeles under revidering og avventer endelig godkjenning, Kilder: Mediepresentasjon klubblisens, NFF

Klubbene

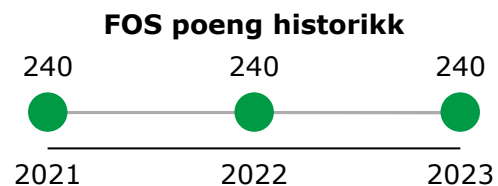
1	Hovedfunn	s. 03
2	Finansielle dypdykk	s. 22
	Eliteserien	s. 22
	Toppserien	s. 36
3	Klubbene	s. 44
	▶ Eliteserien	s. 44
	Toppserien	s. 61
4	Vedlegg	s. 71

FK BODØ/GLIMT

- Seriegull tilbake på Aspmyra

Med seriegull, cupfinale og avansement fra gruppespill i Europa Conference League kan Bodø/Glimt se tilbake på 2023 som enda et fantastisk år i rekken av gode sesonger de siste årene. Europeisk storspill har også økt utenlandsk oppmerksomhet rundt nordlandsklubben, og Bodø/Glimt har i løpet av 2023 tatt farvel med viktige spillere som Ola Solbakken, Hugo Vetlesen og Joel Mvuka.

Med gode sportslige resultater følger ofte gode økonomiske resultater, og Bodø/Glimt oppnår igjen maks-score i NFF sitt finansielle oppfølgingssystem i 2023. Klubbens inntekter og kostnader endte noe lavere enn fjoråret. Fallet i inntekter er primært drevet av et fall i medie- og ligasponsorinntekter, basert på noe lavere inntekter fra UEFA ettersom klubben i 2023 kvalifiserte seg til Europa Conference League istedenfor Europa League som året før. Klubben har for andre år på rad slått salgsrekord på overgangsmarkedet, men som tidligere gjenspeiles ikke dette i driftsresultatet. Dette skyldes at overganger håndteres gjennom samarbeidspartner NordlandsGlimt, som har en økonomisk interesse i overgangssaker.

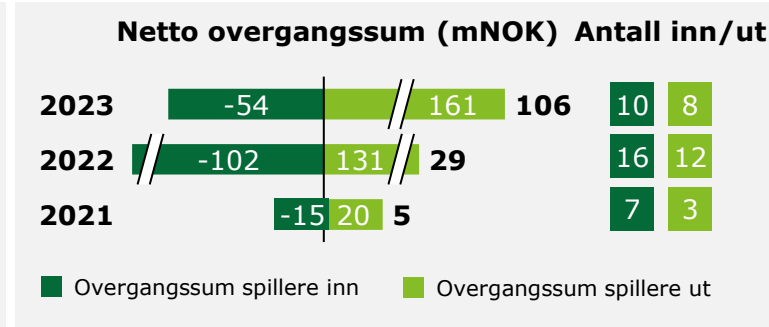
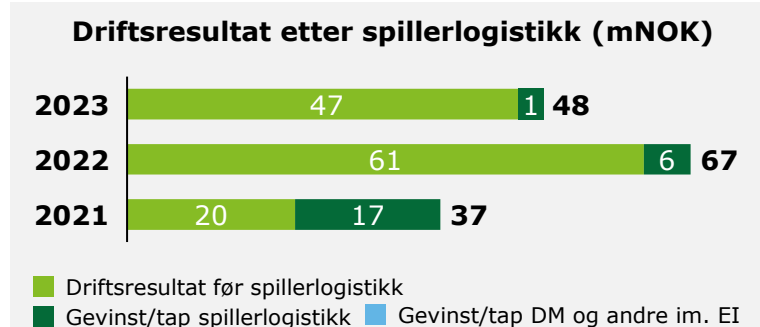
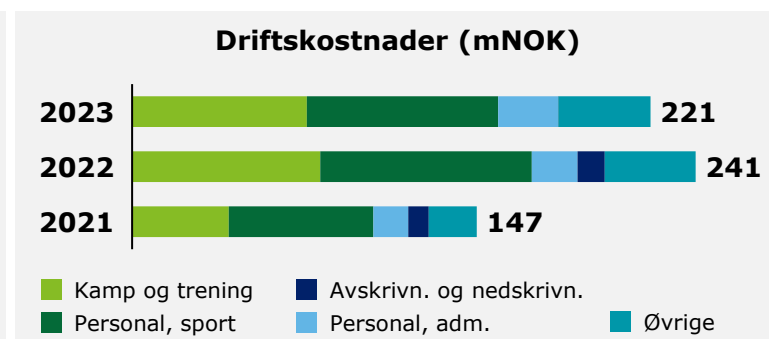
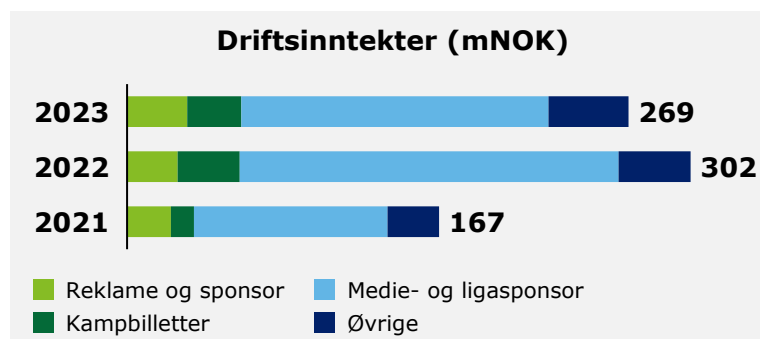

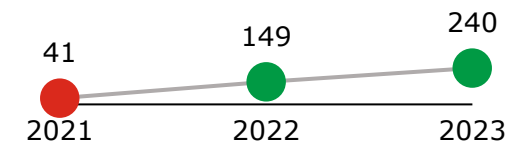
Foto: NTB
Kilder: Regnskapspakke Klubblisens (2021-2023), NTF

SK BRANN

- Sølv i Eliteserien comeback

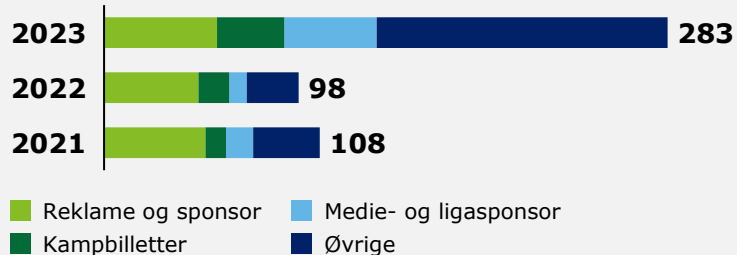
FOS poeng historikk

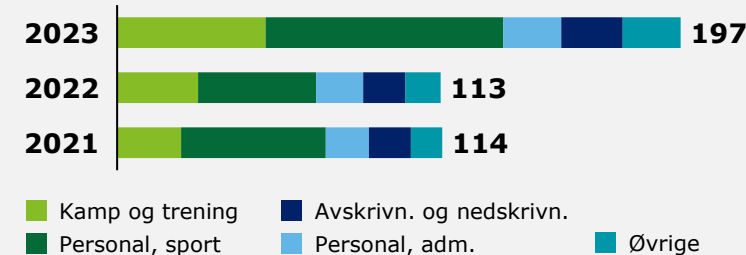
Oppturen etter 2021 sesongen, som Bergens Tidende omtalte som «det verste året i Branns historie siden krigen», fortsetter for bergenslaget. Brann er tilbake på øverste nivå, og storspillet fra fjoråret i OBOS er med. På veien til 2023 seriesølv sikret Brann også 2022 cupgull foran et fullsatt Ullevål i mai. Laget viste styrke i påfølgende Conference League kvalifisering, men måtte se seg slått på straffekonk av Bergensgutten David Møller Wolfe og hans nye lag AZ Alkmaar, etter backens sommerovergang fra Brann.

Et solid comeback i Eliteserien bidro til både økte inntekter og kostnader i 2023. Dette inkluderer økte sponsorinntekter, kampbillettinntekter og medieinntekter, samt høyere kamp- og treningskostnader og prestasjonsklausuler i kontraktene til spillerne og øvrige ansatte. På inntektssiden mottok klubben også en 86 mNOK gave fra Trond Mohn og Sparebanken Vest som klubben besluttet å benytte til å oppgradere både stadion og treningsfelt med nytt hybridgress. Kostnaden ved oppgraderingen fremkommer ikke i tallene. Grunnet netto positivt spillersalg leverer klubben selv, sett bort ifra gaven, et solid overskudd på 32 mNOK i 2023.

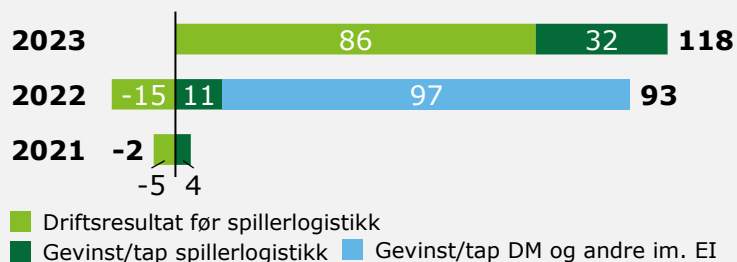
Driftsinntekter (mNOK)

Driftskostnader (mNOK)

Driftsresultat etter spillerlogistikk (mNOK)

Netto overgangssum (mNOK) Antall inn/ut

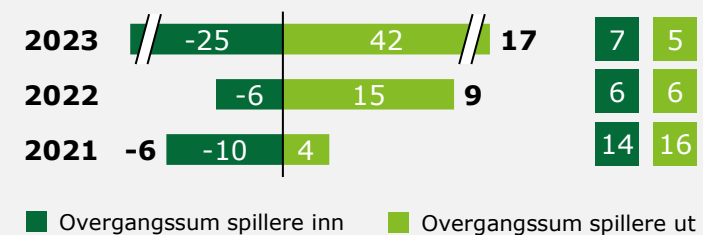

Foto: NTB
Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2021-2023), NTF

HAMARKAMERATENE

- Stabiliserer seg i Eliteserien

Med en 11. plass på tabellen og 34 poeng endte HamKam fem poeng over kvalifiseringsplass, og klarte med det sitt sportslige mål om å holde plassen i Eliteserien etter fjorårets opprykk. Plasseringen og antall poeng er også en forbedring fra 2022 for laget fra Hamar.

Ved å etablere seg i Eliteserien opplevde HamKam en ytterligere økning i inntekter i 2023. Økningen kommer fra alle inntekstposter, men mest utslagsgivende er 9 mNOK høyere medieinntekter og 10 mNOK større gaver til klubben, under posten øvrige inntekter. Samtidig har kostnadssiden også økt, som til sammen gjør at HamKam leverer et 2023 driftsresultat i null. Hovedvekten av kostnader kommer fra høyere kompensasjon til trenere og spillerstall. Igjen leverer HamKam netto positiv overgangssum fra spillerlogistikk. Grunnet selskapsstruktur gjenspeiles ikke denne effekten i gevinst fra spillerlogistikk. FOS score har falt fra 2022, selv med tilnærmet likt driftsresultat som året før. Dette er delvis grunnet lavere arbeidskapital, likviditet og andel egenkapital i 2023; likevel befinner HamKam seg fortsatt i gul FOS sone.

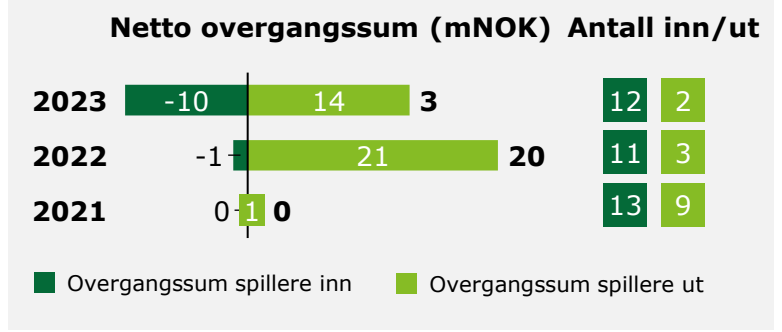
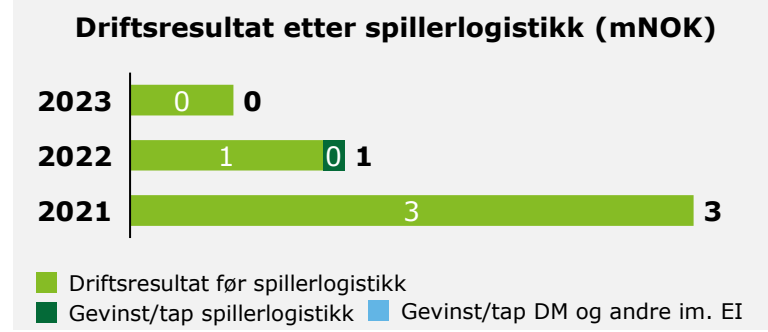
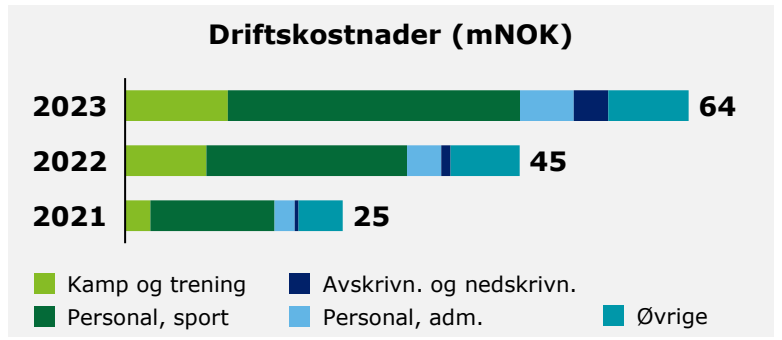
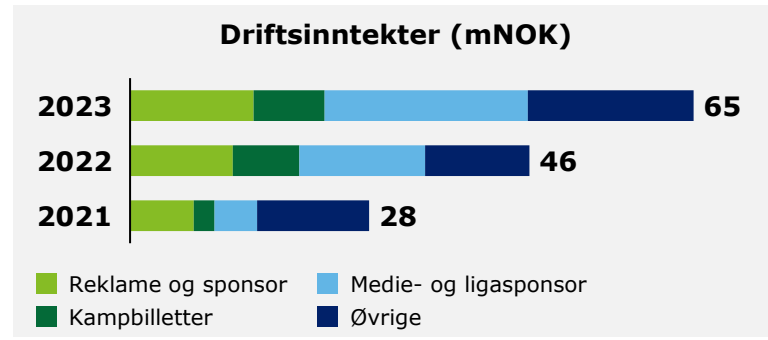
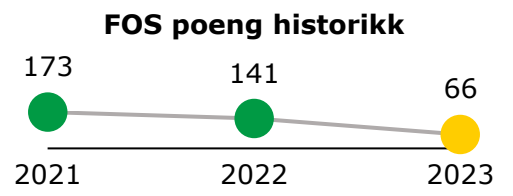
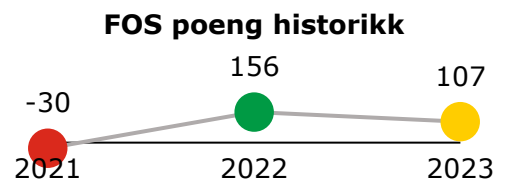

Foto: NTF
Kilder: Regnskapspakke Klubbisens (2021-2023), NTF

FK HAUGESUND

- Sterk hjemmeform sikret fornyet tillit

Etter en sesong med flere opp og nedturer ender Haugesund på en trygg 12. plass med 33 poeng. Dette er ned to plasseringer fra fjoråret, men viser lagets evne til å sikre viktige poeng, særlig på hjemmebane.

På tross av plasseringer i den nedre halvdel av tabellen de siste sesongene, har driftsinntektene til klubben økt. Denne økningen er i stor grad drevet av den nye mediaavtalen. De evnet også å oppnå en liten økning i sponsrinntekter. I likhet med inntektene har klubbens kostnader også økt. Særlig økning er det i lønns- og personalkostnader. I likhet med fjoråret var FKH aktive på overgangsmarkedet. I løpet av 2023 kjøpte og solgte Haugesund spillere til en netto overgangssum på 18 mNOK. Blant annet solgte de stortalentet Christos Zafeiris til Slavia Praha i januar-vinduet. Dette, sammen med effekter av tidligere års spillerlogistikk, bidrar positivt på driftsresultatet, men det ender likevel på et resultat på -2 mNOK for FKH etter spillerlogistikk. Dette er noe av forklaringen på at klubben beveger seg ned fra grønn til gul FOS-sone, med 107 FOS-poeng.

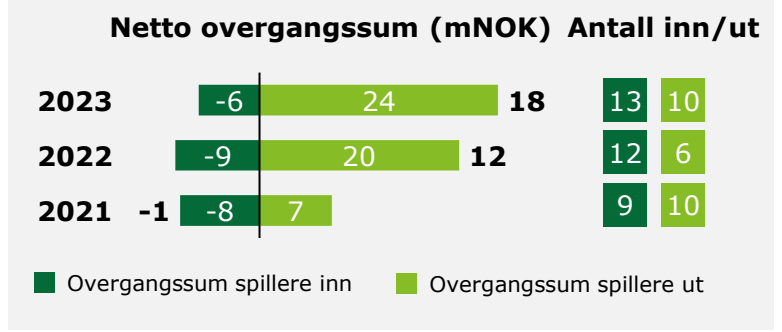
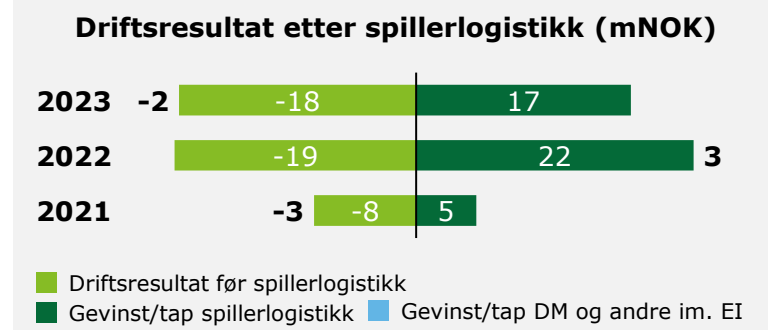
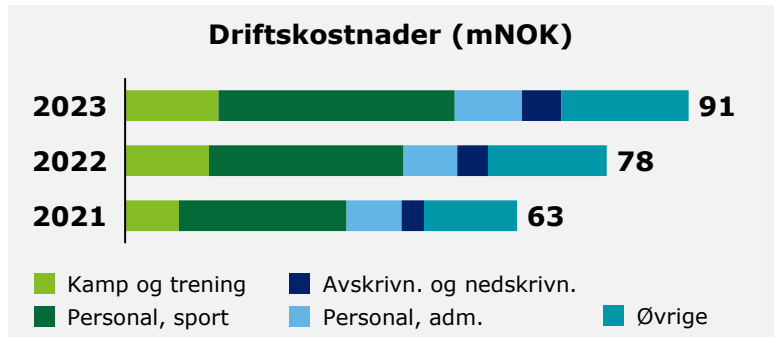
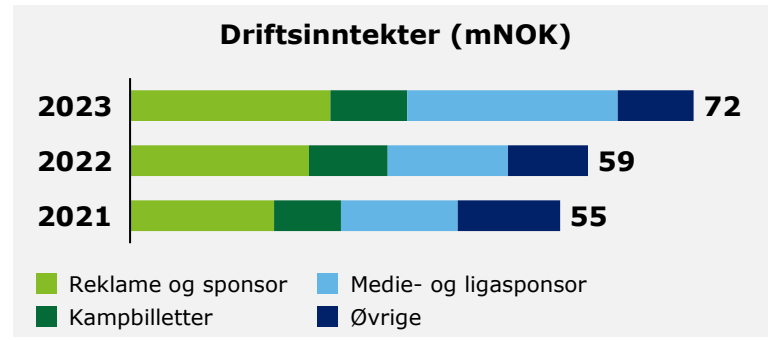

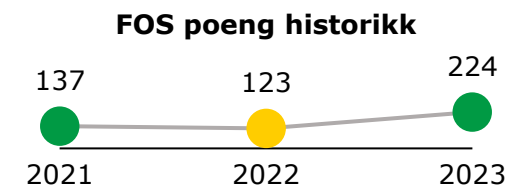
Foto: NTB
Kilder: Regnskapspakke Klubbisens (2021-2023), NTF

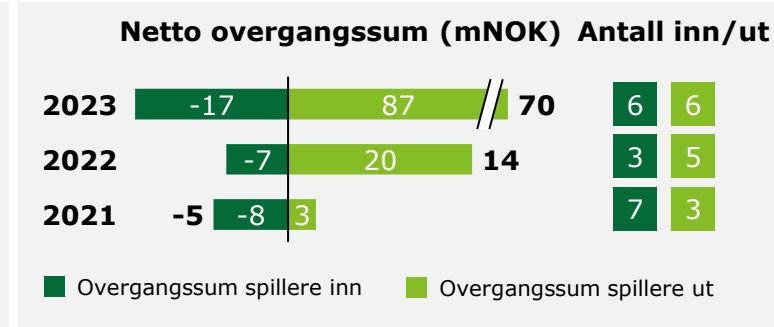
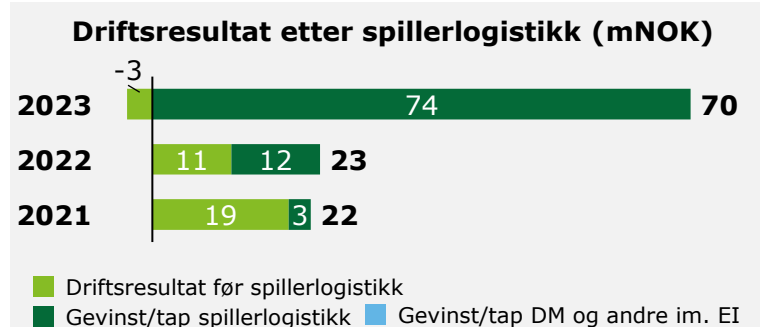
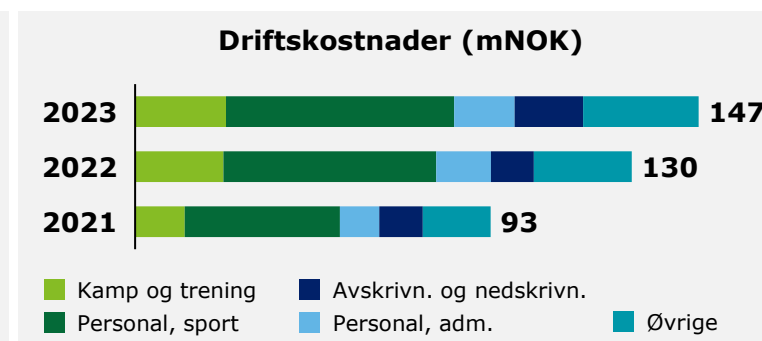
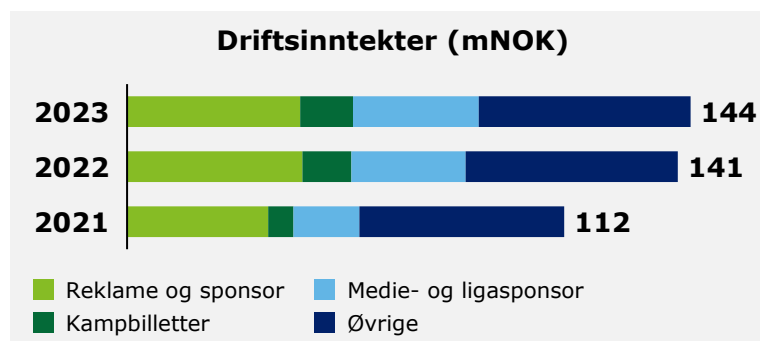
LILLESTRØM SK

- 2 plasser ned, men stabilisert i toppen

2023 sesongen endte med en 6. plass og 43 poeng i Eliteserien for kanarifuglene. Dette er en nedgang på 2 plasseringer fra de to foregående sesongene, men mye tyder på at de gule og sorte fra Lillestrøm på nytt har etablert seg som et solid lag i Eliteserien. Som de fleste andre lag i ligaen er Lillestrøm best på eget gress, men laget evnet også å ta flere sterke borteseire. For supporterne er nok 3-4 seieren på overtid på Intility mot Vålerenga et av sesongens følelsesmessige høydepunkt.

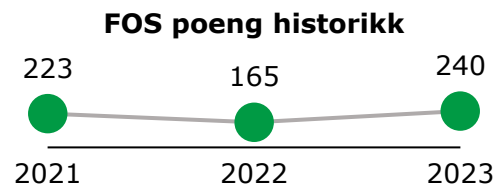
Med stabilt gode sportslige resultater leverte Lillestrøm også stabile inntekter, der mediaavtalen utgjør hovedforskjellen fra 2022. Kostnadssiden økte mer enn inntektssiden, i takt med sportslige ambisjoner. Det er blitt investert i anlegg, spillerstall og støttefunksjoner. Økte øvrige kostnader kan henvises til at klubben spilte cupfinale i mai 2023. På overgangsmarkedet gjorde LSK store salg av blant annet Igoh Ogbu, Akor Adams og Kaan Kairinen. Salgene økte av- og nedskrivninger, men gav også store gevinster. Driftsresultatet etter spillerlogistikk økte derfor betydelig, som vises i et løft i FOS-score til grønn sone.

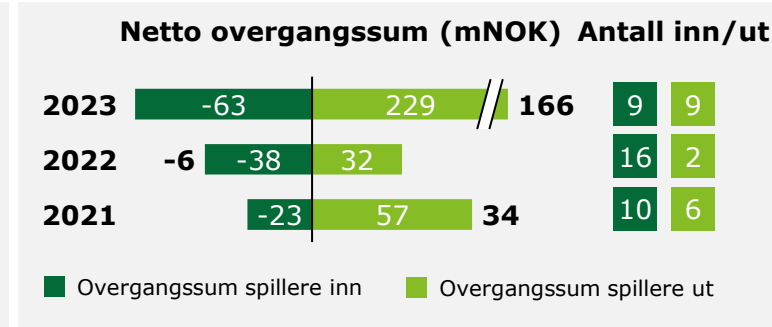
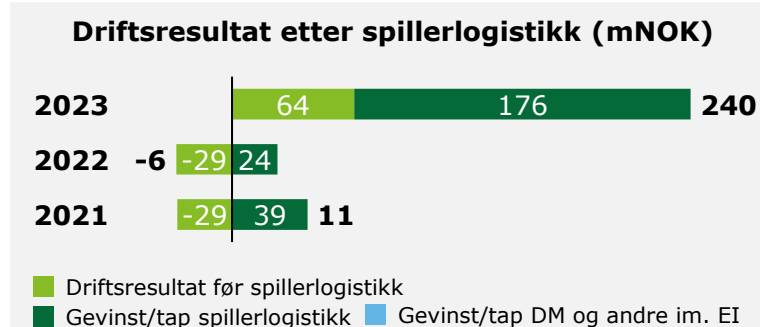
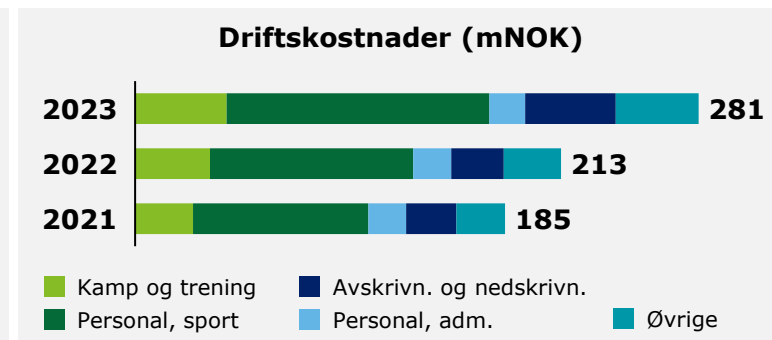
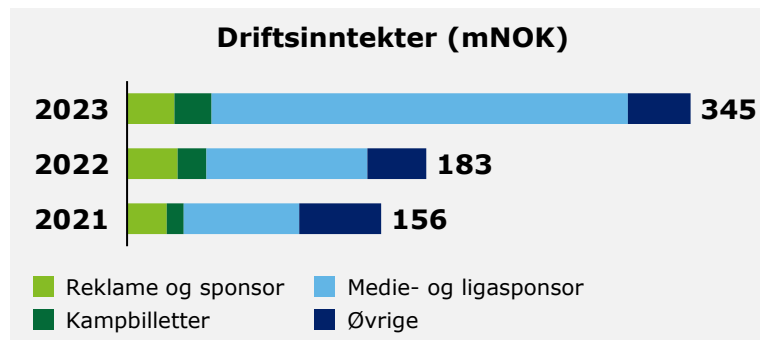
MOLDE FK

- Rekordinntekter og cup-gull

Etter en sterk sportslig sesong i 2022, ble 2023 en tøffere sesong med 5. plass og 51 poeng i serien for Molde. På den annen side leverte de blå og hvite fra rosens by imponerende resultater i andre turneringer, med cupfinaleseier mot Bodø/Glimt og avansement til sluttspillet i Europa Conference League.

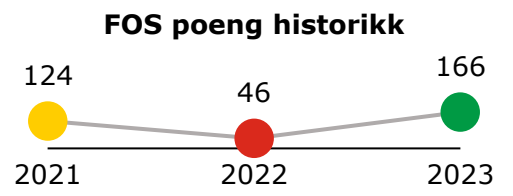
Moldes rekordinntekter er i stor grad drevet av mediemidler fra UEFA for kamper spilt i Europa Conference League, i tillegg til ligaens medieinntekter som alle klubbene har nytt godt av i 2023. Klubbens kostnader økte også betydelig. Majoriteten av dette er økte lønninger og personalkostnader for spillere og støtteapparat. Klausuler om Europaspill i kontrakter til spillere og personell kan forklare noe av økningen. Europaspill kan også forklare noe av økningen i kamp og treningskostnader. På overgangsmarkedet nøt klubben godt av salgsrekorden da Fofana signerte for Chelsea i januar-vinduet. Molde evnet å oppnå et positivt driftsresultat av sin ordinære drift, som ble ytterligere løftet til 240 mNOK etter gevinst fra spillersalg er innregnet.

ODDS BK

- Fjorårets bragd ble vanskelig å følge opp

2023 skulle bli Pål Arne «Paco» Johansen sin siste sesong som trener for Skiensklubben. Den attraktive angrepsfotballen som ledet laget til fjorårets femteplass ga mindre uttelling i 2023. Der klubben kanskje hadde marginene mer med seg i 2022 bød 2023 oftere på stang ut, og Odd endte til slutt på tiende plass. Selv om det sportslige ikke sto til forventningene har klubben likevel tatt et viktig økonomisk steg, og kommet ut av handlingsplanen pålagt av NFF som følge av rød FOS sone i 2022.

Klubben har høyere driftsinntekter i 2023 som følge av en 10 mNOK økning i medieinntekter fra året før. Odd har en tilsvarende økning i driftskostnader, fordelt på alle kostnadsposter bortsett fra personalkostnader til sport. Spillersalg i Bjørtuft, Wallem og Wahlsted på over 30 mNOK gir klubben et økonomisk løft og driftsresultat etter spillerlogistikk ender på 13 mNOK. Den økonomiske utviklingen i Odd har gitt den høyeste økningen i FOS score på tvers av Eliteserien i 2023, og de befinner seg nå komfortabelt i grønn sone, på 166 poeng.

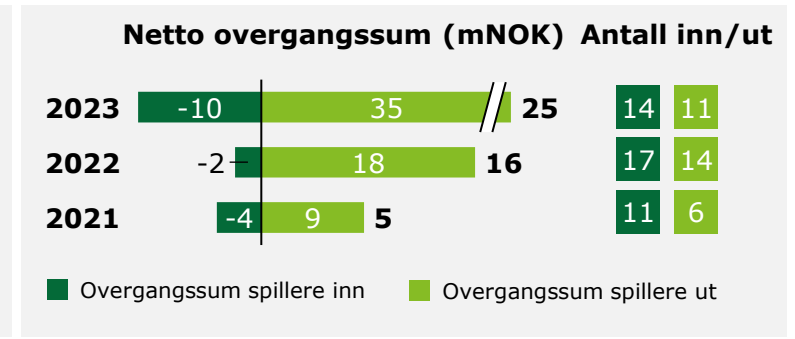
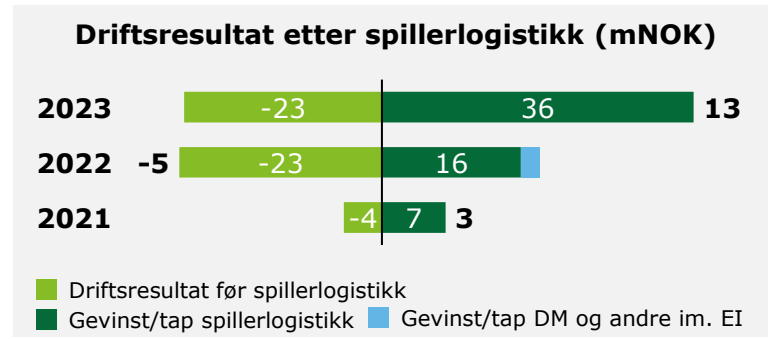
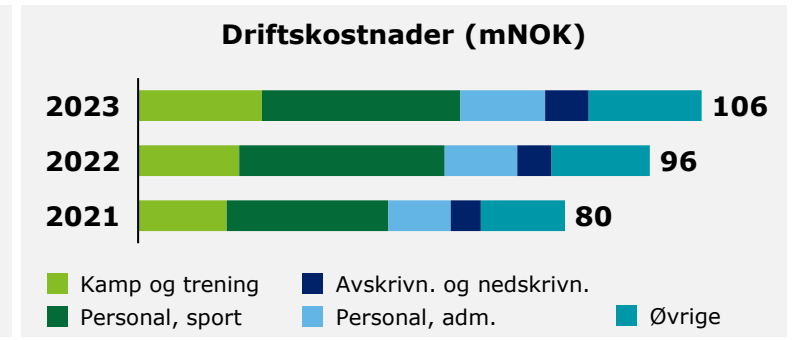
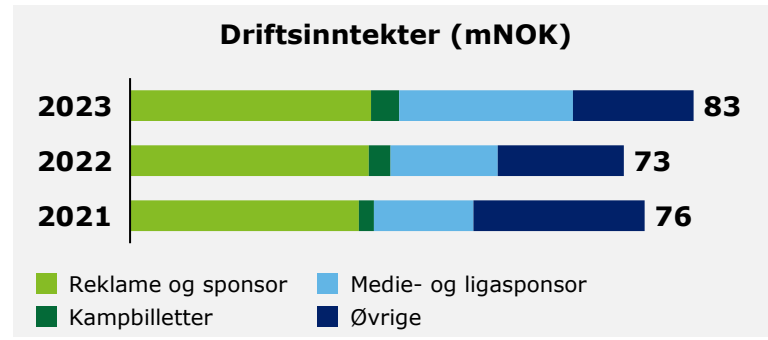

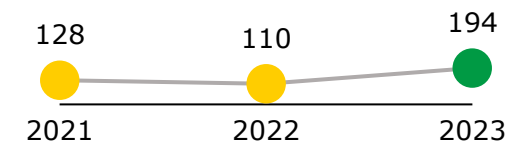
Foto: NTB
 Kilder: Regnskapspakke Klubblisens (2021-2023), NTF

ROSENBERG BK

- Et tilbakeskritt i returen til toppen

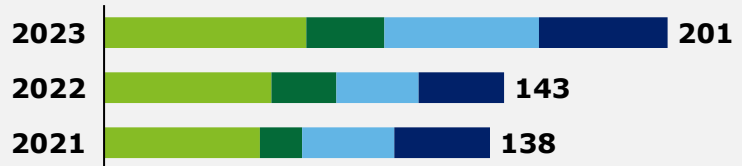
FOS poeng historikk

Etter flere år rett bak de beste lagene var det store forhåpninger før sesongen til at Trondheimsklubben skulle ta det siste steget tilbake til toppen. Etter en halv sesong under par og tidlig cup-exit mot andredivisjonslaget Stjørdals-Blink ble likevel daværende trener Kjetil Rekdal og klubben enige om å gå hver til sitt. Rosenborg avanserte i Conference League kvalifisering mot Nord-Irske Crusaders, men 2-1 seier på Lerkendal holdt ikke mot Hearts etter skotsk 1-3 mål på overtid i returoppgjøret.

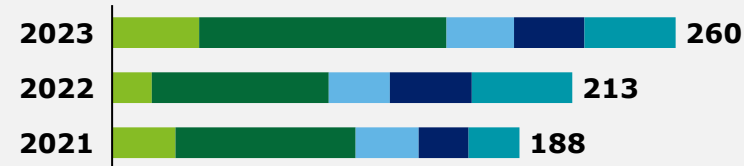
I 2023 har Rosenborg konsernet gjennomført en fusjon hvor kvinnelaget og klubbshopen slås sammen med herrelaget; 2023 tallene er følgelig ikke direkte sammenliknbare med foregående år. På inntektssiden medbringer kvinnelaget og klubbshopen en økning på 33 mNOK fra 2022. På kostnadssiden er fusjonen spesielt utslagsgivende i lønnskostnader, hvor en stor del av økningen på 35 mNOK kommer av at et nytt lag med spillere og sportslig administrasjon skal lønnes. Rekordsalg av Casper Tengstedt i sommervinduet bidrar til en stor forbedring i driftsresultat etter spillerlogistikk fra tidligere år.

Driftsinntekter (mNOK)

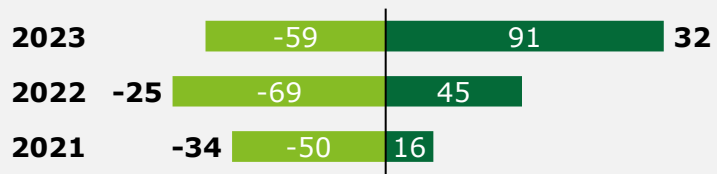
- Reklame og sponsor
- Kampbilletter
- Medie- og ligasponsor
- Øvrige

Driftskostnader (mNOK)

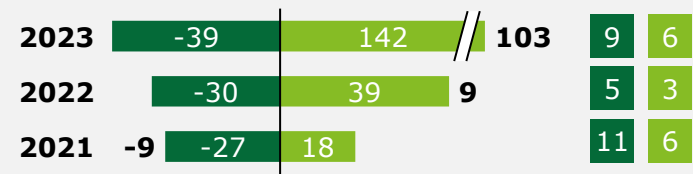
- Kamp og trening
- Personal, sport
- Avskrivn. og nedskrivn.
- Personal, adm.
- Øvrige

Driftsresultat etter spillerlogistikk (mNOK)

- Driftsresultat før spillerlogistikk
- Gevinst/tap spillerlogistikk
- Gevinst/tap DM og andre im. EI

Netto overgangssum (mNOK) Antall inn/ut

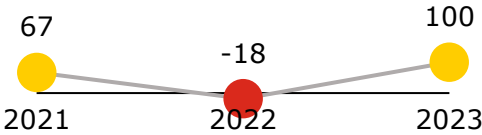
- Overgangssum spillere inn
- Overgangssum spillere ut

SANDEFJORD FOTBALL

- Berget plassen på oppløpet

FOS poeng historikk

Med ni poeng på sine fire siste kamper og seier mot Lillestrøm i siste serierunde sikret Sandefjord den viktige 13. plassen og sørget for at det blir eliteseriespill på Jotun Arena også i 2024. Klubben fra hvalbyen viste tidvis gode takter gjennom sesongen men stabilitet ble aldri noe varemerke. 1-6 bortetap og 5-1 hjemmeseier mot Sarpsborg08 i en og samme sesong står som en god representasjon for et år med dype daler og høye topper for Sandefjord.

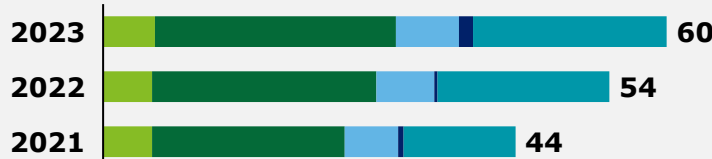
Inntektene til Sandefjord økte i 2023 på tross av lavere reklame- og sponsorinntekter. Resterende inntektsposter økte, der medieinntekter nesten doblet i størrelse fra fjoråret. På tross av at inntektene økte mer enn kostnadene, ble det samlede driftsresultat før spillerlogistikk likevel negativt. 2023 markerte starten på en rekke lønnsomme spillersalg for Sandefjord, som i år bidrar til et positivt driftsresultat etter spillerlogistikk. Netto overgangssum gjenspeiles ikke 1:1 i gevinst fra spillerlogistikk ettersom posten kan inkludere ytterligere fordringer og forpliktelser utover overgangssummer. Det positive driftsresultatet bidrar til at Sandefjord løfter FOS scoren sin betraktelig fra Eliteseriens laveste nivå i 2022 til komfortabelt i gul sone i 2023.

Driftsinntekter (mNOK)

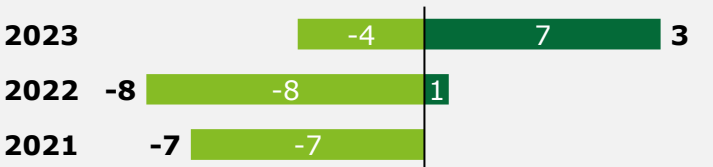
- Reklame og sponsor
- Kampbilletter
- Medie- og ligasponsor
- Øvrige

Driftskostnader (mNOK)

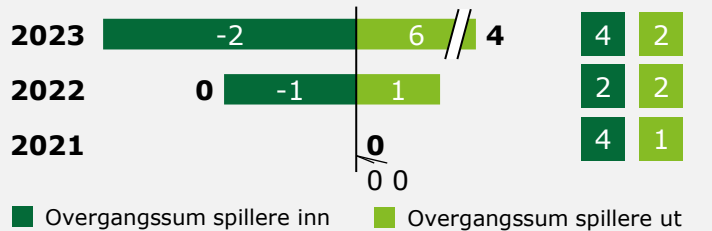
- Kamp og trening
- Personal, sport
- Avskrivn. og nedskrivn.
- Personal, adm.
- Øvrige

Driftsresultat etter spillerlogistikk (mNOK)

- Driftsresultat før spillerlogistikk
- Gevinst/tap spillerlogistikk
- Gevinst/tap DM og andre im. EI

Netto overgangssum (mNOK) Antall inn/ut

- Overgangssum spillere inn
- Overgangssum spillere ut

Foto: NTB
Kilder: Regnskapspakke Klubbisens (2021-2023), NTF

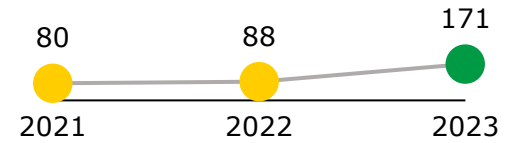

SARPSBORG 08

SARPSBORG 08 FF

- Sportslig kontinuitet og rekordsalg

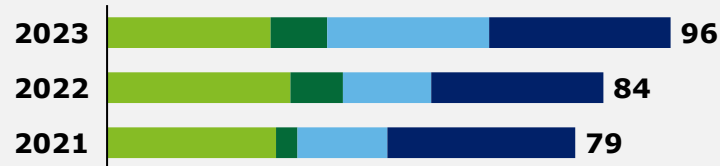
FOS poeng historikk

For 3. år på rad endte Sarpsborg 08 på 8. plass i Eliteserien. Laget hadde en blandet sesong med gode prestasjoner på våren, men en utfordrende sommerperiode. Høsten bød på flere sterke seire. I NM nådde de kvartfinalen før de ble slått ut av Molde.

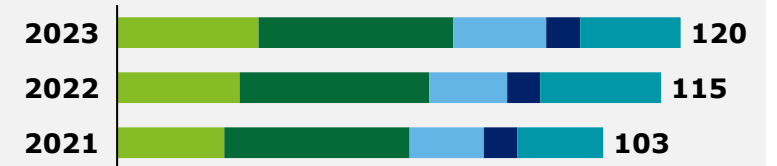
De stabile sportslige prestasjonene ble gjenspeilet av en stabil og god økonomi for klubben fra Sarpsborg. Reklame- og sponsorinntektene falt fra 2022, mens de resterende inntekstpostene økte. Som for flere andre er det økningen i medieinntekter som er den største driveren for økningen. Klubbens kostnader økte også i 2023. Alle utgiftsposter hadde en svak økning, med unntak av fallende administrasjonskostnader og kostnader knyttet til reklame og sponsorer, under øvrige kostnader. I overgangsmarkedet var Sarpsborg enda mer aktive enn tidligere år. Rekordsalget av Bonsu Baah bidro til store inntekter for klubben. Kombinasjonen av god spillerlogistikk og generelt bedret økonomi førte til en bedring i driftsresultatet etter spillerlogistikk. Dette tok Sarpsborg opp fra gul til grønn FOS-sone, med en score på 171 poeng.

Driftsinntekter (mNOK)

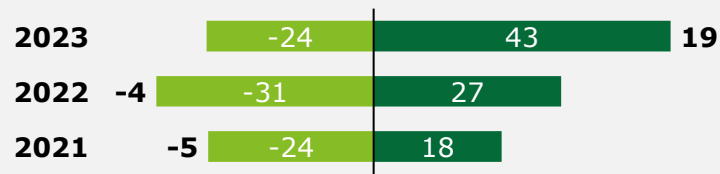
■ Reklame og sponsor   ■ Medie- og ligasponsor
■ Kampbilletter   ■ Øvrige

Driftskostnader (mNOK)

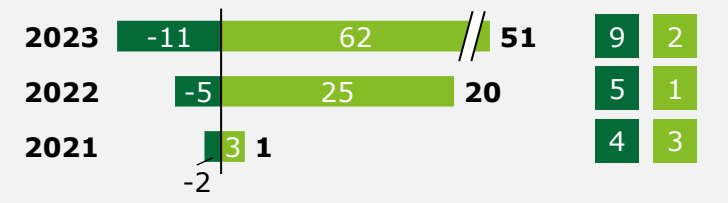
■ Kamp og trening   ■ Avskrivn. og nedskrivn.
■ Personal, sport   ■ Personal, adm.   ■ Øvrige

Driftsresultat etter spillerlogistikk (mNOK)

■ Driftsresultat før spillerlogistikk   ■ Gevinst/tap spillerlogistikk
■ Gevinst/tap DM og andre im. EI

Netto overgangssum (mNOK) Antall inn/ut

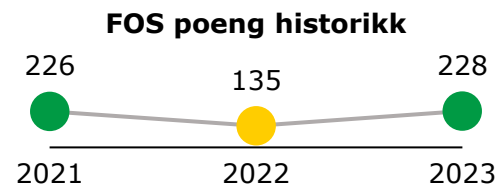

■ Overgangssum spillere inn   ■ Overgangssum spillere ut

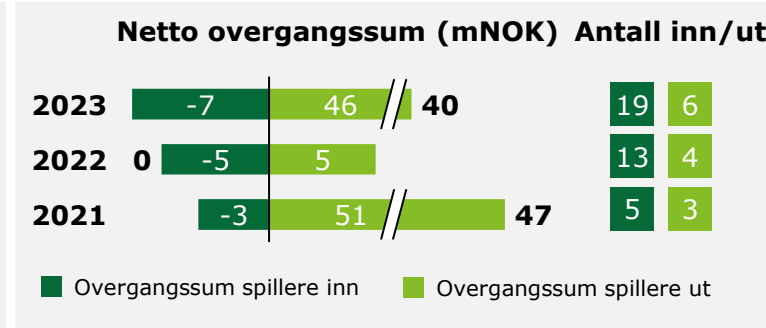
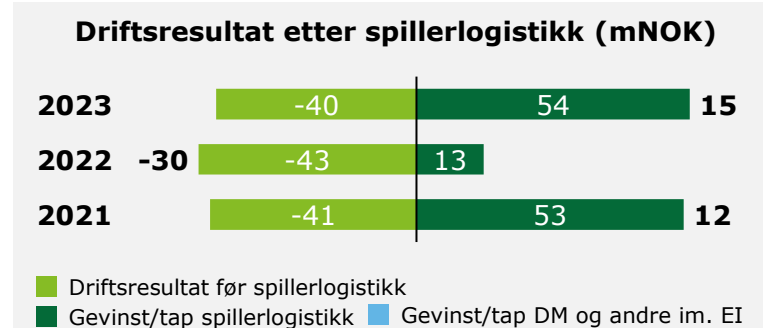
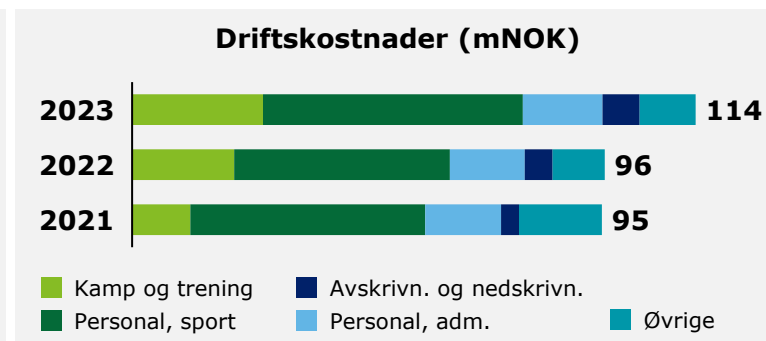
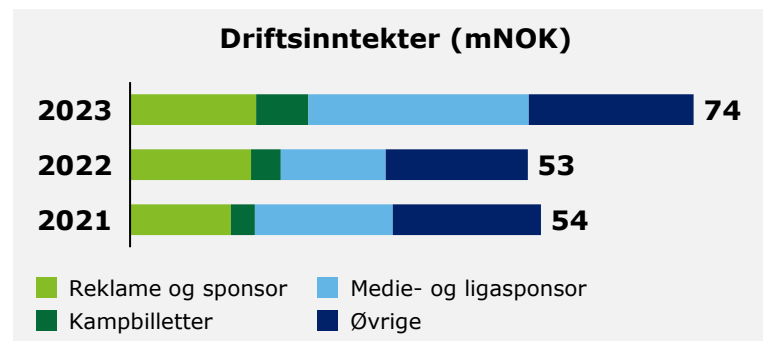
STABÆK FOTBALL

- Retur til OBOS, tross sterkere økonomi

Stabæk endte 2023-sesongen med nok et nedrykk til OBOS-ligaen, med 29 poeng, slått av Vålerenga grunnet målforskjell. Etter en lovende start slet laget i midtparten av sesongen, noe som førte til trenerbytte med Bob Bradley tilbake i klubben. Til tross for forbedringer på høsten, holdt det ikke til å sikre plassen. I NM ble de slått ut i andre runde av Kjelsås IL.

Det var et bedre økonomisk år for klubben fra Bærum. 2023 medførte en økning i alle inntekts- og kostnadsposter. Mye av dette skyldes opprykket fra OBOS-ligaen til Eliteserien. Den største økningen i inntekter kommer fra økte medieinntekter, og den nye TV-avtalen. På kostnadssiden står kamp- og treningskostnader og personalkostnader sport for økningen, også en naturlig konsekvens av opprykket. Klubben som historisk er aktive på overgangsmarkedet dro fordeler av det også i 2023. De solgte for 46 mNOK, men tjente også på videresalg av tidligere salg, eksempelvis videresalg av Gift Orban til Lyon. Dette gjør at driftsresultatet til Stabæk gjøres positivt etter spillerlogistikk, på hele 15 mNOK. FOS-scoren går dermed fra gul til grønn.

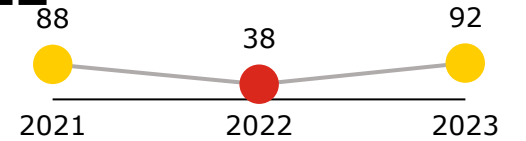

STRØMSGODSET TOPPFOTBALL

- Solid første år for Isnes sitt prosjekt

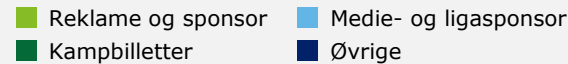
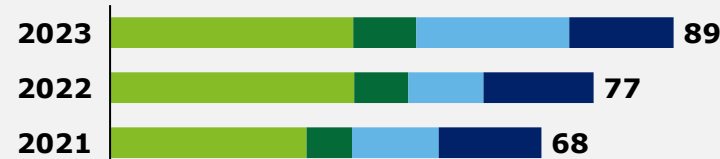
FOS poeng historikk

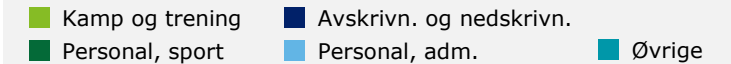
Sesongen endte med 7. plass og 42 poeng for Godset, beste resultat siden 2017. Laget avsluttet sterkt med fem seire på de siste seks kampene. I NM nådde de 4. runde før de ble slått ut av Molde. Merkbare seire inkluderer 2-0 mot Bodø/Glimt og 3-0 mot Brann i siste serierunde. Jørgen Isnes har skapt et godt fundament å bygge videre på etter sitt første år som trener.

En stor økning i medieinntekter, samt en liten økning i billettinntekter, førte til at Godset sine driftsinntekter økte til 89 mNOK i 2023. Dette kom blant annet fra bedre tabellplassering enn fjoråret. Samtidig økte klubbens driftskostnader til 99 mNOK, hovedsakelig fra økte personalkostnader sport og øvrige kostnader. Dette anses som et resultat av økt press på kostnader i norsk fotball, spesielt lønn. 2023 var et markant år for spillerlogistikk i Godset, som solgte spillere for 51 mNOK, inkludert navn som Jonathan Brunnes og Tobias Gulliksen. Med kjøp på 18 mNOK ble netto overgangssum 33 mNOK. Dette var nøkkelen til at Godset leverte et positivt driftsresultat etter spillerlogistikk og økte FOS score - som betyr at klubben er ute av rød sone.

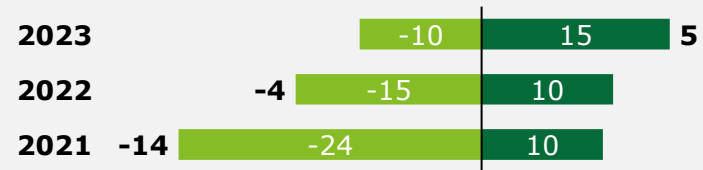
Driftsinntekter (mNOK)

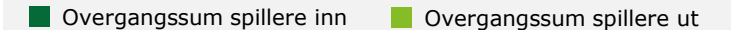
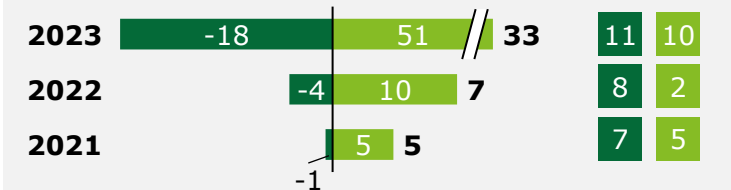
Driftskostnader (mNOK)

Driftsresultat etter spillerlogistikk (mNOK)

Netto overgangssum (mNOK) Antall inn/ut

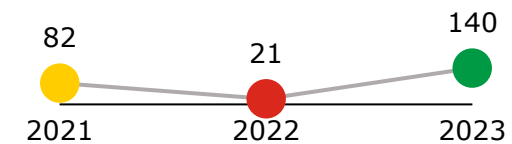
TROMSØ IL

- Rekordsesong ga medalje

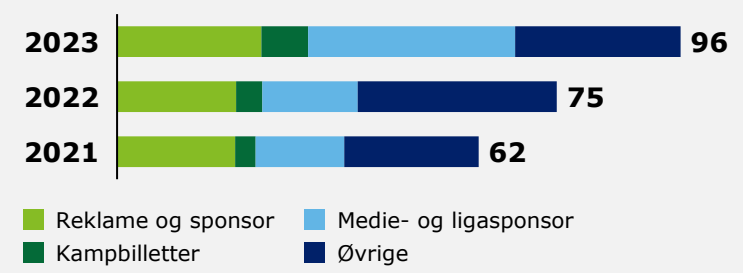
Tromsø IL sikret bronsemedalje i 2023 med rekordhøye 61 poeng, det beste i klubbens historie. Laget hadde sterke seire borte mot Bodø/Glimt, Molde og Viking. Jakob Haugaard ble kåret til årets keeper i Eliteserien. I NM nådde Tromsø åttendedelsfinalen, der de tapte 3-2 i et overtid drama mot Bodø/Glimt.

Sterke sportslige resultater gav Tromsø godt betalt fra ny TV-avtale, og klubbens driftsinntekter endte på 96 mNOK i 2023. Driftskostnader økte også betraktelig, hovedsakelig drevet av 10 mNOK høyere personalkostnader sport og nesten 6 mNOK høyere administrasjonskostnader, under øvrige kostnader. Tromsø sine resultater har vist seg i økt interesse for spillere, og klubben solgte blant annet August Mikkelsen og Eric Kitolano, og klubben innkasserte hele 38 mNOK i overgangs-sommer fra spillersalg. Gitt kjøp av spillere for 12 mNOK gir dette en positiv netto sum på 26 mNOK. Sammen med gevinst fra tidligere spillersalg, løfter dette driftsresultat etter spillerlogistikk til 26 mNOK, som gir et byks i FOS score fra rød til grønn.

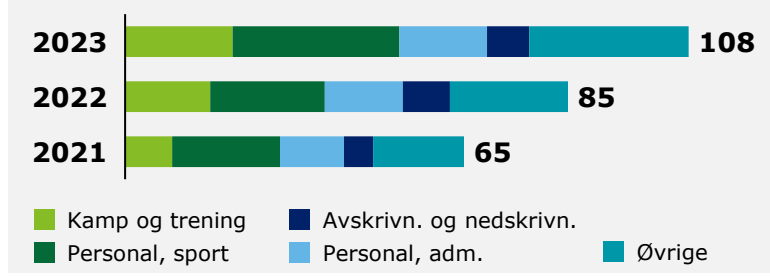
FOS poeng historikk

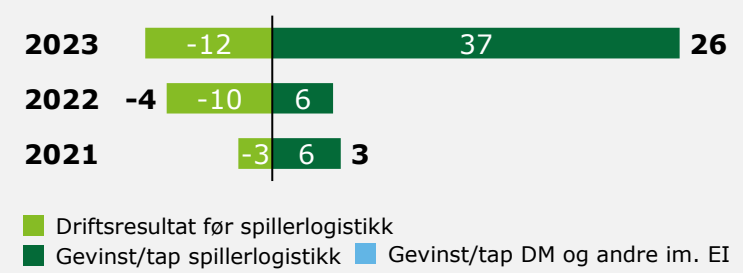
Driftsinntekter (mNOK)

Driftskostnader (mNOK)

Driftsresultat etter spillerlogistikk (mNOK)

Netto overgangssum (mNOK) Antall inn/ut

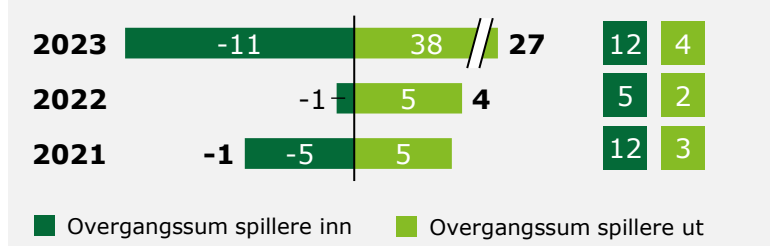
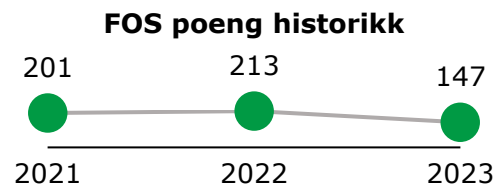

Foto: NTB
Kilder: Regnskapspakke Klubblisens (2021-2023), NTF

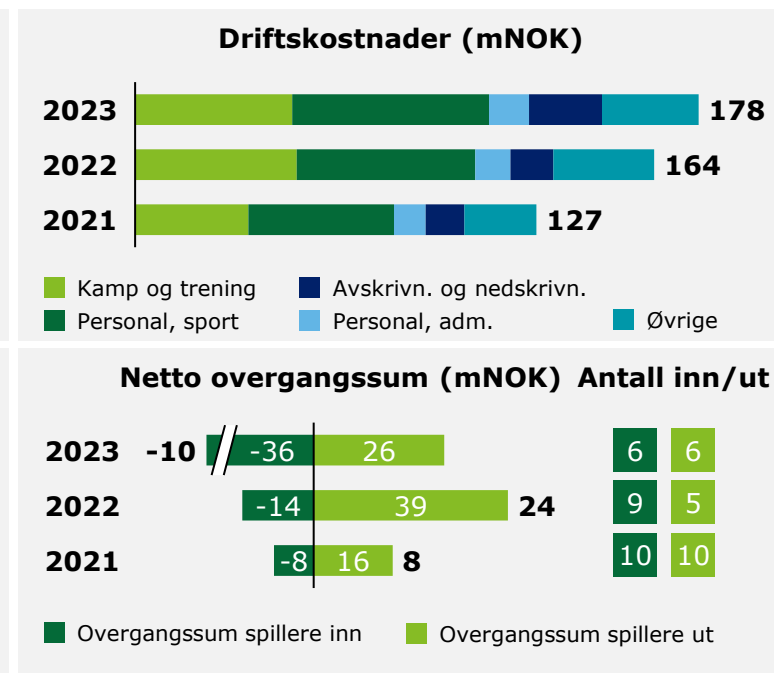
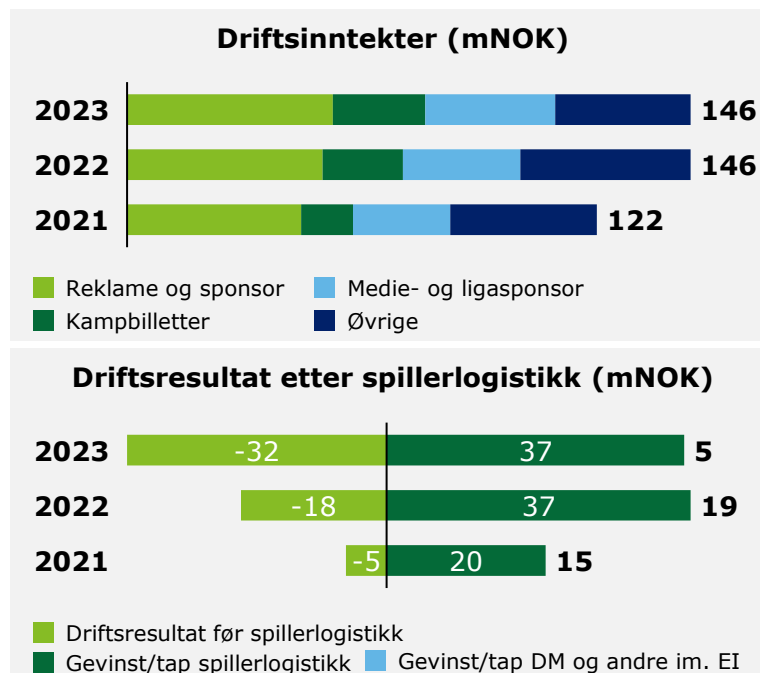
VIKING FK

- Kun en sluttspurt unna Europa

Viking var lenge med i tittelkampen, godt hjulpet av en klubbekord på ti strake seiere gjennom sommermånedene. Klubbens intensjoner var tydelige i sommervinduet, der Viking avlo tosfret antall millioner for viktige spillere samtidig som Salvesen, Bell, D'Agostino, Urbancic, Yazbek og Langås ble hentet til Stavanger. Likevel ble en tøff periode mot slutten av sesongen akkurat nok til at vi ikke får se europaspill på SR-Bank Arena i 2024.

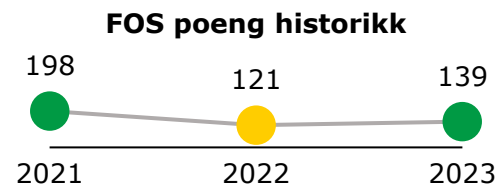
Økonomisk leverte Viking nok et solid år. En 11 mNOK reduksjon i salgsinntekter, under øvrige inntekter, ble veiet opp av økte billett-, sponsor- og medieinntekter, slik at totale driftsinntekter endte uendret fra 2022. Driftskostnader økte derimot til 178 mNOK grunnet høyere personalkostnader til sport og av- og nedskrivninger relatert til spillerkjøp. Som en konsekvens av klubbens overgangsstrategi i sommervinduet kjøpte klubben spillere for mer enn de solgte for, men fordringer fra tidligere år ga likevel en regnskapsmessig gevinst fra spillerlogistikk i 2023, og følgelig et positivt driftsresultat etter spillerlogistikk.

VÅLERENGA FOTBALL ELITE

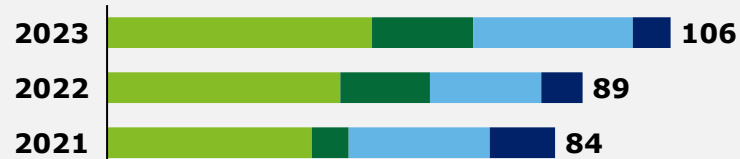
- Klubbens første nedrykk på 23 år

2023 ble et svært tungt år for den eneste osloklubben i Eliteserien, som resulterte i klubbens første nedrykk til nivå to i Norge på 23 år. Vålerenga så lenge ut til å berge plassen med en sterk 2-0 borteseier i første kvalifiseringskamp mot Kristiansund, men møtte likevel sin OBOS-skjebne etter tap i straffesparkkonkurranse i returoppgjøret på Intility Arena.

Økonomisk leverte Vålerenga bedre i 2023 enn tidligere år. Driftsinntekter økte med 17 mNOK, fordelt på alle inntektskategorier. Klubbens kostnadsnivå er fortsatt høyt sammenlignet med resten av ligaen, der årets økning ble drevet av sportslige personalkostnader, blant annet pga. lønn ifm. spillerkjøp midtveis i sesong, samt sluttavtaler. Klubben hentet seg likevel inn økonomisk som følge av et sterkt år på overgangsmarkedet, hvor klubben var blant de fire klubbene som solgte for mest i 2023. Salg av spillere som Sahouri, Holm, Christensen og Jatta bidro godt inn i klubbkassen, og klubben snudde et i utgangspunktet negativt driftsresultat om til 6 mNOK i pluss. Følgelig klatrer klubben også opp fra gul til grønn FOS sone – et bedre utgangspunkt før en ny økonomisk hverdag som venter klubben i OBOS-ligaen i 2024.

Driftsinntekter (mNOK)

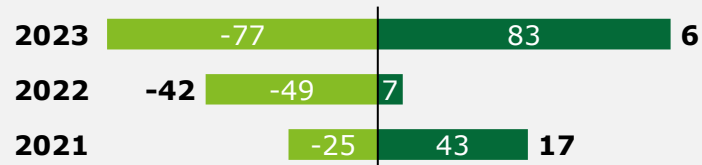
■ Reklame og sponsor   ■ Medie- og ligasponsor
■ Kampbilletter   ■ Øvrige

Driftskostnader (mNOK)

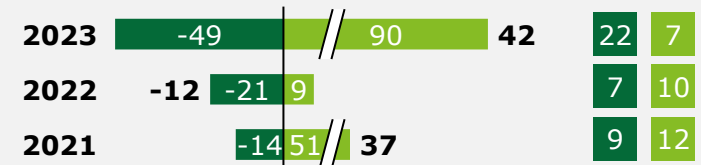
■ Kamp og trening   ■ Avskrivn. og nedskrivn.
■ Personal, sport   ■ Personal, adm.   ■ Øvrige

Driftsresultat etter spillerlogistikk (mNOK)

■ Driftsresultat før spillerlogistikk   ■ Gevinst/tap spillerlogistikk
■ Gevinst/tap DM og andre im. EI

Netto overgangssum (mNOK) Antall inn/ut

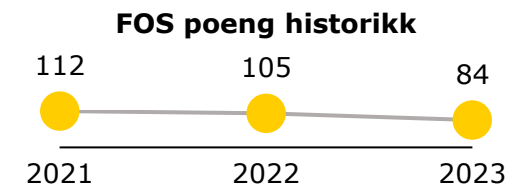

■ Overgangssum spillere inn   ■ Overgangssum spillere ut

AALESUNDS FK

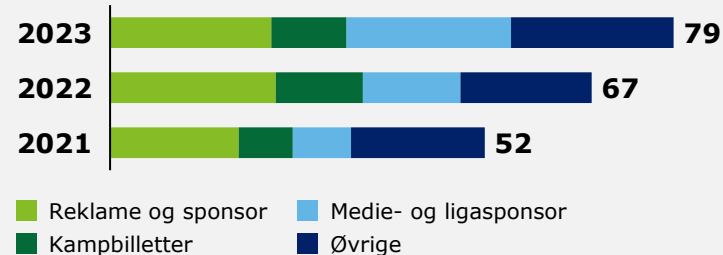
- Retur til nivå to

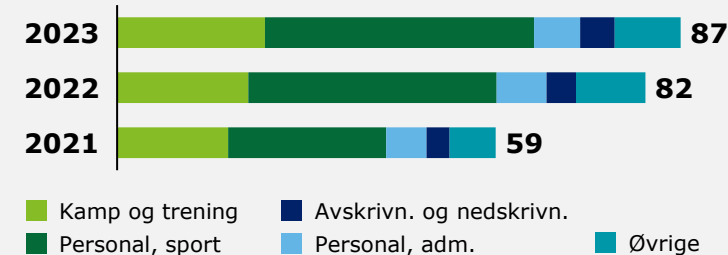
Etter 9. plass i Eliteserien i 2022, klubbens fjerde beste plassering noensinne, var det optimisme rundt Aalesunds utsikter for 2023. Sesongen startet imidlertid ikke som ventet for tangotrøyene og assistenttrener Marius Bøe tok midlertidig over som hovedtrener etter kun fem seriekamper. Laget opplevde et umiddelbart offensivt løft og 3-1 seier mot Molde på Color Line Stadion virket å være et tegn på bedre tider i vente. Likevel gjør svak poengfangst på 2 av 30 mulige mot de fem andre lagene over dem på tabellen at de oransje og blå ikke beholder plassen sin i Eliteserien i 2024.

Aalesund opplevde en 11 mNOK økning i driftsinntekter i 2023, primært drevet av høyere medie- og ligasponsorinntekter som følge av større mediapott. I samme periode økte kamp- og treningskostnader og personalkostnader til sport med 5 mNOK. Forsesongsigneringer i Atanga, Diop og Kolskogen og sommersigneringer i Hammer, Frøysa og Ramsland betyr at Aalesund kjøpte spillere for mer enn de solgte for i 2023. Klubben hadde et negativt driftsresultat etter spillerlogistikk på 7 mNOK, men med nest-høyest netto finansinntekt i Eliteserien i 2023 endte klubben med et underskudd på 3,5 mNOK.

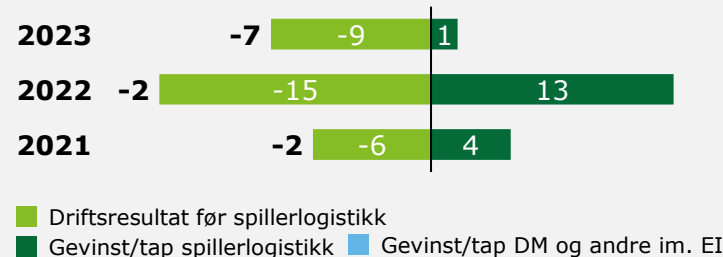
Driftsinntekter (mNOK)

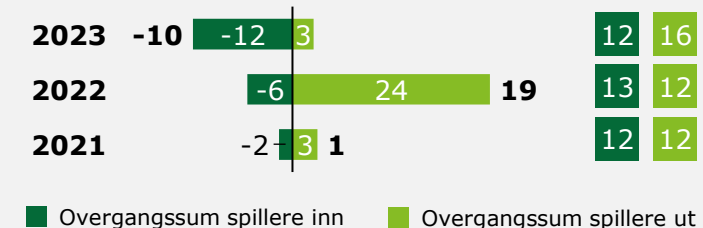
Driftskostnader (mNOK)

Driftsresultat etter spillerlogistikk (mNOK)

Netto overgangssum (mNOK) Antall inn/ut

Klubbene

1	Hovedfunn	s. 03
2	Finansielle dypdykk	s. 22
	Eliteserien	s. 22
	Toppserien	s. 36
3	Klubbene	s. 44
	Eliteserien	s. 44
	Toppserien	s. 61
4	Vedlegg	s. 71

Arna-Bjørnar

- Forny et sjans i Toppserien

2023 var et tøft år for Arna-Bjørnars kvinner. Klubben fra Bergen endte nederst i Toppserien etter å ha plukket 16 poeng og lenge knivet med Avaldsnes om å unngå nedrykk. Klubbens toppscorer ble Linnea Sælen med seks mål.

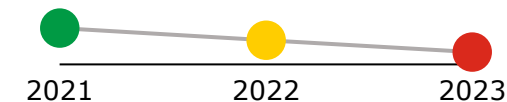
Til tross for å ende nederst blir Arna-Bjørnar å se i Toppserien i 2024. Etter sesongen ble det klart at Avaldsnes mister sin klubbisens fra NFF, og som den neste sportslige kvalifiserte klubben ble Arna-Bjørnar tilbudt Avaldsnes sin plass, som de takket ja til.

Arna-Bjørnar sitt kvinnelag er samorganisert med breddeidretten i klubben¹. Det betyr at det driftes som en felles enhet, men direkte inntekter og kostnader for damelaget er likevel estimert til dette formålet. De estimerte direkte driftsinntektene¹ var 8,5 mNOK for 2023, med en lav sum på i overkant av 1 mNOK fra medie- og ligasponsor, blant annet knyttet til svak plassering, rundt 1,6 mNOK i sponsoringtøker og resten fra kategorien øvrige inntekter. Øvrige inntekter omfatter blant annet diverse arrangementer samt gaver til klubben. Estimerte direkte driftskostnader¹ var 8,4 mNOK, der det først og fremst er kostnader til lønn sport som er drivende.

Med et begrenset økonomisk budsjett ble 2023 en forsiktig sesong på overgangsmarkedet for Arna-Bjørnar. Klubben kjøpte ingen spillere og solgte fem for totalt 270 tNOK.

I den seneste oppdateringen av FOS-score fra NFF ble det klart at Arna-Bjørnar går fra gul til rød sone, som tilsier at klubben må iverksette tiltak for å forbedre situasjonen.

FOS kategori historikk

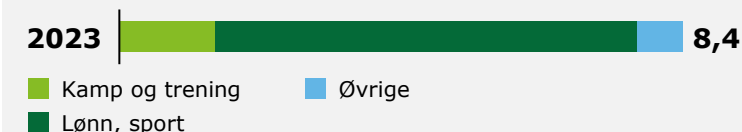

	Hjemmebane	Arna Idrettspark
	Ligaplassering	10
	Toppscorer	Linnea Sælen (6)
	Tilskuersnitt	276
	Gjennomsnittsalder	21,02
	Samspill herreklubb	Uavhengig

Direkte driftsinntekter (mNOK)

Direkte driftskostnader (mNOK)

Netto overgangssum (tNOK) Antall inn/ut

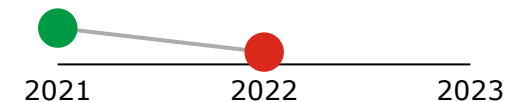

Avaldsnes Toppfotball

- Mistet plassen etter økonomisk trøbbel

FOS kategori historikk¹

2023 ble en ny følelsesmessig bølgedal for Avaldsnes sine kvinner. Prosjekt Riise har fått mye oppmerksomhet i media, og det var håp om sportslig fremgang i 2024. Slik gikk det ikke, og laget fikk en ny tøff sesong, men klarte i likhet med 2022 å fornye håpet ved å kapre kvalifiseringsplass der de møtte TIL 2020. Over to dramatiske kamper gikk klubben av med seieren 3-2 og fornyet kontrakt så ut til å være sikret. Noen uker senere mister derimot Avaldsnes retten til å spille Toppserie i 2024 grunnet trekk av klubbisens, med bakgrunn i at klubben ikke dokumenterte positiv egenkapital.

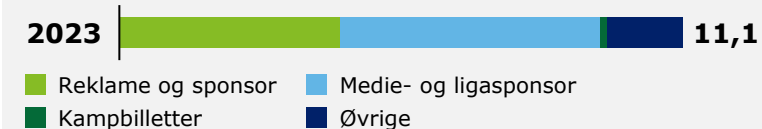
Økonomisk leverte Avaldsnes direkte driftsinntekter på 11,1 mNOK i 2023. Hoveddelen av dette kom fra reklame og sponsor og medie- og ligasponsorinntekter. Direkte driftskostnader til klubben var på 13,6 mNOK, drevet av lønnskostnader sport. Med en netto null spillerlogistikk betyr dette at klubben genererte et negativt driftsresultat i 2023.

Som nevnt ble det dramatisk for Avaldsnes, som egentlig berget plassen i Toppserien ved å vinne kvalifiseringskamper mot TIL 2020. Norges fotballforbund trakk klubbens lisens etter at den ikke evnet å fremvise bevis fra en nøytral tredjepart på at klubbens økonomi har positiv egenkapital. Klubben hadde utarbeidet en handlingsplan for hvordan den skulle snu situasjonen til positiv egenkapital i løpet av 2023, men per 31. oktober da regnskapet skulle rapporteres var det ingen positiv egenkapital å oppdrive.

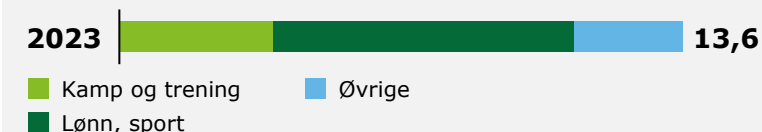
Klubben selv har stått på sin forklaring om at fraværet av positiv egenkapital kommer som en konsekvens av et tall i regnskapet ble ført på feil plass. Inntektene kom ikke inn på et tilstrekkelig nivå i forhold til kostnadene og Avaldsnes blir derfor ikke å se i Toppserien 2024. I etterfølgelse av 2023-sesongen ble det inngått et samarbeid mellom Avaldsnes og FK Haugesund, der videreføringen av damesatsingen gjøres gjennom FK Haugesund sitt emblem.

	Hjemmebane	Haugesund Sparebank Arena
	Ligaplassering	9
	Toppscorer	Maria Hovmark (6)
	Tilskuersnitt	308
	Gjennomsnittsalder	20,87
	Samspill herreklubb	Uavhengig, integrert fra 2024

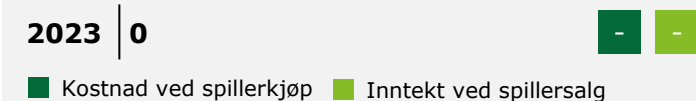
Direkte driftsinntekter (mNOK)

Direkte driftskostnader (mNOK)

Netto overgangssum (tNOK) Antall inn/ut

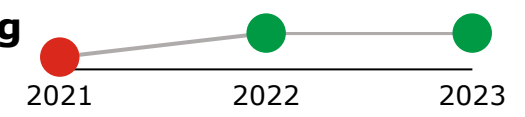

SK BRANN KVINNER

- CL-eventyr og historisk løft for likestilling

FOS kategori historikk

Brann leverte trolig årets mest kontrastfylte sesong. Etter tap av sentrale spillere og en skuffende sesongstart så det mørkt ut for 2022 sin serie- og cupmester, men etter trenerskiftet fikk klubben plutselig vind i seilene igjen.

En knallsterk høst-sesong i serien ble kronet med et Champions League eventyr som kulminerte med et toppoppgjør mot Lyon i Åsane, og muligheten for mer Europaspill i 2024. Utenfor banen ble det kjent at ekstern finansiering sørger for at Brann Kvinner får spille på Brann stadion når arbeidet med å bygge et nytt hybridgressbane er ferdigstilt i 2024.

Finansielt leverte klubben et direkte driftsresultat¹ tilsvarende 2 mNOK. Direkte reklame- og sponsorinntekter var sammen med øvrige driftsinntekter mest bidragsytende til det positive driftsresultatet. Direkte øvrige inntekter inkluderer premiepenger fra deltakelsen i Champions League, som i 2023 utgjør omtrent 8 mNOK. Resterende inntekter fra fortsettelse av Europaspill i 2023/2024 sesongen tilfaller 2024 regnskapet. Det er viktig å påpeke at premiepenger ikke er ren fortjeneste da Europaspill også medfører økte kostnader ved å gjeste hjemmekamper og reise til internasjonale bortekamper. Direkte kostnader til lønn sport stod for 17,5 mNOK i 2023. Variable kamp og treningskostnader endte på 7 mNOK, som potensielt endres med flytting til Brann Stadion. Brann var aktive i markedet med 8 spillere i netto tilførsel, men en netto positiv overgangssum på ~0,5 mNOK – drevet av salgene av Tuva Hansen og Lisa Naalsund. I kjølevannet av CL-eventyret har man sett hvilken attraktivitet spillere i Toppserien kan få som følge av eksponering i CL – eksemplifisert ved salget av Justine Kielland til storklubben Wolfsburg i juli 2024. Inntektene fra dette salget reflekteres ikke i 2023-tallene presentert her.

	Hjemmebane	Stemmemyren kunstgress
	Ligaplassering	4
	Toppscorer	Marit Brattberg Lund (11)
	Tilskuersnitt	1 075
	Gjennomsnittsalder	25,23
	Samspill herreklubb	Integrert

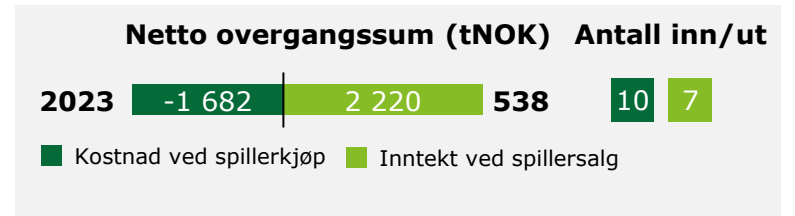
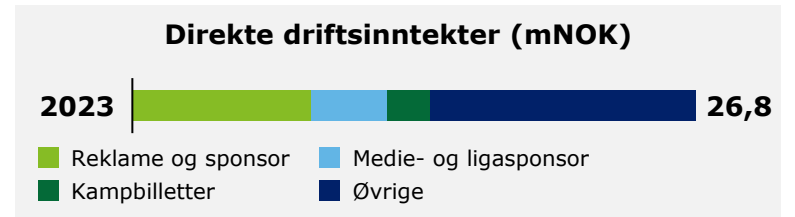

Foto: Bildbyrån
Kilder: Regnskapspakke klubblisens (2023), NTF

¹ For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i datagrunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se Innledning til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring

Lyn Fotball

- Variert og innholdsrik sesong

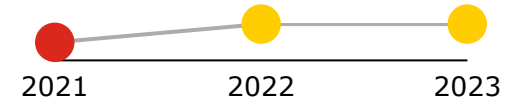
Sportslig hadde Lyn en innholdsrik sesong i Toppserien, med varierende hell og resultater i flere tettspilte kamper. Laget kjempet hardt for å sikre sin plass, og endte til slutt på en solid 6. plass. Anna Aahjem utmerket seg spesielt og endte opp som delt toppscorer i Toppserien med 13 mål. 2023 markerte en historisk opptreden på Ullevål i lokal-derbyet mot Vålerenga. Lyn tok også steg i kampen om kongepokalen, og var kun en kamp unna klubbens første finale.

Finansielt har Lyn opprettholdt en gul FOS klassifisering i 2023. Kvinnelaget til Lyn er samorganisert med bredde-satsningen til klubben, og det er derfor gjort estimater for å isolere økonomien knyttet til A-lag kvinner¹. De direkte driftsinntektene² ble estimert til å være 9,8 mNOK. Lyn skiller seg positivt ut på tildeling av medie- og ligasponsormidler, basert på en ok tabell-plassering og svært god produktivitetsscore, der klubben får godt utbytte av å drive god spillerutvikling. Lyn har en beskjeden sum med lokale sponsormidler og billettinntekter. Resten av inntektene er kategorisert som øvrige inntekter.

Direkte driftskostnader var estimert til 9,1 mNOK i 2023. Omtrent en tredjedel stammet fra lønninger samlet for spillere, og trenere og støtteapparat. Kamp- og treningskostnader sto også for omtrent en tredjedel, som både dekker variable kamp- og treningskostnader og leiekostnader av bane fra Lyn SFK. De gjenværende kostnadene er kategorisert som andre driftskostnader.

Lyn hentet tre spillere på overgangsmarkedet i 2023, hvorav ØHIL ble kompensert med en overgangssum for Reeves og Heming fikk treningskompensasjon for Kroken. Lyn ble ikke kompensert for spillersalg i 2023.

FOS kategori historikk

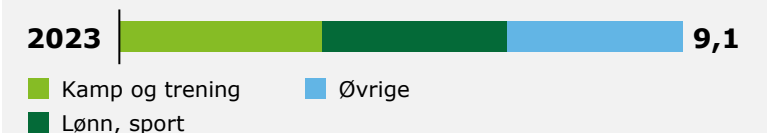

	Hjemmebane	Kringsjø Kunstgress
	Ligaplassering	6
	Toppscorer	Anna Aahjem (13)
	Tilskuersnitt	406
	Gjennomsnittsalder	22,34
	Samspill herreklubb	Samarbeid, ikke økonomisk

Direkte driftsinntekter (mNOK)

Direkte driftskostnader (mNOK)

Netto overgangssum (tNOK) Antall inn/ut

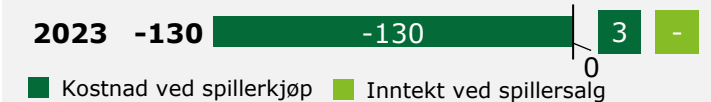

Foto: Bildbyrån
Kilder: Regnskapspakke klubbisens (2023), NTF

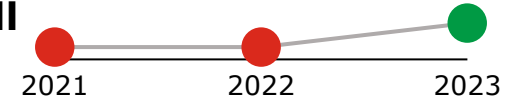
1) Lyn er regnskapsmessig samorganisert med barne- og ungdomsfotballen. Det er gjort estimater for å korrigere for effektene dette har på inntekter og kostnader, 2) For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i dagr grunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se Innledning til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring

Rosenborg BK Kvinner

- Cupgull og kun poengtrekk unna seriegull

FOS kategori historikk

2023 ble en sportslig opptur for Rosenborg sine kvinner. I serien knivet de med Vålerenga og LSK om seriegull, men uavgjort mot LSK i nest siste runde gjorde at gullet var utenfor rekkevidde. 3-0 seieren mot serievinner Vålerenga i siste runde sikret sølv og en første revansje.

Den største revansjen skulle nemlig komme i cupfinalen, der motstander igjen var serievinner Vålerenga. Etter en dramatisk kamp vant trønderne sitt første trofe som lag og kunne slippe jubelen løs etter en 1-0 seier.

Økonomien er derimot det store bakteppet til Rosenborg sin sesong. Etter fusjonen som ble vedtatt i 2022 som gjorde at herre og kvinnelaget i klubben nå er en organisasjon, viser klubben til sterk økonomi og grønn FOS-score fra NFF i 2023. Derimot var dette ikke tilfellet i forkant av at fusjonen var gjennomført, noe som gjorde at kvinnelaget lå i rød sone etter 2022 sesongen. Basert på brudd på den økonomiske handlingsplanen som klubben ble vedlagt gitt dette, ble det besluttet å trekke laget for ett poeng sesongen 2023. Ettersom at laget til slutt endte kun ett poeng bak Vålerenga, og i tillegg hadde bedre målforskjell enn hovedstadsklubben, ville det ene poenget klubben ble trukket medført at laget ville passert Vålerenga og «egentlig» tok gull i 2023.

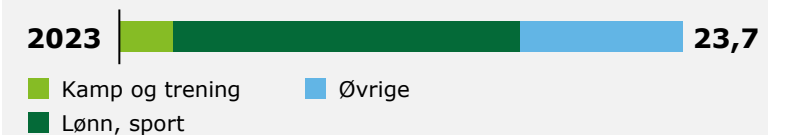
I kjølevannet av fusjonen med klubbens herrelag, kom Rosenborg Kvinner sine direkte driftsinntekter inn på 20,3 mNOK i 2023, hovedsakelig drevet av reklame og sponsor, medie og ligasponsor og øvrige inntekter. Direkte driftskostnader endte på 23,7 mNOK, der lønn sport og øvrige kostnader er de største postene. På overgangs-markedet hadde klubben større aktivitet på spillere ut enn inn, med en netto positiv sum på 360 tNOK som resultat.

	Hjemmebane	Koteng Arena
	Ligaplassering	2
	Toppscorer	Anna Joesendal (8)
	Tilskuersnitt	1 004
	Gjennomsnittsalder	23,84
	Samspill herreklubb	Integrert

Direkte driftsinntekter (mNOK)

Direkte driftskostnader (mNOK)

Netto overgangssum (tNOK) Antall inn/ut

Røa Fotball Elite

- På trygg grunn i det gjeveste selskap

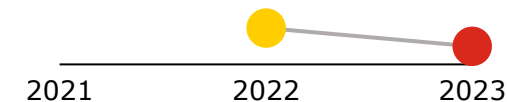
Med kun år 2021 som unntak har Røa vært på øverste nivå i norsk kvinnefotball siden år 2000. I 2023 leverte de en sterk sesong der de til slutt endte som nummer syv i Toppserien, med seks poeng ned til Avaldsnes på kvalifiseringsplass, og de kjempet om 4 plassen helt inn til siste serierunde.

Med en relativt ung spillertrupp var 2023-sesongen et godt fundament å bygge videre på for trener Geir Nordby. Røa har selvfølgelig et ønske om å gjenta bragden fra storhetstiden der de tok både fem NM-gull og fem seriegull, herunder «the double». Basert på dagens situasjon har klubben et mål for de nærmeste årene om å være på øvre halvdel i Toppserien.

Økonomisk har Røa et av de laveste budsjettene i Toppserien, men klubben ønsker å vise at det er mulig for en ren kvinneklubb å stå på egne ben og være uavhengig av herrelag. Direkte driftsinntekter kom inn på 8,1 mNOK i 2023, der medie- og ligasponsorer bidro med mesteparten av midlene. I så måte merket Røa effektene av ny TV-avtale. På kostnadssiden er de direkte driftskostnadene på 8 mNOK fordelt nærmest todelte mellom kostnader til kamp og trening, og lønn til spillere og trenere. På overgangsfronten var det ikke nevneverdig aktivitet hva angår overgangssummer, men klubben var likevel aktive med ni spiller både inn og ut. De hadde en beskjeden samlet overgangssum for spillere inn på 60 tNOK, og ingen kompensasjon for spillersalg. Blant overgangene ut var overgangen til Tuva Lotte Espås, som har vokst opp i Røa-drakta, som ble spilleklar for Vålerenga fra 01.02.2024.

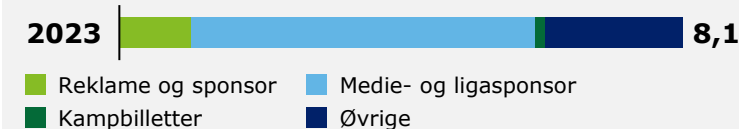
I 2023 ble Røa sin økonomi nedgradert til rød sone av NFF sin FOS-score. Dette innebærer at klubben må sette opp en handlingsplan som skal følges for å styrke økonomien, og dokumentere at denne følges til NFF. Hvis ikke dette blir tilfellet vil Røa kunne få sportslige konsekvenser, som både Rosenberg og Avaldsnes fikk kjenne på i 2023.

FOS kategori historikk

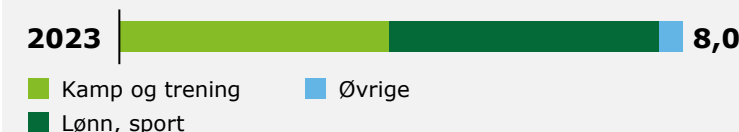

	Hjemmebane	Røa Kunstgress
	Ligaplassering	7
	Toppscorer	Julie Hoff Klæboe (9)
	Tilskuersnitt	292
	Gjennomsnittsalder	22,74
	Samspill herreklubb	Uavhengig

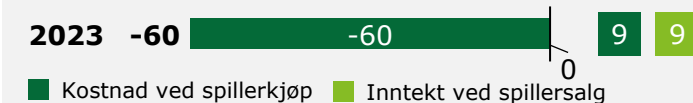
Direkte driftsinntekter (mNOK)

Direkte driftskostnader (mNOK)

Netto overgangssum (tNOK) Antall inn/ut

1) For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i datagrunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se Innledning til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring

Stabæk

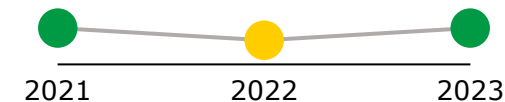
- Store ambisjoner og lovende sesong

Stabæk kvinner har som mål om å bli blant de beste klubbene i Norge. 2023 ble i så måte en sesong i riktig steg, som endte med en 5.plass i Toppserien. Laget ble ledet av Petter Belsvik gjennom sesongen, som etter sesongen er blitt erstattet med Jan Jönsson, en trener med sterk posisjon i klubben etter å ha ledet herrelaget tidligere.

Økonomisk ble 2023 et år med negativt direkte driftsresultat for Stabæk kvinner, som dekkes inn av spillersalg på herresiden av klubben. Direkte driftsinntekter¹ kom inn på 7,2 mNOK hovedsakelig bestående av reklame og sponsor, samt medie- og ligasponsorinntekter. I sistnevnte var den nye TV-avtalen en av driverne. Kostnadssiden kom inn betraktelig høyere enn inntektene, med totale direkte driftskostnader på 12,6 mNOK. Stabæk ønsker å bygge et topplag og viser dette ved å tydelig investere i kamp og treningsfasiliteter samt spillertroppen sin (lønn, sport kostnader). At driftskostnadene ligger så mye høyere enn inntektene finansieres som nevnt av herreaavdelingen i klubben. Samtidig er klubben tydelig på at det er et fokus på å i større grad dekke kostnader fremover.

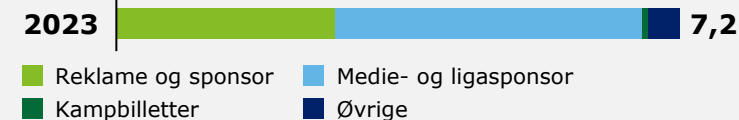
På overgangsmarkedet var det god aktivitet for Stabæk i 2023, med hele ni spillere inn og ut. Summene fra slagene var betraktelig større enn ved kjøpene, noe som ga en netto overgangssum for sesongen på 864 tNOK. Tre spillere ble solgt for rekordbeløp, med videresalgsklausuler som klubben vil nyte godt av i fremtiden.

FOS kategori historikk

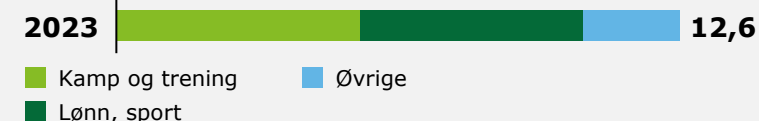

	Hjemmebane	Nadderud Stadion
	Ligaplassering	5
	Toppscorer	Melissa Bjonesøy (8)
	Tilskuersnitt	268
	Gjennomsnittsalder	22,7
	Samspill herreklubb	Integrert

Direkte driftsinntekter (mNOK)

Direkte driftskostnader (mNOK)

Netto overgangssum (tNOK) Antall inn/ut

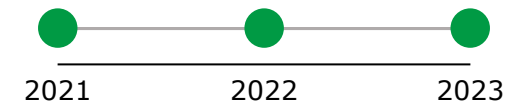

Vålerenga Fotball

- Seriegull etter dramatisk innsjutt

FOS kategori historikk

2023 endte med suksess for Vålerenga Fotball med kvalik til UWCL og seriegull. Seriegullet kom etter en spennende og intens sluttspurt, der Rosenborg og LSK kjempet helt inn. Uavgjort mellom de to utfordrerne i nest siste serierunde betydde at Vålerenga kunne feire gullet etter 3-1 seier over Stabæk på Intility. Karina Sævik ble kåret til årets spiller i Toppserien, mens Olaug Tvedten ble klubbens toppscorer med 13 mål, kun matchet av Lyns Anna Aahjem. I TV2s kåring av årets lag hadde Vålerenga hele fem spillere med.

Vålerengas damelag er samorganisert med breddeidretten, og direkte inntekter og kostnader er derfor estimert for å best mulig reflektere økonomien til A-lag kvinner 2023. Direkte driftsinntekter² ble estimert til 33,8 mNOK. Av dette er øvrige inntekter den største kategorien, som omfatter blant annet midler fra UEFA og andre driftsinntekter. Basert på beste plassering mottok Vålerenga mest tildeling fra TFK i 2023, som blant annet gjør at medie- og ligasponsorinntektene er relativt høye. Reklame- og sponsorinntekter estimeres til i underkant av 3 mNOK. Direkte driftskostnader¹ var estimert til totalt 25,5 mNOK, omtrent 50/50 fordelt mellom personalkostnader og kamp- og treningskostnader. Lønninger til spillere utgjør den største delen av personalkostnader.

Finansielt skilte Vålerenga seg ut sammen med Brann med de største økonomiske størrelsene, selv om mer presise rapporteringer må til for å nyansere sammenligningen.

Overgangsaktiviteten til Vålerenga Fotball i 2023 genererte et netto positivt resultat fra kjøp og salg på 0,3 mNOK, der salget av Stine Ballisager til Kansas City hadde et stort utslag.

	Hjemmebane	Intility Arena
	Ligaplassering	1
	Toppscorer	Olaug Tvedten (13)
	Tilskuersnitt	574
	Gjennomsnittsalder	24,77
	Samspill herreklubb	Samarbeid, ikke økonomisk

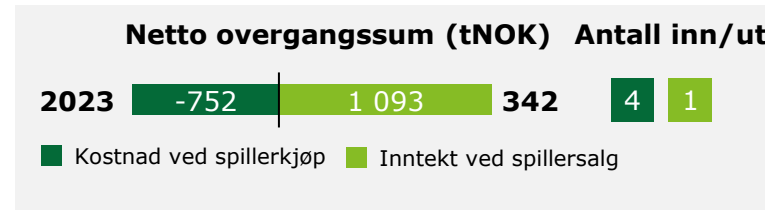
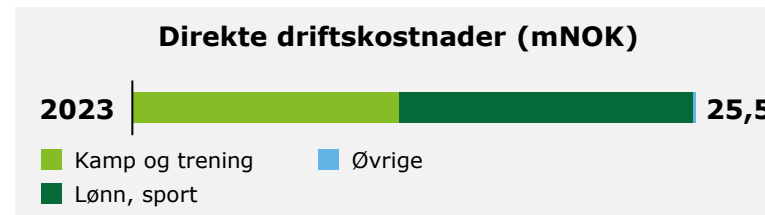

Foto: Bildbyrån
Kilder: Regnskapspakke klubbisens (2023), NTF

1) For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i datagrunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se Innledning til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring, 2) Vålerenga er regnskapsmessig samorganisert med barne-69 og ungdomsfotballen. Det er gjort estimater for å korrigere for effektene dette har på inntekter og kostnader

Åsane Fotball

- Suksess i debutsesongen

Nyopprykkede Åsane gjennomførte sin første sesong i Toppserien og leverte opp til forventningene om å holde seg i serien. Laget markerte seg mot flere av topplagene i en sesong som også markerte gjennombruddet til Savanna Duffy. Plassen i Toppserien ble sikret i nest siste serierunde etter seier i bergensderbyet mot Arna-Bjørnar. Utenfor banen ble det besluttet at Åsane Fotball og Åsane Fotball Damer slår seg sammen fra 01.01.24. Samme dato avtrer klubbens også hovedtrener Fjeldstad sin rolle.

Fra et økonomisk perspektiv har klubben rapportert direkte driftsinntekter² på 10 mNOK, blant annet drevet av medie- og ligasponsorinntekter på 4,6 mNOK og reklame og sponsoravtaler på 2,2 mNOK. Blant sponsoravtalene forlenget Matchday Sports Travel – Åsane sin reisepartner – sitt samarbeid med klubben og økte omfanget av sitt sponsorat i forbindelse med sammenslåingen av dame- og herrelaget. Resten av inntektene er kategorisert som øvrige inntekter.

Direkte driftskostnader² er rapportert til 10,5 mNOK, hvorav ~70% er knyttet til personalkostnader på henholdsvis 2,3 mNOK for spillere og 4,4 mNOK for trenere og støtteapparat. Den gjenværende delen av kostbasen består primært av variable kamp- og treningskostnader på 3,6 mNOK.

Åsane drev hadde noe spillerlogistikk i 2023. Basert på flere kjøp enn salg endte de på netto 50 tNOK i utlegg for spillere.

Etter 2023-sesongen er Åsane i rød sone på FOS rangeringen. Gjennom sammenslåingen med Åsane herrer vil klubben i 2024 samle rapportering for klubben samlet. Et styrende prinsipp etter sammenslåingen er likevel at dame- og herrelaget skal være to uavhengige enheter som bære sine egne kostnader – med inntektsgrunnlag i hvert lag som fordelingsnøkkel for utgifter til felles administrasjon.

FOS kategori historikk¹

2021 2022 2023

	Hjemmebane	Åsane Arena
	Ligaplassering	8
	Toppscorer	Mo / Sunde (6)
	Tilskuersnitt	203
	Gjennomsnittsalder	22,13
	Samspill herreklubb	Samarbeid, integrert fra 2024

Direkte driftsinntekter (mNOK)²

2023 **10,0**

Reklame og sponsor
 Medie- og ligasponsor
 Kampbilletter
 Øvrige

Direkte driftskostnader (mNOK)²

2023 **10,5**

Kamp og trening
 Øvrige
 Lønn, sport

Netto overgangssum (tNOK) Antall inn/ut

2023 **-59** **-65** **6** **6** **1**

Kostnad ved spillerkjøp
 Inntekt ved spillersalg

1) Åsane var ikke pålagt lisensrapportering i 1. divisjon i 2021-2022, 2) Lisensrapport for Åsane for 2023 er fremdeles under revidering og avventer endelig godkjenning, 3) For kvinnelagene benytter vi kun direkte driftsinntekter og driftskostnader pga. ulikheter i datagrunnlaget fra klubbene. Dette gjør at tallene ikke er direkte sammenliknbare med herreklubbene. Se Innledning til Toppserien s. 37 for ytterligere forklaring

Vedlegg

- 1 Hovedfunn s. 03
  - 2 Finansielle dypdykk s. 22
    - Eliteserien s. 22
    - Toppserien s. 36
  - 3 Klubbene s. 44
    - Eliteserien s. 44
    - Toppserien s. 61
  - ▶ **4 Vedlegg** s. 71
-

Vedlegg 1 – Ord og begreper benyttet i rapporten

Toppfotballbarometeret tar utgangspunkt i driftsinntekter og driftskostnader klubbene rapporterte i sine klubblisensrapporter til NFF, og benytter flere ord og uttrykk som krever en ytterligere forklaring

Resultatoppstilling - eksempel

mNOK	2023
Driftsinntekter:	
Reklame- sponsorinntekter	10
Medie- og ligasponsorinntekter	10
Billettinntekter	10
Øvrige driftsinntekter	10
Sum driftsinntekter	40
Driftskostnader:	
Kamp- og treningskostnader	(2)
Personalkostnader, sport	(5)
Personalkostnader, administrasjon	(5)
Avskrivninger og nedskrivninger	(5)
Øvrige driftskostnader	(3)
Sum driftskostnader	(20)
Driftsresultat før spillerlogistikk	
Gevinst/tap fra spillersalg	8
Gevinst/tap v/salg av driftsm. og andre im. eiend.	2
Driftsresultat etter spillerlogistikk	30

Ord og begreper benyttet i rapporten

Begrep	Beskrivelse
Øvrige driftsinntekter	Samlekategori for relevante FOS-inntektsposter for å forenkle fremstilling av inntektsfordeling. Linjen omfatter: Andre kampdagsinntekter, Andre salgsinntekter, Leieinntekter, Andre inntekter.
Kamp- og treningskostnader	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Variable kamp- og treningskostnader inkl. arr. kost, Leie av faste trenings- og kampfasiliteter, Bane- og anleggskostnader egne anlegg.
Personalkostnader, sport	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Personalkostnader spillere, Personalkostnader trenere/medisinsk støtteapparat.
Avskrivninger og nedskrivninger	Samlekategorier for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjene omfatter: Avskrivninger spillerkontrakter, Nedskrivninger spillerkontrakter, Avskrivninger for øvrig, Nedskrivninger for øvrig.
Øvrige driftskostnader	Samlekategori for relevante FOS-kostnadsposter for å forenkle fremstilling av kostnadsfordeling. Linjen omfatter: Administrasjonskostnader, Reklame- og sponsorkostnader, Salgskostnader, Andre driftskostnader.
Driftsresultat før spillerlogistikk	Reflekterer summen av driftsinntekter og driftskostnader før spilleroverganger og salg av driftsmidler og andre immaterielle eiendeler.
Gevinst/tap fra spillerlogistikk	Gevinst/tap fra spillerlogistikk er regnskapsmessige effekter fra spillerlogistikk. Linjen omfatter: Gevinst/tap ved salg av spillerrettigheter, Direkte kostnader ved kjøp av spillerrettigheter, Inntekter fra tidligere realiserte spillerkontrakter, Leiekostnader for spillere.
Gevinst/tap ved salg av DM og andre im. EI	Gevinst/tap ved salg av driftsmidler og andre immaterielle eiendeler er regnskapsmessige gevinst og tap som beregnes som forskjellen mellom salgspris og bokført verdi for eiendelen ved salg. Som regel kun benyttet ved salg av hele eller deler av treningsanlegg/stadion
Driftsresultat etter spillerlogistikk	Reflekterer summen av Driftsinntekter, Driftskostnader, Gevinst/tap fra spilleroverganger og Gevinst/tap fra salg av driftsmidler og andre immaterielle eiendeler.

Vedlegg 2 – Forklaring av gevinst fra spillerlogistikk

Gevinst fra spillersalg i klubbens driftsresultat er ikke sammenfallende med netto overgangssum

Komponenten fra klubbens spillerlogistikk som inngår i resultatregnskapet er gevinst/tap fra salg av spillere. Dette betyr at transaksjoner forbundet med kjøp av spillere ikke vil påvirke driftsresultat, utover gevinst/tap ved spillersalg og årlige avskrivninger på spillerkontrakter etter spillerkjøp.

Det finnes noen unntak, der noen klubber kostnadsfører hele kjøpesummen i kjøpsåret, dette gjelder spesielt ved mindre overgangssummer. Da inngår kostnaden i netto gevinst/tap fra spillerlogistikk og påvirker driftsresultat etter spillersalg.

Gevinst/tap fra spillerlogistikk i rapporten vil avvike fra det klubbene reelt sett genererer ettersom flere av klubbene samarbeider med tredjepartsselskaper som har økonomiske interesser i klubbens spillerstaller.

Overgangssummer i rapporteringen er dog fullstendige, ettersom de er rapportert uavhengig av hvor inntekter i forbindelse med kjøp/salg føres regnskapsmessig.

Eksempelen illustrerer sammenhengen mellom *Gevinst/tap fra spillerlogistikk*¹, som inngår i klubbens resultatregnskap, og *Netto overgangssum*, mottatt sum fra spillersalg fratrukket betalt sum spillerkjøp

A: Mottatt salgssum fra spillersalg er det klubben faktisk mottar ved salg av spiller, i eksempelet 30 mNOK.

B: Bokført verdi av en spiller tilsvarer kostpris for spilleren fratrukket avskrivninger. I eksempelet er denne 20 mNOK. Spillerkontrakter vil normalt avskrives lineært over kontraktens levetid, så en spiller kjøpt for 20 mNOK på en femårskontrakt vil etter ett år ha en bokført verdi lik 16 mNOK ($20 - 20/5 = 16$). Det er verdt å merke seg det er kun spillere det er betalt en overgangssum for som vil ha en tilhørende bokført verdi, mens egenutviklede spillere vil ha en bokført verdi lik null.

C: Gevinst fra spillersalg er antatt å være 10 mNOK. Eksempelen omfatter salg av spiller med bokført verdi lik 20, som ble solgt for et vederlag lik 30. Alternativt kunne det f.eks. reflektert salg av en egenutviklet spiller til salgspris 10.

D: Kostpris for kjøpte spillere, i dette eksempelet satt lik 15 mNOK, reflekteres ikke i klubbens driftsresultat utover avskrivninger. Kostprisen for spilleren aktiveres i klubbens balanse som eiendel og avskrives over kontraktperioden.

Resultateffekt fra spillersalg

mNOK		
Mottatt salgssum fra spillersalg	A	30
- Bokført verdi av solgte spillere	B	(20)
= Gevinst/tap fra spillerlogistikk	C	10

Illustrativt regnskap

mNOK		
Driftsinntekter		100
- Driftskostnader		(90)
= Driftsresultat før spillerlogistikk		10
+/- Gevinst/tap fra spillerlogistikk	C	10
= Driftsresultat etter spillerlogistikk		20

Kontantstrømeffekt fra spillerlogistikk

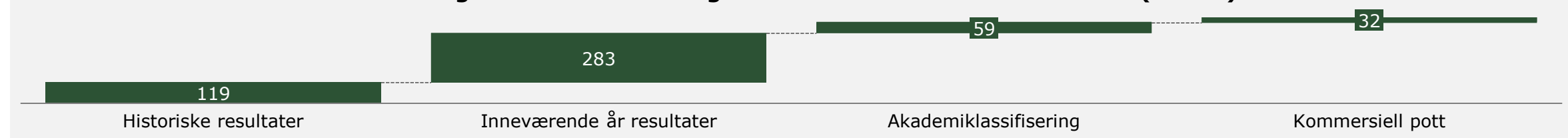
mNOK		
Mottatt salgssum fra spillersalg	A	30
- Betalt kjøpesum for spillerkjøp	D	(15)
= Netto spillersalg		15

1) Eksempelen inkluderer ikke kostnader til agenter og tredjeparter eller andre direkte kostnader, og det tas ikke høyde for betingede overgangssummer.

Vedlegg 3 – Fordelingsmodell markeds- og medieinntekt herrer

Den nye TV-avtalen innebærer en ny fordelingsmodell der midlene fordeles blant klubbene i Eliteserien og OBOS ligaen basert på historiske resultater, resultater inneværende år, akademiklassifisering og en kommersiell pott som TV2 bestemmer

Fordelingsmodell markeds- og medieinntekt for Eliteserien 2023 (mNOK)

Eliteseriekubbene mottok 119 av totalt 150 mNOK for historiske resultater i Eliteserien og OBOS

Alle de 32 klubbene i de to øverste ligaene på herresiden rangeres basert på deres historiske resultater de siste seks sesongene. Midlene fordeles basert på en fordelingsnøkkel der klubbene får utbetalt mer jo høyere gjennomsnittlig resultater de har. Vektet gjennomsnitt resulterer i at nyere prestasjoner teller mer enn eldre prestasjoner. For 2023 resulterte denne fordelingsnøgkelen i at eliteseriekubbene ble tildelt 119 mNOK av denne potten

Eliteseriekubbene mottok 283 av totalt 357 mNOK for inneværende resultater i Eliteserien og OBOS

Eliteserien og OBOS får en andel hver som fordeles mellom klubbene per liga. Andelen som fordeles mellom klubbene i Eliteserien, fordeles slik at 60% av potten deles likt mellom de ulike klubbene i ligaen og 40% av potten fordeles basert på tabellplasseringen inneværende år. Andelen som fordeles resultatbasert fordeles etter en fordelingsnøkkel der klubbene med best plassering mottar mest. Samlet resulterte dette i at eliteseriekubbene ble tildelt 283 mNOK for resultater inneværende år

Eliteseriekubbene mottok 59 av totalt 81 mNOK for akademiklassifisering i Eliteserien og OBOS

Samlet var det satt av inntil 90 mNOK til klubber i akademiklassiferingen. Klubbene mottok en andel basert på antall stjerner de fikk i klassiferingen. Denne andelen er både for akademiklassifiseringsmidler og for trenerutviklingsprogram. Samlet ble eliteseriekubbene tildelt 59 mNOK for akademiklassifisering

Stjerner	Beløp AK-midler	Trenerutvikling
5	4,2 mNOK	0,6 mNOK
4	3,5 mNOK	0,6 mNOK
3	2,8 mNOK	0,6 mNOK
2	1,4 mNOK	0 mNOK
1	0,7 mNOK	0 mNOK

Kun Eliteseriekubber mottar midler fra kommersiell pott som TV2 fordeler. I 2023 beløp kommersiell pott seg til 32 mNOK

Den kommersielle potten fordeles i Eliteserien basert på en vurdering av den kommersielle attraktiviteten per klubb. Av disse så fordeles 2 mNOK jevnt mellom klubbene. De resterende 30 mNOK er det rettighetsinnehaver (TV2) som velger hvordan de vil fordele. TV2 prioriterer hvilke kamper og klubber som er mest kommersielt attraktive fra sin side og kompenserer klubbene deretter. Samlet ble eliteseriekubbene tildelt 32 mNOK fra den kommersielle potten

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the “Deloitte organization”) serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte’s approximately 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms or their related entities (collectively, the “Deloitte organization”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser.

No representations, warranties or undertakings (express or implied) are given as to the accuracy or completeness of the information in this communication, and none of DTTL, its member firms, related entities, employees or agents shall be liable or responsible for any loss or damage whatsoever arising directly or indirectly in connection with any person relying on this communication. DTTL and each of its member firms, and their related entities, are legally separate and independent entities.